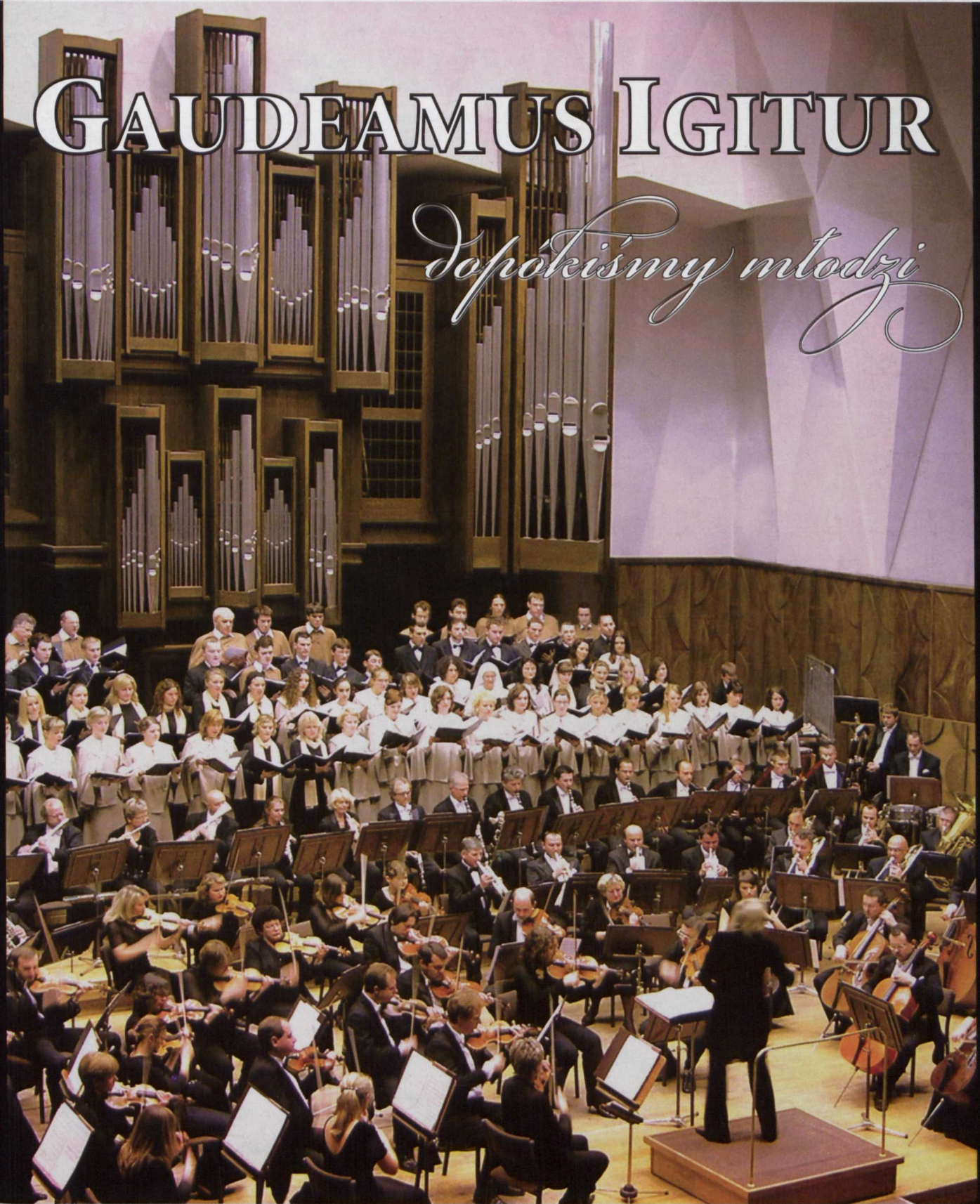

GAUDEAMUS IGITUR

Do pokisimy mlodzi

Co trzeba napisać w związku z tym numerem?

• 1. „W ostatnim okresie (od marca br. poczynając) wyraźnie zwiększył się strumień tekstów (...) nadsyłanych przez pracowników naukowych. Dotyczy to przede wszystkim młodszych pracowników nauki”.

Tak napisaliśmy w krótkim sprawozdaniu bilansującym pracę redakcji i rezultaty tej pracy w roku akademickim 2006/2007. Było to w końcu czerwca.

• 2. Jest druga połowa października. Przewidywaliśmy, że tekstów otrzymamy sporo, bo przecież uniwersytet tak całkiem na wakacje nie wyjeżdża - to po pierwsze, a po drugie: w wydaniu czerwcowym „WU” nie można napisać o tym, co zdarzyło się w czerwcu (powód - cykl wydawniczy). Będą więc - przewidywaliśmy - teksty rejestrujące zdarzenia, jakie miały miejsce w ciągu czterech miesięcy.

No i są teksty. Ale żeby aż tyle?

• 3. Podobno „Wiadomości” należą, wśród tytułów uniwersyteckich w Polsce, do najobszerniejszych, ale zbyt obszerne być przecież nie mogą. Co za dużo, to niezdrowo (przysłowie polskie), a kto chce dużo objąć, ten nigdy nie uściśnie (przysłowie francuskie). Dlatego teksty, które nie wytracają waloru aktualności oraz te, które wpłynęły do redakcji za późno - „przesunęliśmy” do listopadowego wydania „WU”.

• 4. Tekstem najobszerniejszym, a przewidywanym do publikacji w wydaniu październikowym było „Sprawozdanie Rektora z działalności Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w roku 2006”. Tekst dokumentu wraz z zestawieniami tabelarycznymi ma daleko więcej niż sto stron maszynopisu znormalizowanego. Uzyskaliśmy zgodę na dokonanie radykalnych skrótów. Staraliśmy się wybrać to, co najważniejsze, a pomijaliśmy z zasady to, o czym już było na łamach „WU”.

• 5. Co warto przeczytać w tym numerze? Pewnie, że wszystko (my przeczytaliśmy), ale np. wywiad z profesorem Tadeuszem Borowieckim, Prorektorem UMCS ds. Kadr do utworów lirycznych na pewno nie należy, a reporterski dwugłos o Lubelskim Festiwalu Nauki jest obszerny, bo taki być powinien. Dlaczego? A dlatego (tu wstawić powody).

• 6. W następnym numerze będzie biegły w wykonaniu reportaży o absolwencie UMCS, opowieść profesor Jadwigi Mizińskiej o Mistrzu, intrygujący blok tekstów pod tytułem „Uniwersytet Marzeń” oraz teksty, jakie już znamy i te, które zechcecie Państwo nadesłać do wykorzystania na łamach „Wiadomości”.

Redakcja

Redakcja:

Franciszek Piątkowski (redaktor naczelny), Karolina Przesmycka (zastępca red. naczelnego), Sylwia Hejno (sekretarz redakcji), Marcin Kowal (redaktor), Jakub Jakubowski (sekretarz ds. graficznych)

Współpracują:

Iwona Adach, Marzena Bogusiak, Alicja Cięszczyk-Chmiel, Łukasz Janicki, Jakub Kosowski, Elżbieta Kwiatkowska, Łukasz Marcińczak, Maria Młynarska, Elżbieta Mulawa-Pachol, Monika Nowak, Maciej Przysucha (foto), Małgorzata Samujło, Robert Wąsiewicz, Jerzy Żywicki

Zespół studencki:

Agnieszka Góra, Michał Domagalski, Agata Domańska, Anna Jawdosiuik, Wojciech Maguś, Szymon Martys, Maciej Nowak, Karolina Ozdzyńska, Tomasz Peciakowski, Elżbieta Pyda, Marta Ślaska

Adres redakcji:

20-031 Lublin, Plac Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1313;
tel. (081) 5375267;
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
http://www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Projekt i łamanie: Jakub Jakubowski

Druk: Rapida s.c., 20-306 Lublin, ul. Firlejowska 32

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania tekstów, w tym – ich skracania.

Kadry to skarb uczelni. Problem także

Rozmowa z prof. dr. hab.
Tadeuszem Borowieckim,
Prorektorem UMCS ds. Kadry

Sylwia Hejno: Aż 82 procent wydatków uczelnia ponosi na rzecz kadr. Czy odsetek ten jest podobny na innych uniwersytetach? Jaki jest rozkład tych wydatków pomiędzy kadre dydaktyczną a pozostałych pracowników uczelni?

Tadeusz Borowiecki: Te 82 procent to są tzw. koszty osobowe, czyli pobory i wszystkie dodatkowe koszty pracy. Reszta to wydatki związane z funkcjonowaniem uczelni. Na pewno nie jest to prawidłowa struktura. Trudno sobie wyobrazić dobrze funkcjonującą jednostkę, w której na działalność pozostaje tak mała część ogólnych środków.

Około 54 procent pracowników uczelni to nauczyciele akademicy, zaś stosunek między kosztami osobowymi nauczycieli a kosztami pozostałych grup pracowników kształtuje się jak 2:1. Na innych uczelniach wydatki kadrowe stanowią zwykle około 70 procent budżetu. Gdyby udało się kiedyś uzyskać taki wynik, to byłaby to wielkość optymalna. Ale łatwe to nie będzie.

S.H.: Wiele już mówiło się o tym, że uczelnia przeżywa trudności finansowe. Pojawiły się domysły, że nastąpi redukcja etatów. Czy są przerosty w zatrudnieniu?

T.B.: To zależy jak na tę sprawę spojrzeć. Generalnie przerostów zatrudnienia nie ma, jednak w stosunku do wielkości dotacji zatrudnienie jest za wysokie. Uważam, że powinniśmy przybliżyć faktyczny stan zatrudnienia do możliwości, które wynikają z wielkości dotacji. Można to zrobić nie tylko poprzez redukcję etatów, ale także poprzez ograniczenie zadań, które uczelnia podejmuje. Uważam, że uczelnia podjęła zbyt wiele zadań, a do ich realizacji potrzebne jest przecież odpowiednie zatrudnienie. Natomiast środki finansowe, jakimi uczelnia dysponuje, i to z różnych źródeł, są obecnie zbyt małe.

Uczelnia – rywalizując na rynku edukacyjnym z innymi szkołami publicznymi i prywatnymi – zawsze starała się poszerzać swoją ofertę dydaktyczną. Oczywiście nadal należy to robić, ale nie poprzez otwieranie coraz to nowych kierunków, tylko poprzez zastępowanie czymś bardziej atrakcyjnym propozycji nie budzących większego zainteresowania. Nie nawołuje do tego, by zamykać kierunki studiów, na które jest mało kandydatów, ale żeby dostosowywać się do zmian w preferencjach młodzieży.

Dochodzenie do tych 82 procent nie nastąpiło z dnia na dzień, to był proces wieloletni. Jako członek Senatu pamiętam, że kiedyś było to 73 procent, potem 76 procent i ta wielkość stale rosła.

Tomasz Peciakowski: Czy ta tendencja rosnąca utrzymuje się nadal?

T.B.: Nie, w tej chwili nie. Podjęliśmy bardzo trudne i dla wielu osób niezrozumiałe działania, prowadzące do ograniczenia zatrudnienia. Pierwsze konsekwencje tych działań dają się już zaobserwować, choć zmiany na uczelniach dokonują się bardzo powoli. Decyzje odnośnie roku akademickiego 2007/2008 zapadły w maju 2007 roku, a pełne skutki finansowe poznamy pod koniec 2008 roku. Gdy rozpoczynała się nasza kadencja w 2005 roku, to zastaliśmy już decyzje dotyczące roku akademickiego 2005/2006, a przez to i wynik finansowy roku 2006.

Prof. dr hab. Tadeusz Borowiecki
od 1991 roku kieruje Zakładem Technologii Chemicznej, pełnił m.in. funkcję dziekana Wydziału Chemii (1996-2002). Jest zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego.

Jest jeszcze jedna kwestia: zgodnie z ustawą stosunek pracy z nauczycielem akademickim wolno rozwiązać wraz z końcem roku akademickiego, czyli z dniem 30 września. Ponadto obowiązuje nas trzymiesięczny okres wypowiedzenia. W tym roku podjęliśmy decyzję, aby wypowiedzieć stosunek pracy osobom, które uzyskały uprawnienia emerytalne. Jednak, aby do takiego wypowiedzenia doszło, należy uzyskać zgodę odpowiedniej rady wydziału. Więc tak naprawdę, to nie rektor, ale rada wydziału podejmuje decyzje o rozwiązaniu stosunku pracy. Takich decyzji było w tym roku około trzydziestu. Osoby te odchodzą z końcem września, ale, jak już mówiłem, uwzględniając trzymiesięczne odprawy emerytalne, koszty uposażenia tych pracowników obciążają budżet przez cały rok. Pierwsze efekty ekonomiczne tych działań pojawiają się dopiero w 2008 roku.

S.H.: Wspominał pan o redukcji zadań, jako o jednym ze środków mających na celu obniżenie kosztów. I tutaj stykamy się z problemem niezadowolonej kadry – prowadzący zajęcia skarżą się, że nie są w stanie prowadzić zajęć w nowym trybie, że nie mogą wyrobić się z materiałem...

T.B.: Trzeba zwrócić uwagę na bardzo istotny aspekt tej sprawy: w ciągu ostatnich dwóch lat trwała w Polsce debata i trwały prace nad tzw. standardami nauczania. W związku z wprowadzaniem systemu bolońskiego większość kierunków dydaktycznych została zmuszona ustawą do wprowadzenia studiów dwustopniowych dla zdobycia, w okresie pięciu lat, tytułu magistra. Standardy te zmniejszają obciążenia godzinowe o blisko 30 procent. Musimy się do tego dostosować.

Pamiętajmy również, że w dydaktyce konieczna jest weryfikacja – zarówno programowa, jak i metodyczna. Kładzie się coraz większy nacisk na to, aby odejść od modelu szkolnego, gdzie są ciągle sprawdziany. Duża część pracy musi być dziś wykonywana przez samego studenta. My powinniśmy wskazywać to, co jest najważniejsze, ukierunkować, a student dużą część pracy powinien wykonywać samodzielnie. Rola samokształcenia powinna być coraz większa.

Metody także się zmieniają. Trwają właśnie prace nad rozporządzeniem ministra dotyczącym tzw. kształcenia na odległość. Od kilku lat zaczynamy to już wprowadzać. Dlatego przed nauczycielami akademickimi stoi dużo wyzwań. Krytycznie bym się odniósł do postawy przeciwnej zmianom. Zmienia się przecież stan wiedzy, zmienia się rzeczywistość; modyfikacja sposobów prowadzenia zajęć też jest niezbędna.

T.P.: Czy redukcja etatów, godzin – to jedyne lekarstwo na problemy finansowe uczelni? Jakimi jeszcze narzędziami dysponują władze uniwersytetu, aby poprawić trudną sytuację ekonomiczną?

T.B.: Do poprawy sytuacji ekonomicznej prowadzą dwie drogi. Po pierwsze: racjonalizacja wydatków. Nie mówię tu o ich zmniejszaniu, ale właśnie o pewnej racjonalizacji, bowiem zawsze można poprawić system rozdysponowania środków. Po drugie: starania, które przyniosłyby uczelni zwiększone dochody. Dzisiejszy system finansowania szkolnictwa wyższego oparty jest o dwa typy zasilania finansowe

go. Pierwszy, to środki budżetowe, które – jakie są – wszyscy wiemy. Drugi typ, to pozyskiwanie środków przez aktywność zarówno dydaktyczną, jak i naukową.

Oferta naszych studiów niestacjonarnych jest dość bogata, ale coraz większym problemem staje się znalezienie kandydatów na studentów. Populacja młodzieży, która może podejmować studia wyraźnie się zmniejsza, a na przestrzeni najbliższych 10-15 lat liczba maturzystów zmaleje dwukrotnie! Ta droga powiększania dochodów uczelni jest więc dość ograniczona, ale wciąż można to robić.

Drugim polem zdobywania środków są badania. Niestety, pracownicy w niewystarczającym stopniu zabiegają o środki na badania, a dzisiaj nikt już nie rozdaje pieniędzy lekką ręką. Większość tych funduszy można pozyskać w trybie różnych konkursów – czy to krajowych, czy zagranicznych. Ramowe programy europejskie też są szansą na ich zdobycie. Zdobywanie pieniędzy z zewnętrznych źródeł odciąża środki dotacyjne uczelni, a ponadto ułatwia realizację programów badawczych. Niestety, aktywność naszych pracowników w pozyskiwaniu tych środków jest niewystarczająca, choć staramy się ich do tego zachęcać w różny sposób. Ostatnio wprowadziliśmy do statutu uczelni wymóg udokumentowania starań o środki zewnętrzne na badania, jeśli ktoś chce uzyskać awans. To pewien zabieg administracyjny, ale sądzę, że trafny i zgodny z potrzebami. Kto się nie stara o środki, na pewno ich nie dostanie – to oczywiste.

T.P.: Miernikiem polityki kadrowej jest wskaźnik liczby studentów do liczby nauczycieli akademickich. W 2006 roku na UMCS na jednego nauczyciela przypadło osiemnastu studentów. Czy ten wskaźnik jest zgodny z ogólnopolskimi standardami? Istnieją w ogóle takie standardy?

T.B.: Obie instytucje akredytacyjne, które w Polsce w tej chwili funkcjonują – Państwowa Komisja Akredytacyjna i Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna – wprowadzają standardy mówiące o tym, jaka może być największa liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela akademickiego. Oczywiście jesteśmy daleko od tej granicy. Nasza średnia – osiemnastu – jest, biorąc pod uwagę różnorodność kierunków, wynikiem bardzo przyzwoitym.

T.P.: Na jakim poziomie jest ta granica?

T.B.: Zależy to od kierunku studiów, ale przeważnie wynosi sześćdziesięciu studentów na jednego nauczyciela akademickiego.

S.H.: Władze prowadzą politykę mobilizowania swoich pracowników, by ci pozyskiwali fundusze z zewnętrznych źródeł, jeżeli mają oni aspiracje osiągnięcia wyższych stopni naukowych. A jak wygląda odwrotny problem: jak zmobilizować pracownika, aby chciał te coraz wyższe stopnie naukowe osiągnąć? Na niektórych wydziałach bowiem jest problem; np. na Politologii czy Ekonomii jest niewielu profesorów zwyczajnych.

T.B.: Obserwujemy słabnącą wolę zdobywania najwyższych uprawnień naukowych. Mam na myśli habilitacje i tytuły profesorów: od 2002 roku mamy wyraźny spadek liczby tytułów profesora uzyskiwanych przez naszych pracowni-

»Sądę,
że generalnie
„lakierujemy”
rzeczywistość,
a bez
właściwej
diagnozy
nigdy
nie będzie
właściwej
metody
naprawy
sytuacji«

ków. Rok 2002 był najlepszy w ostatnim czasie – uzyskano szesnaście tytułów. Natomiast z różnymi wahaniem doszliśmy do roku 2006, kiedy to pracownicy uczelni uzyskali tylko dwa tytuły! Jest to sytuacja bardzo niepokojąca.

Oczywiście przyczyn takiego stanu może być kilka. Nie da się niestety tego zaplanować i nigdy nie będzie tak, że każdy rok będzie dawał podobną liczbę uzyskanych tytułów. Ostatnio odszedł do tego jeszcze jeden element – bardzo długi czas pomiędzy decyzją Centralnej Komisji a nominacją u prezydenta. W chwili obecnej wiem o zakończeniu postępowania przez CK wobec sześciu osób z naszej uczelni, które oczekują na nominację.

S.H.: A jaki jest czas – od stanowiska profesora nadzwyczajnego do zwyczajnego? Czy grozi nam pewna luka, gdy obecni profesorowie już odejdą i nie będzie miał kto ich zastąpić?

T.B.: Okres między uzyskaniem tytułu profesora, a uzyskaniem stanowiska profesora zwyczajnego trwa średnio 3-4 lata. Przy czym sprawa ta ma drugorzędne znaczenie. Ograniczenie woli zdobywania tytułu profesora ma m.in. źródło w nieszczęśliwej decyzji z początku lat dziewięćdziesiątych – wprowadzenia stanowiska profesora „uczelnianego”. Prowadzi to bowiem do sytuacji, w której szereg osób zadawała się posiadaniem (dzięki habilitacji) większości uprawnień profesorskich, i szkoda im czasu i trudu, by podjąć starania o uzyskanie tytułu.

S.H.: A co będzie z osobami, które są na uczelni przez wiele lat i pozostają z tytułem doktora czy doktora habilitowanego?

T.B.: Pracownikom, którzy uzyskali habilitację nic nigdy nie groziło i nie grozi. Kadra pracowników z habilitacją i z tytułem jest ciągle zbyt mała. Mamy co prawda wydziały, na których taka kadra jest liczna, ale mamy też wydziały, o których pani wcześniej wspominała, gdzie sytuacja nie jest najlepsza.

S.H.: A gdzie jest najgorzej?

T.B.: Może nie najgorzej, tylko trudniej. Nigdzie nie ma takiej sytuacji, że tracimy nasze dotychczasowe uprawnienia. Ale są instytuty, którym groziłaby utrata uprawnień, gdyby nie zatrudnianie profesorów emerytowanych. Tak jest na wydziale Psychologii i Pedagogiki, w Instytucie Socjologii i – co było dla mnie ogromnym zaskoczeniem – w Instytucie Nauk o Ziemi, a w tym roku, także na Wydziale Ekonomicznym.

Bardziej złożona jest natomiast sytuacja związana z osobami ze stopniem adiunkta. Uwarunkowania prawne zawarte w poprzednim statucie uczelni pozwalały praktycznie na wszystko. W statucie był zapis, że trzeba w przeciągu dziewięciu lat uzyskać habilitację, aby móc dalej pracować. Ale był tam również zapis, że jeżeli ktoś „zasługuje”, to moż-

na mu ten okres przedłużyć o 3 lata, nawet kilkakrotnie. W rezultacie mamy w grupie adiunktów osoby, które już po raz piąty dostały taki dodatkowy okres trzyletniego zatrudnienia. I dochodzi do takich sytuacji, że adiunkci wchodzą w tzw. wiek „ochronny” przed emeryturą i trudno oczekiwać od nich zwiększenia aktywności. Ze względów oczywistych ta grupa pracowników będzie maleć.

Mam nadzieję, że zapisy nowego statutu, określające jasno zadania i oczekiwania wobec tej grupy nauczycieli akademickich, przyniosą poprawę sytuacji. Obserwujemy zresztą zmiany postaw w grupie adiunktów z dziewięćdo-dwunastoletnim okresem zatrudnienia. Te sygnały pozytywne dostrzegam także w trakcie rozmów, prowadzonych przy corocznej ocenie nauczycieli akademickich. W połowie tego roku stopień doktora habilitowanego uzyskało już 13 osób. Myślę, że przekroczyliśmy w tym roku liczbę 20 habilitacji, bo wiem np. o kilku obronach w październiku.

S.H.: Pojawiła się tendencja, że młodzi, zdolni i ambitni przenoszą się do dynamicznie rozwijających się uniwersytetów, jak Uniwersytet Rzeszowski, który oferuje im lepsze warunki. Jak zapobiec takiemu zjawisku?

T.B.: Osobiście uważam, że nie ma w tym nic złego, jeśli silniejsze jednostki i z dłuższą tradycją stają się zaplecem kadrowym dla młodych uczelni. To jest naturalny proces na całym świecie. Problem pojawia się dopiero wtedy, gdy powstających w ten sposób luk nie można wypełnić.

Wydaje mi się, że obecnie większym problemem jest podejmowanie przez pracowników dodatkowego zatrudnienia poza uczelnią. W tej chwili uczelnia nie jest w stanie z dnia na dzień poprawić warunków płacowych – także z tych powodów, o których mówiliśmy. Mamy trudną sytuację ekonomiczną, bo od kilku lat żyjemy z deficytem, którego głównym źródłem są wydatki płacowe. W takiej chwili trudno je podwyższać. Przy czym trzeba sobie jasno powiedzieć, że z tymi problemami mamy do czynienia na wydziałach, których pracownicy mają szansę na znalezienie nowej czy dodatkowej pracy. Jeszcze nie słyszałem, żeby ktoś utworzył szkołę wyższą z takimi kierunkami, jak chemia, fizyka czy biologia – bo wymaga to wielkich inwestycji w infrastrukturę i aparaturę. Tworzy się natomiast szkoły wyższe ze stosunkowo tanimi kierunkami studiów, gdzie wystarczy niejednokrotnie wynajęta sala, zatrudnienie na stałe niewielkiej liczby pracowników, a zajęcia mają charakter wykładów czy seminariów. Względy ekonomiczne powodują, że pracownicy takie drugie zatrudnienie podejmują.

S.H.: Czy to nie rodzi takiego zjawiska, że pracownik – który jest zatrudniony i tu i tam – staje się dla swojego studenta niedostępny?

T.B.: Oczywiście, że może taki problem powstawać. Obowiążująca obecnie ustawa jasno określa, że pracownik, nie pytając rektora o zgodę, może mieć dodatkowo jedno za-

trudnienie. Przed wejściem w życie tej ustawy, więc dwa lata temu, sytuacja była znacznie gorsza, bo pracownicy mogli mieć nieograniczoną ilość dodatkowych miejsc zatrudnienia. Rekordzista miał podobno szesnaście miejsc pracy.

Wydaje mi się, że biorąc pod uwagę tylko realizację zadań dydaktycznych, to można takie dwa zatrudnienia ze sobą pogodzić. Jednak wiele wskazuje na to, że bardzo trudno wówczas znaleźć czas i siły na rozwój naukowy. Przekłada się ważne dla rozwoju naukowego sprawy z roku na rok i dochodzimy, jak sądzę, do wyjaśnienia przyczyn uzyskiwania w ostatnich latach przez doktorów habilitowanych coraz mniejszej liczby tytułów profesora.

T.P.: Jak często studenci zostają na uczelni? Czy trudno jest im się przebić?

T.B.: Odnoszę wrażenie, że nie jest trudno zatrudnić się na uczelni. Zła jest taka sytuacja, gdy na ogłoszony konkurs na stanowisko nauczyciela akademickiego zgłasza się jeden kandydat. Staralem się upubliczniać wiedzę o konkursach i teraz obowiązuje zasada, że informacje o wszystkich konkursach umieszczane są na naszej stronie internetowej. Każdy, kto chce, może kliknąć na link „pracownicy” i tam znajdzie informacje o konkursach. W tym roku lista była duża; łącznie z awansami, to około osiemdziesięciu stanowisk. Wczoraj podpisywałem decyzję o rozstrzygnięciu konkursów na jednym z wydziałów i na pięć konkursów tylko w jednym przypadku było kilku kandydatów. Świadczy to o małym zainteresowaniu pracą na uczelni wśród młodzieży.

T.P.: Jak te stanowiska „rozkładają się” po wydziałach?

T.B.: Bardzo różnie. W dodatku w każdym roku sytuacja może być inna. Zależy to od potrzeb danego wydziału. Najważniejszą sprawą przy zatrudnieniu są potrzeby dydaktyczne – kształcenie to podstawowy cel uczelni wyższej. W zależności od prognozowanych obciążeń dydaktycznych w danej jednostce, podejmowane są decyzje o zatrudnieniu. Ale może też się zdarzyć, że wśród absolwentów trafia się jakaś „perelka”, ktoś bardzo zdolny, którego osiągnięcia wskazują na to, że ma w sobie ogromny potencjał i że będzie się rozwijał. W poprzednich latach zdarzyło mi się tworzyć takie etaty. Uważam, że powinniśmy takich ludzi zatrudniać nawet przy niedostatecznej ilości godzin. Staramy się takich ludzi dostrzeżać i zatrzymywać na uniwersytecie.

T.P.: Buduje to prestiż uczelni?

T.B.: Tak, chociaż to tylko jeden z elementów. Innym ważnym miernikiem jest, moim zdaniem, udział pracowników uczelni (chyba zbyt mały) w różnych wybieralnych ciałach kolegialnych i instytucjach. W tej chwili – uważam to za sukces tych osób, ale też sukces naszego środowiska – mamy trzech członków w Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów oraz trzech członków Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

S.H.: Działalność nauczycieli podlega weryfikacji; jest Karta Okresowej Oceny Nauczyciela, są też ankiety studenckie. Jaką siłę mają te działania? Czy nauczyciel akademicki, który zbierze bardzo słabe oceny, może się obawiać o swoją pracę?

POT. M. PRZYSUCHA

T.B.: Zacznę może od Karty Oceny. Każdy z nauczycieli, łącznie z grupą tzw. pracowników samodzielnych, oceniany jest co cztery lata – tak było, i tak jest w nowej ustawie. Wykorzystywany od lat jest system ankiet, w których pracownik określa swoje najważniejsze osiągnięcia. W ubiegłym roku Senat przyjął propozycję nowej, zmodyfikowanej Karty Ocen, która, obok wykazu osiągnięć, pozwoliła na ich ocenę punktową, aby uzupełnić oceny słowne (np. dobry, bardzo dobry, wybitny) o liczbę uzyskanych przez pracownika punktów. Ponieważ działalność wydziałów uczelni podlega różnym kwantyfikacjom, chcieliśmy ocenić w ten sposób także dorobek i osiągnięcia pracowników. Ta ankieta została wykorzystana w odniesieniu do około dwustu osób ocenianych w 2007 r. Na razie potraktowaliśmy ją jako próbę, z której wynikną pewne obserwacje i doświadczenia, i które teraz, na przełomie września i października, będziemy chcieli wykorzystać dla poprawy ankiety. Wersja poprawiona będzie wykorzystana w styczniu, czy lutym do oceny kolejnej grupy nauczycieli. Chciałbym zwrócić w tym miejscu uwagę, że za dwa lata wszyscy pracownicy, zgodnie z ustawą, będą oceniani.

S.H.: Jak pan ocenia skuteczność takich ankiet?

T.B.: Od kilkunastu lat odnoszę wrażenie, że największym mankamentem systemu ocen jest niechęć szefów do krytycznego spojrzenia na swoich pracowników. Tak naprawdę wystawiamy laurki, nie oceny. Kierownicy jednostek organizacyjnych najczęściej wystawiają bardzo dobre oceny słowne swoim pracownikom. Nie jest to oczywiście regułą, ale jest sporo przypadków kiepskiego wyniku punktowego i bardzo dobrej oceny wystawionej przez zwierzchnika. Są też przypadki odwrotne – dużo punktów w ankiecie i nie najwyższa ocena zwierzchnika. Wskazuje to na mankamenty takiego systemu ocen i to w obu jego częściach.

Sądzę, że generalnie „lakierujemy” rzeczywistość, a bez właściwej diagnozy nigdy nie będzie właściwej metody naprawy sytuacji.

Czy oceny mogą wywoływać określone skutki? Przy stanie prawnym naszego systemu szkolnictwa wyższego nie ma

to bezpośrednich skutków, bo warunkiem wypowiedzenia stosunku pracy są dwie negatywne opinie nauczyciela, wystawione przez stosowne komisje wydziału i uczelni w odstępie co najmniej roku. Na dwieście ocenionych osób, o których mówiłem przed chwilą, wystąpiły dwie pierwsze opinie negatywne. Z reguły jest tak, że po roku ocena się poprawia i wracamy do punktu wyjścia...

Największe zło obecnego systemu widzę w braku rzetelnej i sprawiedliwej oceny swoich współpracowników przez przełożonych co, być może, wynika z niechęci do przyznania się do nieprawidłowego doboru tych współpracowników. Chcę też zwrócić uwagę, że podstawą systemu jest ocena wystawiana przez wydział, bo właściwa komisja rektorska nie może zmienić opinii wydziału, a jedynie zwrócić uwagę na uchybienia proceduralne czy niejasności opinii. Bo kto powinien najlepiej znać danego pracownika? Ludzie, którzy z nim bezpośrednio współpracują.

S.H.: A co z ocenami studenckimi?

T.B.: To jest trochę inna sprawa. Gdy na początku lat dwutysięcznych pojawiły się oczekiwania, dotyczące oceny jakości kształcenia na danych kierunkach, to wymogiem było, aby takiej oceny dokonywali także studenci. Wprowadziliśmy to i taka ocena odbywa się to po każdym semestrze. Trudno jednak sobie wyobrazić, aby udział w ocenie był obowiązkowy: kto chce, ten wrzuca kartkę, a gdy ktoś nie chce, to nic nie jesteśmy w stanie zrobić. Mniej więcej około 50 procent młodzieży bierze udział w takich ankietach.

W zmodyfikowanej Karcie Okresowej Oceny Nauczyciela uwzględniliśmy, w tym roku, także oceny wystawiane przez studentów, aby miały one wpływ na ogólną ocenę pracownika.

S.H.: Ile ona „waży”? Taka studencka ocena?

T.B.: Różnie. To zależy od ilości pozostałych uzyskanych punktów. Trudno się oprzeć tylko na ocenie studenckiej, gdyż może być nieobiektywna – zawsze może się znaleźć grupa osób, która będzie niezadowolona z nauczyciela z różnych przyczyn. Dydaktyka to tylko część obowiązków nauczyciela akademickiego. Poza tym ankietą, jaką wypełniają studenci, wymaga modyfikacji i poprawek, i to jest zadanie na najbliższy czas. Trudno jest uzyskać obiektywną informację i postawić tak pytania, aby dawały jednoznaczną i wiarygodną odpowiedź. Problemem tych ankiet zajmuje się Prorektor ds. Kształcenia.

W tej chwili modne jest powoływanie się na popularny serwis „Oceń.pl”. To jest trochę krzywe zwierciadło, w którym jest więcej opinii negatywnych niż pozytywnych. Jak ktoś jest zadowolony, to nie szuka, gdzie by tu dać ujście emocjom.

S.H.: Przegląda pan ten serwis?

T.B.: Parę razy przeglądałem. Znalazłem kilka osób z mojego wydziału. Swojego nazwiska nie znalazłem. Natomiast dobrze, że coś takiego jest, bo zawsze to pewien sygnał, że coś nie jest w porządku.

T.P.: Chciałbym trochę wyjść poza sprawy czysto dydaktyczne. Wydaje mi się, że coraz mniej mówi się dzisiaj o misji społecznej nauczycieli akademickich. Trochę pochowali się oni w swoich do-

mach, w gabinetach. Dochodzi do tego, że – jak pisał kiedyś trochę prześmiewczo Jerzy Pilch – do największych wyzwań stojących dziś przed polskim inteligentem należy zdjęcie folii z pudełka z płytą CD. Czy nauczyciele akademicy nie powinni się więcej angażować w życie publiczne?

T.B.: Z różnych punktów widzenia można na to patrzeć, ale mnie się wydaje, że przede wszystkim nie ma na to zapotrzebowania. I to jest nieszczęście. Naturalnie dochodzi do pewnego sprzężenia zwrotnego: nie ma zainteresowania – to nie ma oferty; nie ma oferty – to nie ma zainteresowania. Sądzę, że w jakiejś mierze staramy się tę lukę wypełnić, organizując Festiwale Nauki. Czwarty Festiwal zaczął się 22 września. Jest to wyjście z miasteczka akademickiego do społeczności Lublina – chcemy pokazać czym się zajmujemy. I to nie w sposób hermetyczny, ale wiarygodnie i przystępnie. A generalnie – dotyczy to nie tylko Lublina – brakuje popularyzacji nauki.

T.P.: Przed nami wybory i wszystko na to wskazuje, że znów powróci sprawa lustracji. Poprzednia ustawa zawierała dużo błędów i Trybunał Konstytucyjny ją uchylił, ale przecież nie oznacza to, że duch lustracji nie powróci na uniwersytety. Czy uda się ten problem wreszcie rozwiązać?

T.B.: W warunkach mądrej i dobrej ustawy – pewnie tak. Cała administracja – ci, którzy obsadzali wybieralne stanowiska – złożyli oświadczenia na ręce ministra. Natomiast nieprecyzyjność tej ustawy, rozszerzenie kręgu osób, które miały się lustrować aż do starszego wykładowcy, było chyba chybione. Wydaje mi się, że właśnie ze względu na zbyt szeroki zasięg ustawa wywołała tak nieprzychylny odbiór. Najgłośniejsze głosy sprzeciwu nie negowały samej lustracji, tylko sposób jej przeprowadzenia. Ja uważam, że ta sprawa powinna być załatwiona.

T.P.: Czy dużo było takich nieprzychylnych opinii na naszej uczelni?

T.B.: Senat przyjął stanowisko wspierające opinię Uniwersytetu Warszawskiego, który zwracał uwagę na niedociągnięcia ustawy. M.in. na groźbę utraty pracy, podczas gdy w Ustawie o Szkolnictwie Wyższym nie uwzględniono przecież możliwości utraty pracy po niespełnieniu obowiązku lustracyjnego. Jak się miał zachować rektor w stosunku do pracownika, który odmówił lustrowania się?

S.H.: A dla pana liczy się, kto współpracował?

T.B.: Oczywiście, że się liczy! Tyle że w ocenie moralnej, a nie merytorycznej. Nie można na wszystko odpowiadać: „bo dwadzieścia lat temu zrobiłeś to, czy tamto”. Nie jestem w stanie oceniać czyjejs decyzji w tamtych czasach, bo pamiętam, jak było trudno. Natomiast gdy ktoś fałszywie świadczy, że czegoś nie było, a było – to jest to problem dzisiejszy, a nie wczorajszy. Gdy ktoś się przyzna, to jest to chyba satysfakcjonujące zakończenie sprawy.

ROZMAWIALI:
SYLWIA HEJNO
TOMASZ PECIAKOWSKI

IV Lubelski Festiwal Nauki

22-28 września 2007

HUMANISTA XXI WIEKU
www.festiwal.lublin.pl

Początek był ciekawy. 23 września przedstawiciele uczelni zaprezentowali swoje stoiska wokół Trybunału Koronnego. Scena, namioty, namiociki i multum ludu. Słowem – piknik naukowy. Taki przedsmak tego, co nas czeka. Każda uczelnia miała coś do pokazania. Pojawiło się Radio Lublin, kilka stoisk Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej, Politechniki Lubelskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Po jednej stronie wyższe szkolnictwo, potocznie zwane prywatnym, po drugiej - sama „państwówka”. Była nawet Wyższa Szkoła Oficerska z Dębina. Zabrakło jednego.

Ale od początku. Z informatorów, jakie otrzymać można było od bardzo miłych pań (czasem i panów) dowiedziałem się, że Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej ma zarezerwowane - uwaga! - jedno stanowisko. Zerknąłem jeszcze raz; słownie nie napisano,

ale kolorowo oznaczone pole, jasno informowało o niezaprzeczalnym fakcie. Ruszyłem na poszukiwania. Trzy razy obleciałem budynek wokół. Nic. Tak się zapędziłem, że zupełnie niechcący potknąłem się o głowę manekina, którego studenci Akademii Medycznej usiłowali przywrócić do życia. Tłum zerknął na mnie podejrzliwie. Przeprosiłem. Medyk śmiał się.

A UMCS ciekawsze rzeczy zostawił sobie na później, przynajmniej tak się nastawiłem.

Celem wprowadzenia się w odpowiedni nastrój naukowy, każdy kto chciał, mógł udać się na przykład do kawiarni Trakt Królewski. Wykład, który odbywał się właśnie w tym miejscu niósł za sobą obietnicę odkrycia tajemnicy ostatecznej... Kim jestem? Skąd się wziąłem? Tym bardziej: dokąd zmierzam? I dlaczego nie dostaliśmy kawy?! A konkretnie:

DZIESIĘĆ DIAGRAMÓW NAUCZANIA MĘDRCÓW.

DALEKOWSCHODNI MODEL DOSKONAŁENIA WEWNĘTRZNEGO

...wykład „pod wezwaniem” Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Uczestnicy mogli bez większych problemów czytać po chińsku z kserokopii przyniesionych przez prowadzącego. Problem polegał na tym, że mało kto je rozumiał. Uczestnicy sami siebie pewnie też nie. Cóż, to, co na początku zaczynało fascynować - filozofia zapoczątkowana przez Konfucjusza, wizerunek mistrza, slajdy wyświetlane na ścianie sprawiły, że niektórym opadły powieki. Wtedy pojawiło się pytanie o kawę. W końcu to rozmowy filozoficzne w kawiarni, w celu kontynuowania starych, zapomnianych już w większości miast, tradycji.

- **Przepraszam** – pytanie z sali – **A kawa?**

- **Można sobie zamówić** – odpowiedź.

- **W Krakowie jest za darmo!** – ktoś się pożałował.

- **Kraków** (ostatnia już dzisiaj riposta prowadzącego) **jest trochę dalej. Tutaj mamy Lublin** – dodał z uśmiechem.

Fakt, nie da się nie zauważyć.

Wracamy na UMCS. Tutaj największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia praktyczne. Wszystkie pokazy chemiczne, fizyczne, biologiczne były oblegane przez wycieczki, doprowadzając aule wydziałowe do „pęknięcia w szwach”. W mniejszym stopniu humanik, chociaż i tam nie było źle.

Jeden z pierwszych pokazów na Wydziale Fizyki prezentował między innymi zasady, według których samoloty nie powinny spadać na ziemię. A więc: rozciągano wszelakiego rodzaju sprężyny, prezentowano skrzydła samolotu i cały samolot, oczywiście w miniaturowej wersji. Na koniec prowadzący puścił w publiczność dymy. Kto był, ten wie o co chodzi.

W dalszej kolejności pojawiła się termodynamika. Na początek rozpalano ogień tradycyjnymi sposobami – miękkim kijkiem i twardą deseczką. Można w ten sposób niejedną pożar wywołać pod warunkiem, że podpalający ma tydzień na rozpalenie. Co by nie trzeba było czekać, połączono prehistorycz-

FOT. M. PRZYSUCHA

na tradycję z nowoczesną technologią pod postacią wiertarki. Kijek robił za wiertło i aż się „podjarał” z wrażeń. Ponadto stworzono prowizoryczny termometr, którego pomysłodawcą i pierwszym wykonawcą był Galileusz. Co się wycieczkom podobała najbardziej? Wszystko, co strzelało, leciało, dymiło i płonęło. Eksperymentujący zauważył już wcześniej co się podoba, więc na koniec postanowił spalić swoje 20 złotych. Prawie mu się udało. Oczywiście ku wielkiej radości obserwujących.

Na tym się nie skończyło. Kolejne pokazy związane z prądem elektrycznym i mechaniką były równie, jeśli nie jeszcze bardziej ciekawe. Mimo tego, że pokazy skierowane były raczej do młodszej publiczności, ich opiekunom najwyraźniej też bardzo się podobały. Właśnie oni cieszyli się najbardziej, kiedy palono 20 złotych.

Ale nie samą fizyką żyje człowiek, jest jeszcze chemia. Na chemii skupiono się na zmysłach, za pomocą których postrzegamy świat: dotyk, węch, smak, słuch i wzrok. Zaczęło się od obściskiwania się z tlenkiem węgla w postaci stałej. Co miało pachnieć, to pachniało. Fakt, że było i coś, co śmierdziało. Czymś takim okazał się kwas masłowy. Zawsze mile widziani ochotnicy stworzyli z cieczy ciało stałe. Pod pilnym okiem profesora rozpalono trzy niezbyt małe płomyki: niebieski, czerwony i zielony. Jak to jest, tak na końcu, z różą? Uczestniczki wykładu otrzymały różnokolorowe róże – chemicznie barwione. Pięknie pachniały siarką.

Trochę inaczej było na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi. Zapropozowano dość dużą liczbę wykładów, a po większości z nich odbywały się prezentacje, więc na brak atrakcji nie można było narzekać. Inaczej wyglądało to w praktyce. Jeden z bardziej interesujących wykładów zapowiadał się tytułem „Życie intymne roślin”. Dwie minuty przed umówioną godziną przed salą nie było nikogo. Minutę przed - przyleciały dwie klasy gimnazjum. A więc dopisała publiczność, nie dopisała prowadząca. Nie pojawiła się. Sytuację, prawie kryzysową, zażegnała kierowniczką odpowiedzialna za zespół wykładów z biologii. Przepraszyła wszystkich za zaistniałą sytuację i zaproponowała alternaty-

wę: „Żywe czy martwe? Tajemnice życia i śmierci komórek”. I wszyscy byli szczęśliwi. Mnie zaprowadzono na - ponoć jedną z bardziej obleganych projekcji, ukazujących nie tak już intymny świat z punktu widzenia mikroskopów. „Mikroskopy. Tajemnice mikroświata”. Rzeczywiście było ciekawie. Grupa dowiedziała się, jakie są różnice pomiędzy mikroskopami optycznymi, a elektronowymi. I w ogóle: po co są mikroskopy? Czy życie z nimi jest łatwiejsze, przyjemniejsze, czy też może bardziej skomplikowane? Najpierw teoria, później praktyka. Przy zgaszonym świetle wszyscy zobaczyli możliwości mikroskopu.

Na tym się nie skończyło. Zaplanowano trzy projekcje „Elektrycznych roślin”. Z uwagi na duże zainteresowanie, odbyło się... dwanaście. Czy było warto? W marcowym numerze „Wiadomości” przedstawiliśmy wywiad z profesorem Kazimierzem Trębaczem na temat elektrycznych roślin. Prezentacja, prowadzona podczas festiwalu nauki w sposób praktyczny, przedstawiła wyniki badań przeprowadzonych przez zakład. Teoretyczne zagadnienia poprowadził profesor Trębacz, posiłkując się projektorem. Teoria, teorią - ale praktyka! Ta dopiero wywołała burzliwą reakcję uczniów. „Jak to się zamyka?! Ale fajne!”. Rośliny również reagowały na zainteresowanych, przeważnie zamykały się albo otwierały podrażniane przez uczestników. Jedna z roślin zamierzała wchłonąć palec jednej z uczestniczek. Oczywiście, wszystko pod kontrolą asystentów profesora. Ubaw po pachy, a jak daje do myślenia!

Nie samymi przedmiotami ścisłymi żyje człowiek. Co ciekawego wydarzyło się na humanistyce? Wiele. Oto konkretne przypadki. Na przykład 27 września (i nie tylko) miał odbyć się wykład, który w prosty i ciekawy sposób miał poinformować uczestników „Dlaczego na Boże Narodzenie ubieramy choinkę?” Sens wygłoszenia wykładu stanął pod wielkim znakiem zapytania. Dlaczego?

Wykład zaplanowano na godzinę 9:00, szczęśliwie dotarłem punktualnie. Chcę wejść. Drzwi zamknięte na klucz. Dopiero po chwili zobaczyłem kartkę z informacją, że prezentacja została przeniesiona do innej części

budynku. Drzwi, tym razem szklane, również były zamknięte. Kilka sekund wcześniej minąłem uśmiechniętą młodą kobietę. Wróciła i pyta:

- Pan na wykład o choince? – spytała.
- Tak.
- Wychodzi na to, że będziemy sami.
- Jak to? Nikt nie przyszedł?
- Zarezerwowano na dzisiaj trzydzieści miejsc. Zerknąłem na pustą salę.
- Aha – stwierdziłem.
- Jeżeli pan nie chce, to nie muszę wygłaszać wykładu.
- Nie, ja z chęcią posłucham.

We dwójkę - ja, jako słuchacz i pani Katarzyna Smyk, jako prowadząca - rozpoczęliśmy ostatni w tym tygodniu wykład o choince. Nawet nie spodziewałem się, że sprawy związane z Bożym Narodzeniem, z historią, zielonym drzewkiem, świeczkami, łańcuchami, bombkami i prezentami mogą być tak ciekawe. Wiązą się oczywiście z niezwykłym mistycyzmem i wiążą się z Polakami jeszcze z czasów przedchrześcijańskich. Zielne gałązki – światy, przodkowie choinki nie zostały przez nią wyparte, ale tworzą teraz pewną całość. W święta drzewko jest symbolem łączącym oba światy – świat ludzki ze światem duchów. Wszystkie ozdoby zawieszane na choince nie są przypadkowe. Każda ma swoją historię. Każda coś oznacza i wnosi w świąteczną atmosferę. Temat choinki jest tak ciekawy, że z pewnością wymaga szerszego, bardziej wdzięcznego przedstawienia. A tym najlepiej zająć się w okolicach świąt...

Co ciekawsze: mniej więcej pół godziny po rozpoczęciu wykładu we dwoje - do sali

dokończenie na str. 12 >>

FOT. M. KOWAL

Ponad 300 wykładów, warsztatów i prezentacji

IV Lubelski Festiwal Nauki „HUMANISTA XXI wieku”

– *Nosce te ipsum*, poznaj samego siebie! – podkreśla ks. Mariusz Szram z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. – Owa gnoma jednego z siedmiu mędrców greckich, zapisana na murach świątyni Apollona w Delfach, powinna być mottem życiowym każdego humanisty.

Okazją do poznania zarówno samego siebie, jak i zrozumienia otaczającego nas świata był tegoroczny Lubelski Festiwal Nauki, który przebiegał pod hasłem HUMANISTA XXI wieku. Imprezom naukowym w formie wykładów, dyskusji panelowych, prezentacji multimedialnych towarzyszyły promocje uniwersytetów i instytutów. Nie zabrakło konferencji naukowych i imprez kulturalnych odbywających się w ramach Wieczorów Kulturalnego Humanisty.

Zacznijmy od antyku...

Paenula, halcery i garum

O życiu codziennym starożytnych Rzymian opowiadał **Dariusz Słapek** z Zakładu Historii Starożytnej UMCS w Lublinie. Mówił: – Tu mamy prawie wszystkie dziedziny życia, poza sferą polityki i militarną.

Magdalena Nowożeńska, studentka III roku historii UMCS, członek Stowarzyszenia na Rzecz Popularyzacji Kultury Antycznej miała na sobie błękitno-szarą tunikę w stylu greckim. – Jestem kobietą – niewolnikiem – wyjaśniła.

Wojciech Bejda, prezes Stowarzyszenia, rekonstruował buty antyczne. Na wystawie prezentowano zarówno obuwie codzienne, jak i kaligi wojskowe. – Dziwię się, że dr Bejda nie założył zakładu szewskiego – uśmiechał się **Dariusz Słapek**. – Te sandały są ładne i wygodne.

Zainteresowani mogli przymierzyć płaszcz antyczny w typie poncha, wkładany przez głowę. – Zwany paenulą – dodał **Dariusz Słapek**. – Płaszczce były krojone w różny sposób, na przykład wykroj „z koła”.

Muzyka świata antycznego była rytmiczna. – Przynajmniej tak wynika z ikonografii – dodał **Dariusz Słapek**. – Jest taka słynna mozaika z Pompei, która pokazuje podskakujących muzykantów. Temu wybijaniu

rytmu służą, na przykład, kastaniety i kołatki – mówił, wskazując na instrumenty.

Wśród przedmiotów – halcery, wykorzystywane w ramach pentatlonu (przy skoku w dal), dysk kamienny, dziecięca piłka ze skóry wypełniona końskim włosiem, gra planszowa, przypominająca zabawę w kółko i krzyżyk...

– I wreszcie coś, co było charakterystyczne w domostwach bogatych Rzymian – dodał **Dariusz Słapek**, biorąc do ręki mozaiki wykonane z kamieni rzecznych: – Pojawiały się w Grecji, a te kolorowe już w okresie cesarstwa rzymskiego, mniej więcej w połowie II wieku już naszej ery.

Na stole naczynia: czarki, miski ceramiczne i wielkie amfory. – Wykorzystywano je w charakterze beczek – mówił **Dariusz Słapek**. – Końcówkę dzbana wkopywano do ziemi i wsypywano zboże czy mąkę, albo wlewano oliwę czy wino.

Wazy zdobiła **Magda**: – Stosowałam dwa style: czarne figury na czerwonym tle i czerwone postacie na czarnym tle. Na wazach są najróżniejsze sceny: wojna, bogini czy scenki z życia kulturalnego.

A na grillu – zrekonstruowanym na podstawie grilla antycznego, którego pozostałości zostały odkopane w Pompejach (obecnie znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Neapolu) przypiekała się kasza. – Doprawiona miodem i bakaliarni,

co jest niespotykane w naszym kręgu kulinarnym – podkreślał **Dariusz Słapek**.

– Słodka, dobra – mówił uczeń szkoły muzycznej z Lublina.

– Przygotowujemy także pęczak na ostro – dodała **Magda**. I dalej mówiła o potrawach: – To jest kuchnia ludzi ubogich. Mamy tu różnego rodzaju kasze, warzywa strączkowe, słodczyce antyczne – śliwki suszone, rodzynki, orzechy; przyprawy – bazylię, oregano, imbir, kurkumę, a także garum – mówiła, wskazując na oleistą ciecz w pomarańczowej miseczce. – Garum budzi największe sensacje, bowiem jest to przyprawa z fermentowanych ryb, bardzo droga, jak na tamte czasy. Ale powszechna. Była wykorzystywana do wszystkiego. No pachnie... – i tu urwała, podsuwając nam garum.

– ...Niespecjalnie.

– Ale gwarantuję, że dodana do potraw wyparowuje i zostaje tylko słony posmak – zapewniała **Magda**. – Potrafimy też zrobić zupę z soczewicy, grochu, a także przygotować wino, choć nie na taką imprezę – dodała, uśmiechając się i akcentując wyraz „wino”.

(Więcej informacji na stronie internetowej stowarzyszenia: www.hellasetroma.pl)

Legionista rzymski

Kiedy jedni smakowali kaszę na słodko, inni przeszli na plac przed budynkiem nowego humanika, gdzie członkowie Stowarzyszenia „Pro Antica” prezentowali unikalne rekonstrukcje uzbrojenia i wyposażenia armii rzymskiej III wieku p.n.e. – II wieku n.e.

– To będzie walka? – zastanawiał się młody blondyn w czarnej kurtce z ortalionu. Z kolei brunetka w zwężanych spodniach i białej bluzce pytała: – A co oni mają na głowie?

FOT. M. PRZYSUCHA

Opowiedział **Kornel Jabłoński**, członek Stowarzyszenia: – Na głowie legionista nosił hełm, najczęściej typu imperialno-galijskiego.

Hełm miał głęboki dzwon o niemal pionowych u dołu ścianach. – Oraz naczołnik, z tyłu nakarczek wraz z uchwytem do noszenia – dodał Kornel – a część twarzową osłaniały napoliczniki - z przodu z wycięciami na oczy i usta; z tyłu - na uszy.

Kornel miał na sobie zbroję łuskową, *lorica squamata*, i pas z charakterystycznymi, dzwoniącymi wypustkami, które chroniły przyrodzenie męskie. Mówił: – Pancierz segmentowy składa się z kilkudziesięciu kawałków blachy.

Podstawą wyposażenia obronnego była tarcza. Kornel, wskazując na kolegów ze Stowarzyszenia, dodał: – Pokryte z obu stron płótnem, pomalowane na czerwono. Na tarczach symbole: powróśło, oznaczające rolnicze pochodzenie Rzymian i piornicy – symbol boga wojny Marsa.

Pilum, czyli oszczep składał się z dwóch części: drzewca o długości ok. 120-150 cm i żelźca zakończonogo małym trój- lub czwórgranym grotem.

– Oprócz tego legionista posiadał miecz – dodał członek Stowarzyszenia. I wskazał na legionistę, trzymającego chorągiew z napisem: „XIII GMV”, mówiąc: – Był też chorąży w skórze dzika. Nosił czerwony proporzec z napisem i numerem legionu.

Legion XIII prawdopodobnie został utworzony przez Juliusza Cezara w 57 roku p.n.e., podczas wojny galijskiej, i brał udział w kampanii przeciwko plemieniu Nerwiów. Został zniszczony przez belgijskich Eburonów w pierwszych tygodniach 58 roku, ale odtworzony w trakcie wojny domowej. W Hiszpanii walczył pod Ilerdą w 49 p.n.e.

(Zainteresowanych historią legionu XIII odsyłamy do strony internetowej: www.proantica.org.)

Uczestnicy pokazów mogli podziwiać zarówno rekonstrukcje uzbrojenia legionistów, jak i rzymskiej maszyny miotającej – scorpio.

Nowi mieszkańcy miasta

Dziś, gdy nie zagraża nam już scorpio, czyhają na nas inne niebezpieczeństwa. Ot, jak choćby nieproszeni goście. O nowych, uciążliwych mieszkańcach Lublina można było usłyszeć w Katedrze i Zakładzie Biologii z Genetyką Akademii Medycznej. O kleszczu łąkowym, bo o nim mowa, opowiedział **dr Waldemar Biaduń**: – Jest tak ekspansywny, że wszedł do miasta. Wydaje się nam, że kleszcz wy-

stępuje w lesie, w zaroślach, spada z leszczyny... Otóż nie, okazuje się, że on występuje na trawnikach Lublina, wzdłuż dróg, na nieużytkach, na działkach budowlanych... Właściwie grozi nam wszędzie.

Kleszcz łąkowy pojawił się nie tylko w Lublinie. Gdzie jeszcze? – Lubartów, bo tam także prowadziliśmy badania, być może Zamość, być może Puławy, być może Biała Podlaska. To są miasta, prawdopodobnie jedyne w Polsce, gdzie faktycznie ten gatunek jest – stwierdza dr Waldemar Biaduń.

Kleszcz łąkowy (*Dermacentor reticulatus*) na razie atakuje zwierzęta. Dr W. Biaduń opisuje: – Jest większy, okazalszy i ładniejszy od kleszcza pospolitego. Niestety przenosi bardzo groźną chorobę: babeszjozę. Ona w tym momencie atakuje głównie psy. Nie są znane w Lublinie kliniczne przypadki tej choroby u ludzi, ale, jak twierdzą weterynarze, ten kleszcz czyni spustoszenie wśród psów.

Kleszcz pospolity (*Ixodes ricinus*), który atakuje ludzi i przenosi śmiertelne choroby (boreliozę i kleszczowe zapalenie mózgu), opanował wschodnią część Lublina, las nad Zalem Zemborzyckim i Ogród Botaniczny. Dr Biaduń ostrzega: – Lubelszczyzna jest miejscem, gdzie borelioza występuje zdecydowanie najczęściej, nawet w skali europejskiej. To potwierdzają statystyczne dane. Liczba chorych w Polsce idzie corocznie w tysiące. Babeszjoza, póki co, jest chorobą zwierząt.

Jak ustrzec siebie i swojego czworonoga przed groźną chorobą? Po każdym spacerze warto obejrzeć siebie, obejrzeć psa i w porę usunąć kleszcza. Można się także zaszczepić przed kleszczowym zapaleniem mózgu.

A skoro mowa o kleszczach, nie może zabraknąć słowa o molach. Molach książkowych.

Do zacytowania jeden krok

Książka może zmienić się w kamień lub rozpaść w drobny pył, a kanaliki i chodniki wydrążą w jej kartach chrząszcze. Ale i tak największym wrogiem książek jest człowiek. Rozdarcia kart, wycinanie ilustracji, pisanie i rysowanie, zostawianie na kartach plam po jedzeniu, ślad po rozlanej herbacie czy „kapieli” w wannie... To tylko niektóre dowody wskazujące na „zacytowanie” książki przez właściciela. Do zacytowania jeden krok, za to proces naprawy zacytowanej książki jest bardzo długi i żmudny. W ciągu roku w Oddziale Konserwacji i Ochrony Zbiorów w Ka-

tolickim Uniwersytecie Lubelskim udaje się naprawić kilka książek. O tym, co zagraża książkom, a co ludziom w kontakcie z książkami oraz jak przebiega proces naprawy zacytowanej książki, można było dowiedzieć się podczas cyklu prezentacji, jakie odbyły się na KUL. Prezentacjom towarzyszyła wystawa pokazująca jak wyglądają książki, wiekowe rękopisy, starodruki oraz pieczęcie przed i po naprawie.

– Książka jest wytworem myśli i umiejętności człowieka. Towarzyszy nam przez całe życie, wspomagając nas w nauce i pracy, stanowi rozrywkę i wypoczynek, z książką ludzie podróżują, modlą się i zasypiają. Zmysły wzroku i dotyku odbierają wrażenia o zewnętrznym wyglądzie książki. Z przyjemnością bierzemy do ręki książkę o estetycznym wyglądzie, czystą i jeszcze pachnącą farbą drukarską. Wzdrygamy się przed książką brudną, ze śladami tłuszczu czy plamami pleśni, książką poklejoną brunatnymi ze starości taśmami, albo podartą i poślódką – rozpoczęła prezentację o chorej książce **Jolanta Wasilewska**.

Niszczeniu książki sprzyja: starzenie się papieru, wpływy atmosferyczne, czynniki biologiczne i niszczyielska działalność człowieka. Można zaobserwować zadziwiające procesy, jakie zachodzą w niszczonej książce. Jednym z nich jest kamienienie, a ulega mu książka, która została zalana i pozostawała długi czas wilgotna. Zamienia się ona wówczas w pozbawioną budowy kartkowej masę, której nie można otworzyć. Odwrotnym procesem jest destrukcja puszysta, która dotyka zwłaszcza książki wykonane z papierów długowłókniastych. Efekt jest taki, że po dotknięciu chorej książki, kawałek jej puszystej masy odpada.

Przez cały czas trwania prezentacji można było również zobaczyć pokaz ratowania książek przez introligatorów. Odpowiadali oni na pytania i wyjaśniali poszczególne etapy swojej pracy. Zainteresowani mogli przyjąć z „chorą” książką i otrzymać od introligatorów poradę, jak ją „uleczyć”.

(Prezentację Jolanty Wasilewskiej można zobaczyć także na stronie http://pater.kul.lublin.pl/akadem/2004_12_13/ksiazka_chora_1.htm)

Wyrazić emocje

Agata i Darek wyrażali swoje emocje śpiewając. Niestety, niektórym z nas mówienie o uczuciach przychodzi z trudem. Jak wyrażać swoje uczucia w taki sposób, aby były one odpowiednie do sytuacji, ale też zgodne z własnymi możliwościami? Jak rozładować negatywne emocje? Odpowiedzi na te i inne pytania można było zna-

Ilu synów miał Jakub?

Wspomnienia o Profesorze
Adamie Paszewskim

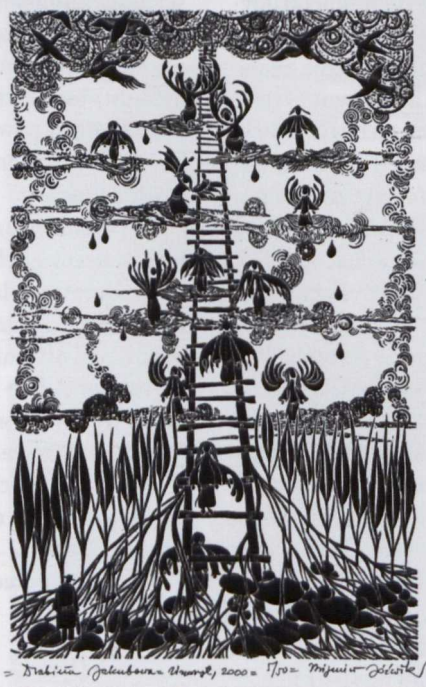
W czerwcowym wydaniu „Wiadomości Uniwersyteckich” opublikowaliśmy opowieści uczniów Profesora Adama Paszewskiego o ich Mistrzu. Uczniem Profesora był także znakomity grafik, Zbigniew Józwik. Przesłał nam barwną głosę do opowieści o Człowieku, który „widział świat z innej perspektywy”.

Profesor Adam Paszewski, kiedy był już na emeryturze, a czas ten nazywał „stanem twórczego spoczynku”, każdego dnia przychodził do swojego dawnego zakładu – Zakładu Fizjologii Roślin na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie. Podług dobrych obyczajów, pielęgnowanych przez Jego następcę w zakładzie, profesora Tadeusza Baszyńskiego – Profesor zachował swój gabinet z biurkiem własnego projektu, całym dobytkiem z szafami pełnymi książek z zakresu nauk przyrodniczych i filozoficznych, a także zaskakujących niekiedy drobiazgów. Mógł też zawsze liczyć na pomoc asystenta.

Często o coś pytał i chętnie uczestniczył w dyskusjach przy filiżance kawy czy szklance herbaty. Był na bieżąco z tym wszystkim co działo się wokół, nie tylko w życiu uniwersyteckim. Krytycznie odnosił się do decydentów, którzy - nierzadko bez kompetencji i wykształcenia - piastowali odpowiedzialne stanowiska w państwie.

Pewnego dnia, dobrze to pamiętam, poprosił mnie do swojego gabinetu. Wskazał miejsce, abym usiadł i wypowiedział zaskakujące słowa: „chciałbym pana przeprosić, panie Zbyszkule”. Odpowiedziałem, że nie rozumiem co Pan Profesor ma na myśli... Profesor kontynuował: „Chciałbym pana przeprosić, ponieważ nie miałem racji wyrażając swoją opinię, swoje niezadowolone z faktu uprawiania przez pana twórczości plastycznej.” Było to dla mnie zupełne zaskoczenie, ale po tych słowach obaj odetchnęliśmy. Myślę teraz, że wtedy coś się dokonało, zarówno w odbiorze osobowości mojego nauczyciela i mistrza przeze mnie, jak też i w samym Profesorze. Zrozumiałem, że to jedno zdanie, na które zdobył się Profesor, świadczyło o wielkości tego człowieka. To były słowa dobrze przemyślane. Wtedy też zrozumiałem, jakim był dla mnie nauczycielem i przewodnikiem naukowym.

Zdarzenie to - przypomniane w czasie spotkania na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w dziesiątą rocznicę śmierci Profesora (umiera w Lublinie w roku 1991) - obudziło wspomnienia z pierwszego z Nim spotkania. Pod koniec lat pięć-

Srocowy Pami Redobhne .

Oprawni duszynie ze przytłoceni egzemplar
"Wielkości Uniwersyteckich" widać ten z
rozumu o moim cym. Z egzemplar lot
tożcie wspomnienia nabierają error wódkowej
wartości nie tylko dla mnie ale także dla
mówel eguon, którzy nie pamiętają obywatela
jako naukowca. Myślę, że kiedyś do tyłu
"Wspomnień zajął się prawnikiem, obecnie
8-udo mieniczenie!

Pny okropi progu paprotulstwie redobostawia
tak interesującego mieniczenie, który stat ac
S'mekup wrytowulw ucuelu.

Zycie obywatel sukcesow zawodowych i
wielkiej przeproszenie.

Dzys wyprny sroculu i serdeczani podrobnowu.

Jedyny Pamienu.

Warsawa, 17 lipca 2007.

dziesiątych ubiegłego wieku studiowałem chemię w UMCS. Zamierzałem specjalizować się u prof. Włodzimierza Hubickiego w Zakładzie Chemii Nieorganicznej. Ale pod koniec trzeciego roku studiów przeczytałem ogłoszenie z propozycją wykonywania przez studenta chemii pracy magisterskiej w Katedrze Fizjologii Roślin. Zgłosiłem się tam i po wstępnej rozmowie, a i wyrażeniu zgody przez prof. Hubickiego, zostałem magistrantem Profesora Adama Paszewskiego.

Ta wstępna rozmowa z Profesorem tyczyła wielu wątków, ale otarła się także o Pismo Święte. W pewnym momencie Profesor zapytał mnie: „Ilu synów miał Jakub?” Trochę zaskoczony odpowiedziałem, że wiem: dwunastu. „A czy pan potrafi podać imiona niektórych z nich?” - ciągnął dalej. Akurat znałem imiona wszystkich synów Jakuba, co zawdzięczam katechetce ze szkoły podstawowej. Odpowiedziałem więc, że mogę wymienić wszystkie, co uczyniłem. Profesor uśmiechał się i chyba był zaskoczony. Drążył jednak dalej: „A czy Jakub miał córki?” Nie wiem, odpowiedziałem. Profesor powiedział, że miał, ale nie pamiętał, ile ich było i jakie miały imiona. Sprawdziłem później, że było ich trzy. Pomyślałem: Profesor potrafił powiedzieć studentowi, że czegoś nie wie... Czy to nie świadczy o wielkości człowieka?

Dwie rozmowy. Ta u początku pierwszego spotkania z Profesorem i ta pod koniec Jego życia. Często wracam do tych na pozór drobnych zdażeń, może dla wielu nieistotnych. Dla

leżć podczas warsztatów ekspresji. Zajęcia pomogły rozwinąć umiejętności związane z porozumiewaniem się z innymi. **Małgorzata Kuśpit** i **Anna Tychmanowicz** z Zakładu Psychologii Ogólnej Instytutu Psychologii UMCS sumują: – Celem było przedstawienie uczestnikom wielu sposobów wyrażania emocji poprzez wykorzystanie różnych technik ekspresji. Uczestnicy, pracując indywidualnie oraz w grupach, uczyli się wyrażać siebie za pomocą ćwiczeń ruchowych, plastycznych, dźwiękowych i werbalnych. Osoby były bardzo zaangażowane i chętnie podejmowały proponowane przez prowadzących ćwiczenia. Charakter warsztatów i atmosfera panująca podczas zajęć umożliwiły uczestnikom spontaniczne i swobodne działania.

Mamy nadzieję, że zdobyte umiejętności pomogą uczestnikom warsztatów w codziennych sytuacjach.

Test inteligencji

Jakie są mocne i słabe strony mojej inteligencji? Na to pytanie mógł odpowiedzieć każdy, kto postanowił wziąć udział w wielkim teście inteligencji, organizowanym

w Instytucie Pedagogiki UMCS. Na chętnych czekały zabawy i gry intelektualne. Zadania opierały się na materiale słownym, graficznym, wymagały zdolności arytmetycznych, badały zdolności słowne oraz inteligencję emocjonalną. Czy test cieszył się zainteresowaniem? – Test był skierowany do osób w wieku ponadgimnazjalnym – odpowiada **Jakub Lickiewicz** z Zakładu Psychologii Ogólnej UMCS. – Ale oprócz młodzieży ze szkół, sprawdzili postanowiły się także osoby indywidualne. Przed chwilą miałem trzy osoby dorosłe, które, w przerwie w pracy, postanowiły się przetestować. Wyszły zadowolone z wyników.

Celem projektu była odpowiedź na pytanie: czym jest inteligencja? – Oraz przybliżenie możliwych sposobów na pomiar tego typu zdolności – mówi **Jakub Lickiewicz**. – Wydaje się to szczególnie interesujące i ważne w dobie powszechnego wykorzystywania „testów inteligencji” w szkole czy miejscu pracy.

Następny festiwal nauki w Lublinie już za rok!

**AGNIESZKA GÓRA
MARTA ŚLASKA**

>> *dokończenie ze str. 9*

wparowała cała klasa wycieczkowiczów ze szkoły. Opiekunka przeprosiła za spóźnienie i wyjaśniła:

- Bardzo przepraszamy, ale mieliśmy tyle przygód po drodze, że aż nie chce mi się o tym opowiadać.

Prowadząca skinęła głową i rozpoczęła wykład od początku. Atmosfera stała się iście świąteczna; do tego stopnia, że pani **Katarzyna** omal nie spóźniła się na obronę pracy licencjackiej.

Pewnym mankamentem towarzyszącym całemu festiwalowi nauki był fakt, że w większości wykładów uczestniczyły wycieczki szkolne. Nie mówię, że to źle, ale... Fajnie byłoby, gdyby pojawił się ktoś, kto nie byłby zmuszony przyjść, ale zainteresował się tematem z własnej i nieprzymuszonej woli. Do społeczeństwa lubelskiego, najwidoczniej, bardzo trudno jest trafić.

Chociaż nie do końca...

Dowodem jest wykład przeprowadzony na Wydziale Prawa i Administracji - „Proces o czary w Lublinie”. Tutaj nikogo nie trzeba było zachęcać. Temat bardzo dobrze wpada w ucho. W czwartek, 27 września o godzinie siedemnastej aula wydziałowa była pełna. Przyszli wszyscy: młodzi, starsi i najstarsi. Gwar ucichł, kiedy odsłonięto kurtynę. Tak!

Zamiast długiego wykładu, opisującego zarówno proces, tortury, jak i jego wynik - studenci prawa postanowili to pokazać. Przedsięwzięcie nadzorował **profesor Grzegorz Smyk**. Czy udało się? Ależ oczywiście. Publiczność była oczarowana profesjonalnym przygotowaniem sali tortur. Przedstawiono proces **Katarzyny Leśniczanki** oskarżonej przez **Łukasza Matysiaka** o to, że przy pomocy czarów doprowadziła do śmierci grubego i silnego wieprza! Przez nią również krowa mleko zaprzestała dawać! Ach!, tak - doszło również do otrucia matki **Łukasza Matysiaka**. Kobiętę przesłuchiowano z pasją i „katem” szczerze oddanym swojej

Lubelski Festiwal w liczbach

Podczas koncertu finałowego zamykającego IV Lubelski Festiwal Nauki w auli **Stefana Kard. Wyszyńskiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego** wystąpił **Waldemar Malicki**.

Wykłady, warsztaty i inne imprezy przygotowało 15 instytucji: Akademia Medyczna w Lublinie, Akademia Rolnicza w Lublinie, Archiwum Państwowe w Lublinie, Instytut Agrofizyki PAN, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Instytut Medycyny Wsi, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Muzeum Lubelskie, Państwowe Muzeum na Majdanku, Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Politechnika Lubelska, TVP3 Oddział Lublin, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie.

Na koniec statystyka:

- 337 – liczba wszystkich projektów;
- 944 – liczba wszystkich edycji;
- 16 – największa liczba edycji jednego projektu;
- 19554 – liczba uczestników (w edycjach, które wymagają rejestracji).

pracy. **Leśniczanka** dobrowolnie przyznała się do winy. Następnie spalono ją na uczelnianej drabinie. W międzyczasie, korzystając z chwilowych przerw akcji, na scenę wkraczał **Grzegorz Smyk**, uzupełniając widowisko o oprawę merytoryczną. Efekt był zaskakujący. Po zakończonym show w auli zapadła cisza. Cisza przed burzą oklasków. Kilka osób wstało, część była rozdrażniona. Dlaczego już się skończyło?!

Ale, wszystko co dobre, kiedyś się kończy. IV Lubelski Festiwal Nauki też się skończył. Czy był dobry? Ja mogę powiedzieć: byłam i dla mnie było OK.

MARCIN KOWAL

FOT. M. KOWAL

mnie jakże ważnych. Spotkania te, jak klamrą, spinają wie-
oletnie z Profesorem obcowanie. A teraz, jakby w niepamięć
osunęły się i trudne chwile, które przecież były w codziennej
pracy: uczeń - mistrz, podwładny - przełożony.

Być asystentem u Profesora Adama Paszewskiego to coś znaczyło. Teraz to wiem. Może nawet była to pewna nobilitacja. Z jednej strony wolność i samodzielność w prowadzeniu badań naukowych, a z drugiej - olbrzymia odpowiedzialność w wyciągnięciu wniosków.

Niektórzy krytycznie oceniali Profesora, że nie stworzył szkoły, dając swobodę swoim uczniom, a przecież miał tak wielu wypromowanych przez siebie profesorów. Ale przecież powołał szkołę życia i stworzył zręby pod nowe kierunki: biochemię, mikrobiologię czy ulubioną biofizykę.

Otaczał się asystentami z różnych dyscyplin naukowych. W Katedrze Fizjologii Roślin pracowali absolwenci chemii, fizyki, mikrobiologii, botaniki, a nawet filozofii. Jednym z magistrantów był franciszkanin, który wydoktoryzował się właśnie z fizjologii roślin.

Profesor wciąż nas zaskakiwał nowymi pomysłami twórczymi. Najstarszy wiekiem, był wśród nas najmłodszy duchem! Był entuzjastą w tym wszystkim co robił, a naukę traktował jak zabawę na poważnie. Wymagał od nas wiedzy ogólnej, ale i szczegółowego przygotowania do prowadzonego tematu. Studentów traktował jak chlebobadców. Zawsze powtarzał, że dzięki studentom są uniwersytety, a my mamy pracę. Rzucani na głęboką wodę, mogliśmy jednak liczyć na jego pomocną dłoń.

Niekończące się rozmowy i dysputy naukowe w katedrze, a i w domu Profesora, do których dobiegał grono dyskutantów, dotyczyły różnych zagadnień naukowych i światopoglądowych. Każde takie spotkanie miało niepowtarzalną oprawę i swoistą atmosferę. Zastanawialiśmy się czy roślina ma duszę i jak wpływa przyciąganie ziemskie na rzutki kierowane do tarczy zawieszony na ścianie. Profesor niepokoił się nadmiernym przyrostem ludności i kurczącymi się terenami pod uprawę zbóż na świecie.

Na wykładach, które były popisami Jego ogromnej erudycji i wiedzy przyrodnika-humanisty, a przy tym z setkami dygresji, zdecydowanie piętnował upolitycznienie nauki. Trudno było robić notatki z tych wykładów, a i przygotowywać się studentom do egzaminu bez obecności na tych wykładach. Ulubionym pytaniem Profesora było: „Blaski i cienie Trofima Denisowicza Łysenki?” Kto ze studentów nie znał odpowiedzi na to pytanie, z egzaminu z fizjologii roślin wylatywał jak z procy. Był jednak do bólu sprawiedliwy wobec Łysenki. To, co dobrego zrobił ten badacz dla nauki, podkreślał z uznaniem. Ogrom zła bezwzględnie potępiał.

Profesor fascynował się także historią nauki, a szczególnie dyscyplinami przyrodniczymi. Biologię uważał za podstawę kultury, wyprowadzając rodowód kultury od ludów pasterskich. Zafascynowany św. Albertem Wielkim, zgłębiał jego dzieła przyrodnicze. Kiedy czegoś nie wiedział, po prostu pytał swoich kolegów lub asystentów. Zachęcał nas do nauki języków obcych, także klasycznych. Sam przecież wyszedł z liceum klasycznego w Poznaniu, ze znajomością greki i łaciny.

Szerokie kontakty naukowe Profesora z wieloma ośrodkami w Polsce i zagranicą były dla nas również formą dokształcania. Kontakty te przynosiły owoce, między innymi na spotkaniach

w ramach zebrań Polskiego Towarzystwa Botanicznego, któremu Profesor przewodził w Lublinie. Jeszcze dzisiaj pamiętam niektóre z nich, chociażby odczyt profesora Piotra Strebeyko z Warszawy o aparatach do mierzenia drążności i przepustowości szparek w roślinach.

Badania naukowe prowadzone w Katedrze Fizjologii Roślin – a później, po reorganizacji, w Zakładzie Fizjologii Roślin – siłą rzeczy ograniczone były przydziałem funduszy. Wciąż było zbyt mało pieniędzy. Profesor snuł więc myśli o możliwościach zdobycia funduszy na odczynniki lub aparaturę. Nikt wtedy nawet nie myślał o honorariach autorskich...

Pamiętam, jak uszczęśliwiony Profesor opowiadał o genialnym pomysle i gotowym już prototypie igły do szycia, którą można by nawlekać bez użycia oczu, nawet „po ciemku”. Okazało się jednak, że taką igłę wymyślili już dawno chirurdzy... Nie udało się zdobyć pieniędzy tym sposobem.

Ale pomysł Profesora dotyczący cudownej wody z Lourdes, wydaje się wciąż aktualny. Otóż: niewielką ilość tej wody należało niejako „rozmnożyć” przez wymieszanie w dużym zbiorniku (Profesor użył nawet słowa „kadzi”) wodą z kranu, rozlać do małych buteleczek, opatrzyć stosowną etykietą z certyfikatem, i w Polskę... Pomysł Profesora był przedni, ale może dobrze się stało, że nie doszło do jego realizacji. Zresztą z różnych względów. Natomiast zegarek hermetycznie zamknięty w specjalnej kopercie wykonanej w warsztatach u fizyków, służył Profesorowi w czasie kąpeli w Zalewie Zemborzyckim. Ekspонат ten znajduje się obecnie w specjalnej gablocie w Zakładzie Fizjologii Roślin, podobnie jak raki przeciwślizgowe pomysłu Profesora. Dla ciekawości warto nadmienić, że owa gablota wisi na ścianie pod szyldem: „Gusła i zabobony prof. Adama Paszewskiego”.

Także taki był Profesor Adam Paszewski.

Wspomnieć także należy o cotygodniowych zebraniach, na których omawiane były rozliczne sprawy Zakładu: naukowe, dydaktyczne i administracyjne. Te ostatnie przysparzały nam najwięcej kłopotu. Zebrania były skrupulatnie protokolowane w specjalnej księdze. O, chociażby: jak przekonać urzędnika do zakupu brzytwy do golenia, która później służyła nam do robienia skrawków roślinnych potrzebnych do obserwacji mikroskopowych.

Ulubionym powiedzeniem Profesora, oddającym znakomicie rozliczne trudności w realizacji doświadczeń i możliwości ich prowadzenia, było: to, czym dysponujemy w Zakładzie i stosujemy, aby uzyskać wyniki to sznurek, młotek i gwóźdź! I tak nierzadko było.

Myślę, że w trudnych warunkach, ale wśród ludzi z „otwartymi głowami” i życzliwymi sobie, można było dojść do zupełnie znaczących osiągnięć.

Profesor Adam Paszewski odszedł z marszu, do końca zainteresowany i zorientowany w badaniach swojego Zakładu. Spoczął na zawsze na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie.

Do końca swoich dni żył w gronie oddanych Mu uczniów. Do końca swoich dni tryskał humorem, a nawet kpił ze swoich dolegliwości.

Odszedł, a przecież jest z nami, mimo że minęło już 16 lat od Jego śmierci.

ZBIGNIEW JÓZWIK

Józwiczkówka 11, 6 września 2007 r.

Konferencja matematyków w Kazimierzu Dolnym

Już po raz trzeci w Kazimierzu Dolnym, w Domu Architekta SARP, w dniach 24 – 29. 06. 2007, odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „INFINITE PARTICLE SYSTEMS III., COMPLEX SYSTEMS: THEORY AND APPLICATIONS”, zorganizowana przez Instytut Matematyki UMCS, Komitet Matematyki PAN i Instytut Matematyczny PAN. Organizatorami Konferencji byli: *prof. dr hab. Jerzy Kozicki*, *prof. dr hab. Zdzisław Rychlik*, *prof. dr hab. Vasyl Ustylenko*, *dr Agnieszka Kozak*, *dr Piotr Oleszczuk* - z Instytutu Matematyki UMCS oraz *prof. dr hab. Jaroslav Zemánek* z Instytutu Matematycznego PAN.

Celem konferencji było przedstawienie i omówienie wyników otrzymanych w ramach współpracy pomiędzy pracownikami naukowymi – między innymi z Polski, Niemiec, Rosji, Ukrainy, Portugalii, Francji i USA – którzy zajmują się matematyczną teorią układów wielocząstkowych, opartą o współczesne metody teorii operatorów i analizy funkcjonalnej oraz jej zastosowaniami w badaniu szeroko pojętych układów złożonych. Jako przykłady takich układów można wymienić sieci komputerowe, potoki informacyjne, duże aglomeracje miejskie, systemy makroekonomiczne, ekosystemy, substancje biologiczne, układy cząstek kwantowych. Tematykę wygłoszonych referatów można podzielić na następujące dziedziny: deterministyczne i stochastyczne równania różniczkowe; teoria procesów stochastycznych w zagadnieniach ekologii, genetyki, ekonomii i mechaniki statystycznej; dynamiczne i termodynamiczne własności modeli klasycznej i kwantowej fizyki statystycznej; teoria grafów w zagadnieniach kryptografii i teorii kodowania oraz w teorii sieci złożonych; metody analizy funkcjonal-

nej oraz teoria operatorów i rachunku prawdopodobieństwa. Szereg prezentacji dotyczących głównie teorii sieci złożonych w lingwistyce i studiach urbanistycznych miało formę posterów przygotowanych przez grupę młodych matematyków z Lublina i Lwowa.

Wśród uczestników konferencji było wielu znanych specjalistów w dziedzinie analizy stochastycznej i fizyki matematycznej, między innymi: *prof. Michael Röckner*; *prof. Yuri Kondratiev*; *dr Dmitry Volchenkov*; *dr Oleksander Kutoviy* – z Bielefeld University, Niemcy; *prof. Robert Olkiewicz* – Wrocław; *prof. Eugene Lytvynov* – Swansea, Wielka Brytania; *prof. Alex Daletskii* – Nottingham, Wielka Brytania; *prof. Adam Majewski*; *prof. Henryk Leszczyński* – Gdańsk; *prof. Carlo Boldrighini* – Rzym; *prof. Robert Minlos* – Moskwa; *prof. Thomas Bier* – Maskat, Oman; *prof. Maria João Oliveira* – Lizbona; *prof. Yuri Holovatch* i *prof. Mykhailo Kozlovskii* ze Lwowa oraz *prof. Tadeusz Domański* z Instytutu Fizyki UMCS.

W tegorocznej konferencji wzięła udział również duża grupa młodych naukowców z Instytutu Matematyki UMCS, między innymi: *mgr D. Kępa*, *mgr M. Wróbel*, *mgr A. Bator*, *mgr J. Kotorowicz*. Przedstawili oni referaty oparte na wynikach otrzymanych w ostatnim okresie.

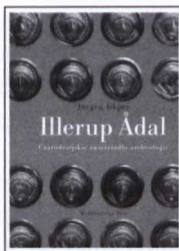
Na zakończenie konferencji, wzorem poprzednich lat, odbyła się sesja problemowa, na której omówione zostały główne kierunki przyszłego rozwoju tematyki konferencyjnej. Kolejna - już czwarta konferencja pt. „*Infinite Particle Systems IV*”, odbędzie się również w Kazimierzu Dolnym, w Domu Architekta SARP, w dniach 8.VI. – 13. VI. 2008.

Komitet Organizacyjny Konferencji wyraża serdeczne podziękowanie dyrektorowi Instytutu Matematyki UMCS - prof. dr hab. Tadeuszowi Kuczumowowi, za pomoc w organizacji tej konferencji oraz Komitetowi Matematyki PAN i Instytutowi Matematycznemu PAN za dofinansowanie.

Jørgen Ilkjær,
„Czarodziejskie
zwierciadło
archeologii
– Illerup Ádal”

Nareszcie po polsku

Nakładem wydawnictwa TRIO z Warszawy ukazała się książka autorstwa Pierwszego Honorowego Profesora UMCS, prof. dr. Jørgena Ilkjæra, „Czarodziejskie zwierciadło archeologii – Illerup Ádal”, w tłumaczeniu Andrzeja Kokowskiego. Jest to popularna synteza dokonań tego uczonego, zebranych w 13 tomach monografii Illerup Ádal, liczącej ponad 6000 stron druku. Książka opowiada o pogrzebanych w bagnach trofeach wojennych, które zostały zdobyte na wielotysięcznych armiach najeźdźców i które przez prawie dwa tysiące lat czekały na swoich odkrywców. Setki rzymskich mieczy, złożone paradne tarcze, końskie uprzęże okute srebrną blachą, zatopione w jeziorach okręty wojenne, ślady rytualnych rzezi dokonywanych na koniach, a także osobiste mieszki skrywające przybory toaletowe, wykałaczki, gry hazardowe, przybory do naprawy odzieży i wojennego rynsztunku – te skarby wydobywane w Illerup Ádal powodują, że archeologia stała się czarodziejskim zwierciadłem, w którym odbija się rzeczywistość sprzed 1800 lat.

Jørgen Ilkjær przeprowadza nas przez starożytne dzieje Skandynawii, położonej na peryferiach świata zdominowanego przez Rzymian. Lokalne wydarzenia nie znalazły odbicia w antycznych annałach. Historii przywróciła je dopiero archeologia, która pokazała niewiarygodnie wysoki rozwój cywilizacyjny społeczności z dalekiej północy, odsłoniła korzenie rodzącej się polityki międzyplemiennej i po raz pierwszy wydobyła z mroku dziejów imiona sprawców tych krwawych działań.

Do tego dziesiątki efektownych, wyśmakuowanych ilustracji.

ANDRZEJ KOKOWSKI

52. Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie

W dniach od 17 do 20 maja 2007 r. w Warszawie odbywały się 52. Międzynarodowe Targi Książki. Te największe targi książki w Polsce zorganizowała – jak co roku – Ars Polona S.A, importer, dostawca czasopism i wydawnictw dla bibliotek, instytutów naukowych oraz organizacji rządowych. Pojawili się na nich wydawcy zainteresowani nabyciem licencji na nowe zagraniczne tytuły, nawiązaniem kontaktów handlowych i liczna publiczność, pragnąca zapoznać się z nowościami wydawniczymi oraz ich autorami.

Uroczystego otwarcia Targów dokonali: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Kazimierz Michał Ujazdowski** razem z Prezesem Ars Polony **Grzegorzem Guzowskim**. Ze strony gościa honorowego Targów – Ukrainy, uczestników MTK przywitał wicepremier Ukrainy – **Dymitro Tabacznik**, Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Ukrainy – **Olexander Motylyk**, a także wiceprezes Radiofonii i Telewizji Ukrainy – **Anatolij Mucharowski**. Niestety zabrakło prezydenta RP, patrona honorowego Targów, co sprawiło, że w porównaniu do poprzedniej edycji imprezy, otwarcie nie budziło tak dużego zainteresowania zarówno ze strony uczestników, jak i mediów.

Minister Kultury wyraził swoją radość z tego, że pomimo prognoz zapowiadających schyłek zainteresowania książką, jest ona nadal ważna, czego wyrazem są m.in. te Targi. Wiceminister Ukrainy, cytując słowa Franciszka Bacona: „*Książki to statki myśli wędrujące na falach czasu i niosące pieczołowicie swój cenny ładunek przez pokolenia*” podkreślił rolę Targów w propagowaniu książki zagranicznej, przybliżaniu myśli i kultury innych narodów czytelnikom danego kraju. Wyraził także nadzieję, że nazwiska ukraińskich autorów i wydawców, dobrze znane na Ukrainie, staną się dzięki MTK bliskie także polskim czytelnikom.

Targi odwiedziło 45 tys. osób (o 750 więcej niż w roku ubiegłym) oraz 670 dziennikarzy. Zaprezentowało się 354 autorów z całego świata, odbyło – ponad 600 spotkań, seminariów i wystaw w Pałacu Kultury i Nauki oraz w centrach handlowych, księgarniach, bibliotekach, teatrach, a także galeriach.

„Książki to statki myśli wędrujące na falach czasu...”

Na stoisku Ukrainy, do którego zapraszały ubrane w stroje ludowe hostessy, można było zapoznać się z książkami pogrupowanymi według działów tematycznych, ale także z kulturą, tradycją i obyczajami naszego sąsiada. Zaprezentowano ponad 3 000 nowości, 150 wydawców takich jak: „Folio”, „Łybid”, czy „Oswita”. Wyświetlano fragmenty filmów prezentujące historię i tradycje Ukrainy, wszędzie rozbrzmiewała ukraińska muzyka, można było kupić nie tylko książki, ale i pamiątki z tego kraju.

Zorganizowano liczne konferencje przedstawiające rynek książki ukraińskiej. Przybyło wielu znanych ukraińskich pisarzy, jak **Andrzej Kurkow**, **Taras Prochaško**, **Serhij Żadan**, czy **Oleg Pawłow**. Nie zabrakło także, znanego polskim czytelnikom, **Jurija Andruchowycza**, który podpisywał swoją najnowszą książkę *Diabeł tkwi w serze* oraz jego córki – **Sofiji**, autorki książki *Kobiety ich mężczyzn*.

Według Ars Polony na Targach zaprezentowało swoją ofertę 700 wystawców z 30 krajów. Oprócz Polski i Ukrainy pojawili się także wystawcy z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, USA, Rosji, Litwy, Białorusi, Belgii, Czech, Grecji, Chorwacji, Francji, Holandii, Hiszpanii, Finlandii, Japonii, Bułgarii, Węgier, RPA, Rumunii, Azerbejdżanu oraz Izraela.

Ciekawie zaprezentowały się stoiska zagraniczne m.in. Izraela, które zorganizowało akcję „*Narody świata przepisują Biblię*”. Podczas niej każdy, w swoim ojczystym języku, mógł ręcznie przepisać jeden z wersetów Biblii. Z zapisanych kart ma powstać pierwszy rękopis sporządzony przez wierzących.

Bogaty program przedstawiła także Bułgaria: pokazy filmów o jej historii i kulturze, kurs języka bułgarskiego w wersji multimedialnej, czy wystawę: „*Alfabet cyrylicy – Nowy alfabet Unii Europejskiej*”, podczas której zaprezentowano najstarsze zabytki piśmiennictwa, odkryte na terytorium tego państwa.

Na Targi powróciła Japonia, której stoisko uroczyste otwarto trzeciego dnia Targów. Wzięli w nim udział: Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Japonii **Ryuichi Tanabe** oraz Prezes Ars Polony. Na stoisku zaprezentowano książki o Japonii zagranicznych.

Tegorocznej edycji towarzyszyły imprezy kulturalne („Noc Poetów”, podczas której swoje wiersze recytowali: **Joanna Mueller**, **Justyna Radczyńska**, **Nazar Honczar**, **Krzysztof Bąk**, **Aneta Kamińska** i **Mariusz Appel**) oraz liczne wystawy fotograficzne, m. in.: „Przylapani na czytaniu” – przedstawiającą różne osobistości medialne z książką, „*Uśmiech świata*” Elżbiety Dzikowskiej, „*Kurt Vonnegut – Full Frame*” Jacka Samotusa czy prezentującą polskie siedziby ziemiańskie z terenów dawnej Rzeczypospolitej) i naukowe (konferencje, na których poruszano takie tematy, jak prawo autorskie, ilustracje w książce dziecięcej, aparat bezpieczeństwa wobec mniejszości ukraińskiej 1944 – 1956, świat wojny powietrznej).

Targi to jednak przede wszystkim okazja do spotkań z autorami: zagranicznymi i rodzimymi. Spośród tych pierwszych z czytelnikami spotkali się m.in. **Graham Masterton**, **Yossim Anvim** (Izrael), **Christoph Ransmayr** (Austria), **Jürg Schubiger** (Szwajcaria), **Helen Oyeyemi** (brytyjska autorka nigeryjskiego pochodzenia), zaś gościem specjalnym był **David Ost**, autor książki *Kłęska Solidarności*.

Na 52. MTK pojawili się, jak co roku, również najpopularniejsi polscy twórcy: **Sławomir Mrożek**, **Hanna Krall**, **Władysław Kopaliński**, **Jerzy Pilch**, **Janusz L. Wiśniewski**, **Katarzyna Grochola**, **Marcin Świetlicki**, **Eustachy Rylski** i wielu innych. Swoje tomiki poezji prezentowali m.in. **Dorota Stalińska**, **Jacek Cygan**, **Tomasz Jastrun**.

Ponadto pojawili się **Maciej Orłoś** (*Tajemnicze przygody Kubusia*), **Tomasz Lis** (*Polska, głupcze!*), **Szymon Majewski** (*Showman, czyli spowiedź świra*), **Beata Pawlikowska** (*W dżungli życia*), **Wojciech Cejrowski** (*Rio Anakonda, Gringo wśród dzikich plemion*), a także inne osoby znane z mediów, które prezentowały własne książki.

Wydawnictwo Langescheidt Polska, przygotowało spotkania z bohaterami programu „*Europa da się lubić*”: **Kevinem Aistonem**, **Paolem Cozzą** i **Steffenem Möllerem**, firmujących rozmówki w ich ojczystym języku z serii: „*Kursy z Gwiazdami*”.

Dzieci miały okazję spotkać się z takimi pisarzami i ilustratorami, jak **Wanda Chotomska**, **Bohdan Butenko**, **Wioletta Piassecka**, **Zbigniew Dmitroca** czy **Edmund**

Niziurski. Z myślą o najmłodszych przygotowano również wiele innych atrakcji: opowiadanie bajek, gry i zabawy w Ogródku Sztuk Wydawnictwa Wilga (pod opieką opiekunki), czy teatrzyk w wykonaniu aktorów teatru dla dzieci „Guliwer”. Na najmłodszych czekały również konkursy np. na rysunek bohatera ulubionej książki, na asfalcie, przed PKiN, przygotowany przez Ukrainę.

O chwilę odpoczynku zadbała kawiarnia „Pożegnanie z Afryką”, gdzie w klimacie stworzonym przez ozdoby z Czarnego Łądu, można było rozkoszować się dobrą kawą i ciastkiem.

Podczas Targów miały również miejsce nominacje oraz wręczanie nagród w prestiżowych konkursach. Tradycyjnie, pierwszego dnia Targów, ogłoszono nominacje do najbardziej prestiżowej nagrody literackiej - Nike 2007. Nominowanych zostało dwunastu prozaików, czterech poetów i czterech eseistów.

Drugiego dnia Targów, nastąpiło rozstrzygnięcie pierwszej edycji Konkursu Papierowy Ekran 2007 na najlepszy serwis internetowy promujący książkę. Nagrodą główną uhonorowano twórców serwisu Biuroliterackie.pl, na którym zamieszczane są wiersze, pisma krytyczne, recenzje, programy imprez literackich.

19 maja natomiast, po raz 47. zostały ogłoszone wyniki konkursu na „*Najpiękniejszą Książkę Roku*” PTWK. Nagrody przyznano w pięciu kategoriach: literatura piękna (*Poza słowa. Antologia wierszy 1956 – 2006*); książki naukowe, popularnonaukowe z dziedziny humanistyki (E. Pontremoli, *Nadmiar widzialnego*); książki dla dzieci i młodzieży (B. Butenko, *Nocna wyprawa*); albumy (*Jan Jerzy Pinsel*); katalogi, bibliofilskie i inne (*Sztuka XX wieku w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie*). Konkursowi towarzyszyło wręczenie dyplomów dla najlepszej drukarni dziełowej roku 2006, którą w tym roku została Drukarnia Naukowo – Techniczna.

Również 19 maja, została wręczona Nagroda im. Jerzego Kuryłowicza dla tłumaczy literatury naukowej z dziedziny nauk matematyczno – przyrodniczych i technicznych.

Także trzeciego dnia Targów wręczono „Nagrodę na rzecz rozwoju stosunków polsko – austriackich” Martinowi Pollackowi – pisarzowi, tłumaczowi literatury polskiej na język niemiecki.

Na Targach miał także miejsce nieprzyjemny incydent. Organizatorzy zmuszeni byli usunąć z Targów Davida Irvinga, brytyjskiego historyka, zaproszonego przez wydawnictwo Focal Point Publications. Ten

kontrowersyjny autor został oskarżony i skazany za głoszenie antysemickich i gloryfikujących III Rzeszę treści.

Obserwując Targi można zauważyć, że sytuacja na rynku książki jest stabilna. Duże oficyny wydawnicze eksponowały swoją pozycję na tym rynku okazałością stoisk, ze specjalnie przygotowaną na tą okazję zabudową i programem imprez. Mniejsze starały się im dorównać, zauważając potrzebę pokazania się szerszej publiczności, zaakcentowania swojej obecności w tym sektorze rynku.

Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie wpisały się już na stałe w majowy krajobraz miasta, gromadząc, co roku, coraz to większą publiczność czytelniczą z całej Polski. Są wielkim świętem książki, obejmują swoim zasięgiem całą stolicę, przez co wpływają na podnoszenie popularności książki i czytelnictwa, przybliżają kulturę innych krajów.

W przyszłym roku 53. Targi, odbędą się w dniach od 15 do 18 maja 2008 roku, a ich gościem honorowym będzie Izrael.

MONIKA KRZYWICKA

Międzynarodowe Targi Książki Silesia Book w Katowicach

W dniach od 31 maja do 2 czerwca 2007 roku, w katowickim Spodku, odbyły się Międzynarodowe Targi Książki Silesia Book, razem z III Kiermaszem Wydawców Katolickich. Organizatorem była Firma Silesia Expo, wspólnie z Księgarnią św. Jacka, odpowiedzialną za kiermasz książki katolickiej.

Patronatem honorowym otoczył Targi Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Kazimierz Michał Ujazdowski oraz Metropolita Katowicki – abp Damian Zimora.

Nieprzypadkowy termin Targów – w trakcie IV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania – został dobrany dla wsparcia Kampanii Społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. Przygotowano liczne atrakcje: konkursy, zabawy, czytanie książek przez znane osoby (głównie z regionu), teatrzyki oraz pokazy filmów.

Targi zgromadziły ofertę czterdziestu pięciu wydawców, m.in.: Rebis, Eneteia. Wydawnictwo Psychologii i Kultury, PWE.

Swoje książki promowali: Wojewoda Śląski – Tomasz Pietrzykowski, Katarzyna Zychła (*Dziewczynka tańcząca z wiatrem*), Aleksandra Klich (*Bez mitów. Portrety ze Śląska*), ks. prof. Jerzy Szymik (*Poezja, teologia i św. Jacek*), Feliks Netz (*Poza Kadrem*), Maciej Froński (*Rozpoznanie bojem*).

Pierwszego dnia odbył się Finał Konkursu Poetyckiego Szukam Domu. Można było także podziwiać występy grup teatralnych np. Fantasm, aktorów Teatru Śląskiego, czy koncerty zespołów: „Czemu nie”, „Gang Marcela”, „Contiego” i „Trąbki Jerycha”.

M.K.

„Pies i kot” w Paryżu i w Pradze

Wycieczka pracowników Wydziału Artystycznego

W ostatniej dekadzie sierpnia grupa pracowników Wydziału Artystycznego uczestniczyła w autokarowej wycieczce do Paryża i Pragi. Jej inicjatorką była prof. Urszuli Bobryk, dziekan Wydziału Artystycznego, która zajęła się stroną organizacyjną oraz sprecyzowała cele wycieczki. Według pomysłu pani dziekan, wycieczka w równej mierze miała służyć poznaniu pięknych miast, jak sprzyjać integracji jej uczestników - pracowników Instytutu Sztuk Pięknych oraz Instytutu Muzyki.

Do Francji grupa dojechała północą Europy (poprzez Niemcy, Holandię i Belgię). Miejscem zakwaterowania był hotel Zgromadzenia Polskich Pallotynów w Montmorency, miejscowości położonej na północnych obrzeżach Pa-

ryża. W XIX wieku zamieszkali tam na starość nestorzy Wielkiej Emigracji: Kniaziewicz i Niemcewicz. Odwiedzali ich rodacy z Paryża - Mickiewicz, Chopin i towarzysze broni. Gdy po śmierci Kniaziewicza i Niemcewicza pochowano ich w Montmorency, inni emigranci też zaczęli wybierać tę miejscowość na miejsce wiecznego spoczynku. W ten sposób powstała tam ogromna polska nekropolia. Spoczyły na niej zwłoki emigrantów różnych pokoleń: żołnierzy Dąbrowskiego, generałów napoleońskich, uczestników obu powstań narodowych i dwóch ostatnich wojen, artystów, arystokratów. Na cmentarzu w Montmorency spoczywały przez ponad 30 lat zwłoki Adama Mickiewicza, zanim przeniesiono je na Wawel.

Uczestnicy wycieczki bez trudu odnaleźli groby: Norwida, rzeźbiarza Go-

debskiego, malarzy Szermentowskiego, Boznańskiej i Makowskiego, a także wielu innych znanych Polaków.

Zwiedzaniu Paryża poświęcono cztery dni. Dzień pierwszy zaczął się od pobytu w Dzielnicy Łacińskiej, a dokładniej od zwiedzania położonego w niej Panteonu. Wybór ten był w pełni świadomy, gdyż w tej ogromnej klasycystycznej budowli, pełniącej rolę narodowego mauzoleum Francji, pochowano Marię Curie-Skłodowską i Piotra Curie. Od złożenia hołdu patronce swego uniwersytetu zaczęli zwiedzanie Paryża pracownicy UMCS. Stamtąd przeszli do Ogrodu Luksemburskiego, a następnie, ocierając się (dosłownie!) o Sorbonę, do kościoła św. Seweryna. W tym przepięknym, późnogotyckim kościele znajduje się kopia obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej, namalowana przez Walentego Wańkowicza i ufundowana w 1841 r. przez towiańczyków.

Następnie grupa przeszła na usytuowaną na Sekwanie wyspę Cite, by zwiedzić katedrę Notre-Dame oraz kaplicę Sainte Chapelle. Obie te budowle należą do najslawniejszych zabytków gotyku. Notre-Dame fascynuje ogromem, doskonałością architektury i wystroju rzeźbiarskiego. Sainte Chapelle (Świątą Kaplicę), usytuowaną na dziedzińcu obecnego Palais de Justice, kazał w XIII wieku wybudować król Ludwik IX Święty, dla pomieszczenia w niej jednej z najcenniejszych relikwii świata chrześcijańskiego - korony cierniowej.

Grób Fryderyka Chopina na Cmentarzu Pere-Lachaise

wej. Sainte Chapelle, przypominająca ogromny szklany relikwiarz, imponuje 134. witrażowymi scenami ze Starego i Nowego Testamentu. Ponadto na wyspie Cite grupa zwróciła uwagę na secesyjną stację metra, monumentalną sylwetę Conciergerie – budowli kojarzonej przede wszystkim z okrutnym więzieniem z czasów Wielkiej Rewolucji, a także na Pont Neuf – najstarszy z istniejących mostów na Sekwanie.

Po przejściu na prawy brzeg Sekwany, turyści z UMCS obejrzeli najpierw neorenesansowy Hôtel de Ville, siedzibę mera Paryża, a potem przeszli pod Centrum Pompidou. Tam najpierw przyjrzyli się oryginalnej Fontannie Strawińskiego. Ma ona formę prostopadłościennego basenu, który wypełniają fantazyjne i wielobarwne poruszające się rzeźby autorstwa Niki de Saint-Phalle oraz Jeana Tinguely'ego. Fontannę ulokowano na Placu Igora Strawińskiego, tuż obok Instytutu Badań Akustycznych i Muzyki Eksperymentalnej (IRCAM).

W Centrum Pompidou – awangardowej „wywróconej na lewą stronę” budowli – grupa zwiedziła muzeum sztuki współczesnej, a w nim dzieła sztuki od fowizmu, kubizmu, dadaizmu, abstrakcjonizmu, ekspresjonizmu, futuryzmu, konstruktywizmu, surrealizmu po nowy realizm, konceptualizm i instalacje.

Pierwszy dzień pobytu w Paryżu – a była to niedziela – zakończono uczestnictwem w wieczornym nabożeństwie w katedrze Notre Dame.

Drugi dzień rozpoczęło zwiedzanie bazyliki St-Denis, budowli, od której powstania datuje się narodziny architektury gotyku i będącej mauzoleum królów Francji. Kolejnym punktem było zapoznanie się ze znakomitym dziełem baroku klasycyzującego – kościołem Inwalidów oraz znajdującym się w jego wnętrzu grobem Napoleona. Stamtąd uczestnicy wycieczki udali się pod Wieżę Eiffla, by, po blisko dwugodzinnym staniu w kolejce do kas biletowych, wjechać na kilka minut na jej najwyższy poziom. Kolejnym punktem dnia był pobyt w Luwrze i zapoznanie się z wybranymi dziełami jego ogromnych zbiorów. Dzień zakończył pobyt na Placu Vendome, słynnym z eleganckich sklepów, kolumny Napoleona,

a także z tego, że mieszkał przy nim Fryderyk Chopin.

Trzeci dzień rozpoczął się od pobytu na cmentarzu Pere-Lachaise, gdzie – oprócz grobu Chopina – grupa widziała jeszcze grób Abelarda i Heloizy, Jimiego Morrisona oraz Vivant Denona. Kolejnym etapem był pobyt w Wersalu – w pałacu i ogrodach. Po obejrzeniu pełnej przepychu rezydencji króla Ludwika XIV wycieczka przeniosła się „w zupełnie inny świat” – do nowoczesnej dzielnicy La Défense, stamtąd pod Łuk Triumfalny na Placu generała de Gaulle'a, a potem do dzielnicy Montmartre. Pobyt na Montmartre połączony był ze zwiedzaniem bazyliki Sacré-Coeur oraz spacerem po Placu Tertre i otaczających go wąziutkich uliczkach. Dzień zakończył rejs statkiem Bateau-Mouche po Sekwanie. Podczas trwającego ponad godzinę rejsu grupa mogła kontemplować uroki nocnego Paryża, z efektownie iluminowanymi nabrzeżami, mostami i Wieżą Eiffla.

Ostatni dzień pobytu w Paryżu rozpoczął się od pobytu w Muzeum d'Orsay, którego zbiory zawierają głównie sztukę francuską z lat 1848-1918: malarstwo, rzeźbę, fotografię oraz meble. Dalsza część dnia miała formę nieco inną od poprzednich, gdyż po wyjściu z d'Orsay turyści rozproszyli się, aby indywidualnie, albo w małych grupkach realizować własne programy. Większość zwiedzała mu-

zeum Augusta Rodina – znakomitego rzeźbiarza przełomu XIX i XX wieku, a ponadto Muzeum Oranżerii w ogrodach Tuileries. W Oranżerii oglądali „Nenufary” Moneta i wiele innych słynnych dzieł (Cezanne'a, Renoira, „Celnika” Rousseau, Deraina, Pissasa itd.). Niektórzy poszli do Palais de Tokyo, czyli Centrum Kreacji Współczesnej, w którym prezentuje się sztukę najnowsza. Tego dnia był też czas na spokojne spacerowanie po Paryżu, a nawet na buszowanie po sklepach, w tym po wnętrzach słynnej secesyjnej Galerii Lafayette.

Czwartego dnia pobytu, późnym wieczorem, bezpośrednio po kolacji w barze przy placu Clichy, turyści z UMCS wsiedli do autokaru, by po całonocnej podróży znaleźć się rano w Pradze. Zwiedzanie stolicy Czech rozpoczęto po dwugodzinnym odpoczynku w hotelu. Trasa zwiedzania była jak zwykle „napięta” i przebiegała od wzgórza Strachowskiego przez Hradczany, Małą Stranę, Most Karola, Stare Miasto, żydowską dzielnicę Josefov, aż po Nowe Miasto. Mimo zaledwie kilkugodzinnego pobytu w Pradze grupa zdążyła nie tylko obejrzeć najważniejsze zabytki miasta, ale nawet znaleźć czas na poznanie smaku ciemnego piwa w słynnej piwiarni „U Fleku”.

dokończenie na str. 23 >>

Grupa w Paryżu, na schodach przed La Grande Arche de La Défense

Dwunastoletnia tradycja Polsko-Ukraińskich Sympozjów chemicznych

Współpraca naukowców Wydziału Chemii UMCS z chemikami z wiodących na Ukrainie placówek badawczych ma długoletnią tradycję. Początki tej współpracy sięgają kilkadziesiąt lat wstecz, do czasu, kiedy pracownicy dawnego Zakładu Chemii Nieorganicznej (kierowanego wówczas przez **profesor Wandę Brzykską**) nawiązali kontakty naukowe z chemikami z Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie. Współpraca z Instytutem Chemii Fizycznej Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie rozpoczęła się na początku lat osiemdziesiątych, na zasadzie osobistych kontaktów z prof. **Valentinem A. Tertykhem** i **dr. Arturem N. Korolem**. Intensyfikacja tej współpracy nastąpiła na początku lat dziewięćdziesiątych. Włączyli się do niej przedstawiciele innych Instytutów Akademii Nauk w Kijowie: Chemii Powierzchni, Sorpcji i Problemów Endoekologii, Chemii Kolloidów i Chemii Wody, Chemii Bioorganicznej i Chemii Nafty. Do współpracy zaproszono również fizykochemików i analityków z Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie oraz fizykochemików z Uniwersytetów w Użgorodzie i Odessie.

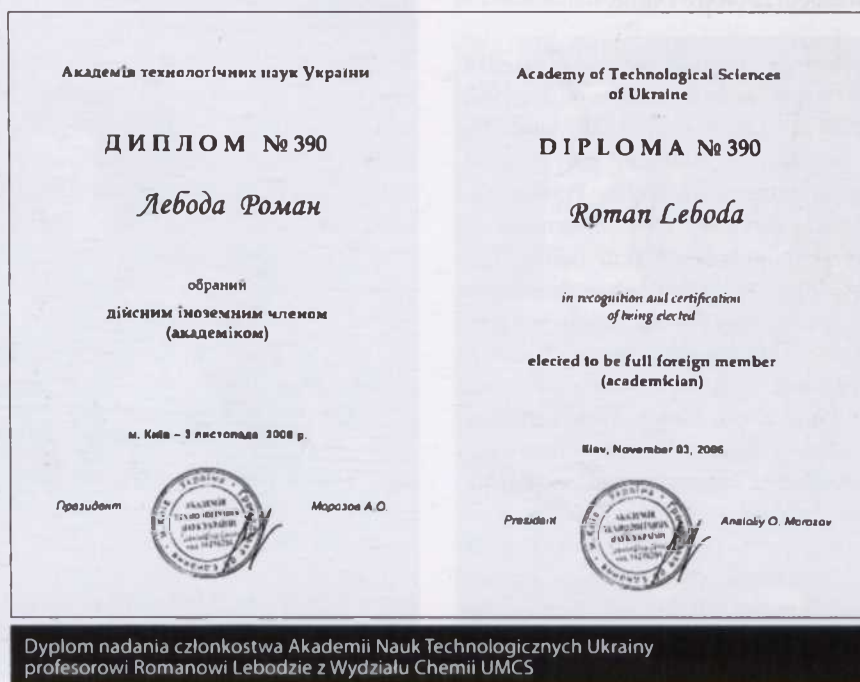
W roku 1995, w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą zorganizowano pierwsze bilateralne Polsko-Ukraińskie Sympozjum pod nazwą *Theoretical and Experimental Studies of Interfacial Phenomena and Their Technological Applications*. Następne sympozja z tego cyklu odbyły się na Wydziale Chemii w Lublinie (1996,1999,2003), we Lwowie/Uzłissii (1998,2006), w Odessie/Siergiejewce (2000,2001,2004). Organizatorami tych sympozjów byli **prof. Roman Lebeda** z ramienia Wydziału Chemii i **prof. Yurii I. Tarasevich** z Instytutu Chemii Kolloidów i Chemii Wody Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie. Do organizacji sympozjów równie aktywnie włączał się, ze strony polskiej, Lubelski Oddział Polskiego Towarzystwa Chemicznego – sekcja Chemii Zjawisk Powierzchniowych, zaś ze strony ukraińskiej - Akademia Nauk w Kijowie.

Pierwsze sympozja były dość skromne, pod względem ilości uczestników. Gromadziły one od 30 do 40 osób, co wynikało głównie z bardzo ograniczonych środków finansowych. Jednak zainteresowanie tymi spotkaniami naukowymi ciągle rosło. Przybywało chętnych do udziału w naszych sympozjach, zwłaszcza młodych naukowców, których udział staraliśmy się promować. Do organizacji dziesiątego spotkania w Sandomierzu i Wólce Milanowskiej w 2005 roku dotychczasowi organizatorzy zaprosili **profesor Jolantę Narkiewicz-Michalek** z Zakładu Chemii Teoretycznej, posiadającą ogromne doświadczenie w tego typu przedsięwzięciach. W spotkaniu tym wzięło udział już ponad 80 uczestników. Od czasu tego sympozjum profesor Jolanta Narkiewicz-Michalek będzie stale pełniła funkcję przewodniczącej komitetu organizacyjnego Polsko-Ukraińskich Sympozjów.

Idę przewodnią naszych sympozjów, jak też innych aspektów współpracy naukowej, jest integracja środowisk naukowych Polski i Ukrainy, zajmujących się teoretycznymi i praktycznymi problemami zjawisk powierzchniowych.

Wydział Chemii UMCS należy do najsilniejszych w skali światowej ośrodków zajmujących się różnymi aspektami fizykochemii powierzchni. Podobnie zresztą jak ośrodki naukowe Ukrainy, w tym przede wszystkim Akademia Nauk w Kijowie. Chodzi zatem o połączenie potencjału intelektualnego naukowców oraz posiadanej przez obie strony aparatury badawczej dla dalszego rozwoju tej dziedziny nauki, posiadającej tak wielkie znaczenie praktyczne. W nawiązywaniu i rozwoju kontaktów nie bez znaczenia był brak bariery językowej, położenie geograficzne (bliskość Lublina, Kijowa i innych ważnych ośrodków naukowych Ukrainy), podobieństwo temperamentów obu narodów oraz ich, nierzadko, wspólna historia.

Jednym z ważnych następstw sympozjów było powstanie polsko-ukraińskich zespołów badawczych, potrzebnych do rozwiązywania konkretnych problemów naukowych w ramach badań własnych i statutowych Wydziału Chemii oraz grantów KBN, NATO, Polonium i Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Nasze wspólne projekty były realizowane również w Programie Wykonawczym Współpracy Naukowo-Technicznej RP i Ukrainy. Wymianę osobową finansowały takie instytucje jak: KBN, Polska Akademia Nauk, Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej i Wydział Chemii UMCS. W ramach tej wymiany na Wydziale Chemii gościło do tej pory kilkadziesiąt naukowców

z różnych ośrodków naukowych Ukrainy. Wizyty te mają charakter roboczy. Każdego roku ukraińscy naukowcy spędzają na Wydziale Chemii 2-3 miesiące, pracując tu ze swoimi polskimi kolegami. Od kilku też lat ukraińscy stypendyści różnych fundacji (Kasa Mianowskich, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, Fundacja Wyszegradzka) realizują na Wydziale Chemii UMCS swoje projekty badawcze.

Należy podkreślić, że w Polsko-Ukraińskich zespołach badawczych - które powstawały dzięki sympozjom - pracowali nie tylko naukowcy z Wydziału Chemii UMCS, ale też chemicy z innych polskich uczelni (Warszawy, Krakowa, Poznań), Wojskowego Instytutu Chemii i Radiometrii, Zakładu Kryminalistyki ABW, z Rosji (prof. A. Malygin z ST. Petersburg Institute of Technology, prof. V. Felonov i dr M. Melgunov z Instytutu im. Borenskova Rosyjskiej Akademii Nauk, Oddział Syberyjski w Nowosybirsku), Francji (prof. F. Villiears, CNRS, Nancy), USA (prof. J.P. Blitz, Eastern Illinois University, Charleston) i z innych krajów.

Wymiernym rezultatem prowadzonej współpracy jest ponad 300 oryginalnych prac, opublikowanych w najbardziej prestiżowych czasopiśmie z dziedziny zjawisk powierzchniowych (*Langmuir, Carbon, Advances in Colloid and Interface Science*, itp.). Obecny dziekan Wydziału Chemii UMCS - profesor Andrzej Dąbrowski był, wspólnie z prof. V. Tertykhem z Ukrainy, edytorem specjalistycznej monografii wydanej przez prestiżowe wydawnictwo Elsevier. Ponadto wyniki naszych wspólnych prac prezentowaliśmy na wielu konferencjach krajowych i zagranicznych (Francja, Anglia, Izrael, USA, Niemcy itd.). Niewątpliwie przyczyniło się to do skutecznej promocji nauki i polskiej, i ukraińskiej.

Warto podkreślić, że we wspólnych badaniach biorą udział doktoranci Wydziału Chemii i różnych ośrodków naukowych z Ukrainy. Są oni później współautorami publikacji powstających w wyniku tych badań. Nasi doktoranci korzystają też z konsultacji udzielanych im przez naukowców ukraińskich, a zapraszanych przez UMCS.

Prace naukowe, prezentowane na sympozjach, wydawane są w formie recenzowanej książki. Niezależnie od tego publikowane były też w czasopiśmie *Adsorption Science and Technology*. W 2006

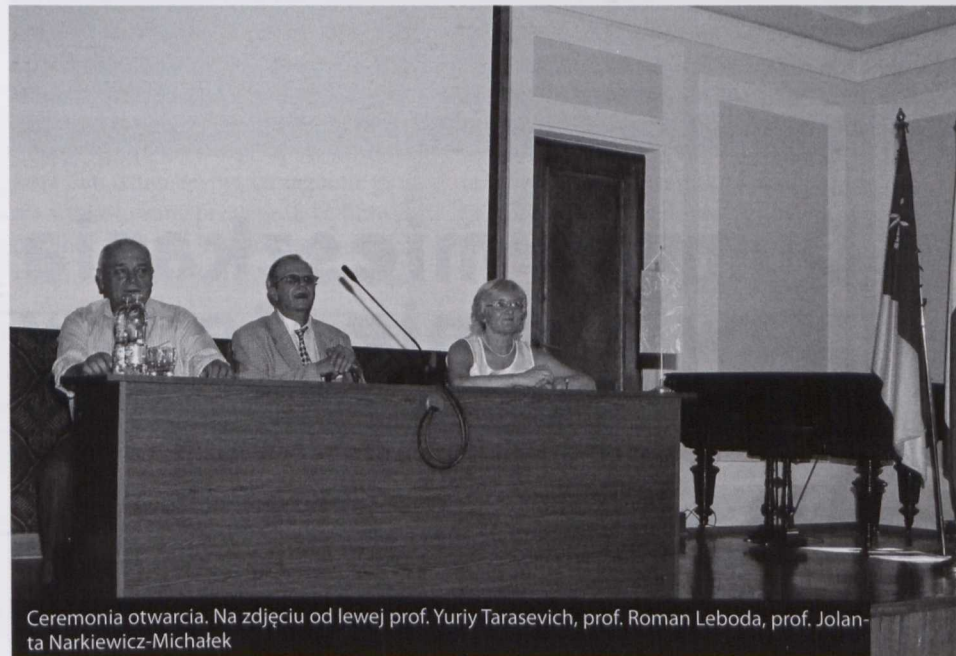
roku część prac zakwalifikowano do druku w specjalnym wydaniu *Polish Journal of Chemistry*, którego Guest-Editorem został profesor Władysław Rudziński, będący członkiem komitetu naukowego Polsko-Ukraińskich Sympozjów.

Oficjalnymi językami sympozjów są: polski, ukraiński, rosyjski i angielski. I właśnie w tych językach odbywa się dyskusja. Jednak coraz więcej uczestników, zwłaszcza młodych, prezentuje swoje prace wyłącznie w języku angielskim.

Ogólnie rzecz biorąc, tematyka badawcza jest związana z następującymi problemami: teoretyczne badania zjawisk powierzchniowych, adsorpcja polimerów, preparatyka różnych adsorbentów, katalizatorów i ich nośników pod kątem ich zastosowań w praktyce, wy-

nia i Warszawy, zaś Ukrainę - z Kijowa, Doniecka, Dniepropietrowska, Lwowa, Odessy, Siewierodonecka i Użgorodu. W sympozjum uczestniczyło również dwóch rosyjskich naukowców z Moskwy. Autorami prac byli naukowcy z Republiki Czeskiej, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Kazachstanu, Rosji, Słowacji, USA i Uzbekistanu, we współpracy naukowej z badaczami polskimi lub ukraińskimi. Zaprezentowano 39 referatów i 150 posterów. Organizatorzy ufundowali nagrody za najlepsze wystąpienia.

Ostatnie sympozjum należało do wyjątkowo udanych zarówno pod względem naukowym, jak i towarzyskim. Zawdzięczamy to w dużej mierze fantazji i serdecznemu zaangażowaniu profesor Jolanty Narkiewicz-Michalek,

Ceremonia otwarcia. Na zdjęciu od lewej prof. Yuriy Tarasevich, prof. Roman Leboda, prof. Jolanta Narkiewicz-Michalek

korzystanie chromatografii w badaniach procesów adsorpcji i w analityce, wymiana jonowa, chemia koloidów, ochrona środowiska i zdrowia ludzkiego.

Nasze sympozjum znajduje się w stanie permanentnego rozwoju: pod względem poziomu naukowego, ilości uczestników, programu socjalnego. Ostatnie, jedenaste sympozjum (Krasnobród/Zamość, 22-26 sierpnia 2007) zostało uroczysto otwarte 23 sierpnia na zamojskim ratuszu, w obecności honorowych gości, w tym Prezydenta Zamościa Marcina Zamoyskiego oraz prorektor prof. Anny Tukiendorf. Zgromadziło łącznie ponad 110 uczestników, tyleż samo z Polski, co i z Ukrainy. Polskę reprezentowali naukowcy z Lublina, Krakowa, Kielc, Katowic, Łodzi, Poznań, Toru-

będącej Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego. W ramach uznania zasług dla rozwoju polsko-ukraińskiej współpracy naukowej, niżej podpisany autor tego artykułu (i jeden z głównych animatorów polsko-ukraińskich sympozjów) został przyjęty w poczet Zagranicznych Członków Rzeczywistych Akademii Nauk Technologicznych Ukrainy. Dyplom został mi wręczony na ceremonii otwarcia XI Polsko-Ukraińskiego sympozjum, o czym informuję ze wzruszeniem.

Następne, XII Polsko-Ukraińskie Sympozjum odbędzie się za 2 lata, prawdopodobnie w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie.

ROMAN LEBODA

(Przewodniczący Polsko-Ukraińskich Sympozjów)

FOT. JACEK FUCIS

Dumni z mieszkania w krainie Gotów

Rythm życia archeologa powiela pewien utarty schemat. Wykopaliska - trwające w jednym miejscu niekiedy tylko sezon, dwa - rodzą znajomości z miejscowymi, rzadko o trwałym charakterze; dalej jest już żmudna praca nad opracowaniem wyników poszukiwań i... „tabor jedzie dalej”.

Są oczywiście sytuacje wyjątkowe. W Masłomęczu wykopaliska trwały równo ćwierć wieku, stąd znajomości i przyjaźnie budowano na trwalszych fundamentach rosnącego zainteresowania i zaufania. Nabierały one niekiedy wręcz zażyłości o wymiarze rodzinnym. Kiedy jednak w 2002 roku wykopaliska definitywnie zamknięto, hucznie świętując ich jubileusz (o czym pisałem m.in. w WU), natychmiast pojawiło się pytanie - co dalej? Czy wszystko natychmiast wróci na właściwie sobie, stare tory? Czy archeolodzy zamkną się w swoich dociekaniach tajemnic prahistorii, a miejscowi, jak przez mgłę, zaczną

sobie od czasu do czasu przypominać egzotycznych gości?

Stało się inaczej! **Miejscowi szybko zrozumieli, że archeologia stanowi unikatową szansę budowania wizerunku regionu pozbawionego wielkich atrakcji turystycznych.** Z ogromnym zapalem wzięli się nie tylko do utrwalania pamięci o archeologach, o starożytności. Zaczęli intensywnie pracować nad wprowadzeniem do życia elementów przeszłości. Dostrzeżono bowiem szansę stworzenia absolutnie wyjątkowej, nie tylko w skali kraju, „atrakcji” regionalnej.

W roku 2006 Instytut Archeologii UMCS otrzymał zaproszenie do wzięcia udziału w projekcie „Śladami Gotów - Pradzieje Ziemi Hrubieszowskiej Elementem Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego” autorstwa Tomasza Zająca i Roberta Palichleba, przygotowanym przez Stowarzyszenie Hrubieszowsko-Mireckie

„Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania. Uzyskał on wsparcie ze środków Unii Europejskiej w ramach SPO-ROL działania 2.7 Pilotażowego Programu Leader+ (patrz też www.lgdhrubieszow.pl). Składały się nań trzy zasadnicze pomysły: 1. rekonstrukcja w Masłomęczu gockiej chaty z końca III w. po Chr. i stworzenie w ten sposób załączka promowania zainteresowań starożytnościami; 2. wyznaczenie szlaku turystycznego „śladami Gotów”, który wiodłby przez najważniejsze miejsca wykopalisk i najatrakcyjniejsze miejsca historyczne i przyrodnicze; 3. stworzenie „elementarza” wiedzy o Gotach, wykopaliskach i wartościach dokonywanych odkryć w postaci atrakcyjnie wydanej książeczki, jaka miała trafić do każdej rodziny na Ziemi Hrubieszowskiej.

11 sierpnia w Masłomęczu niemal tysiąc gości poznało efekty naszej wspólnej, niełatwej pracy. Stoi tam dzisiaj pięknie wykonana chata gocka inspirowana odkryciem w Hrubieszowie Podgórzu, zbudowana w oparciu o wiedzę o odkryciach dokonywanych w Skandynawii i Mołdawii. Wyznaczono i oznaczono szlak turystyczny wiodący od tej chaty do zamku na Kryłowskiej Wyspie. Miałem zaszczyt wpisywać dedykacje do setek książeczek mojego

FOT. JACEK FUCIS

autorstwa, które opatrzyłem tytułem „30 powodów do dumy z mieszkania w krainie Gotów” (Zamość 2007, 78 ss., streszczenia w językach angielskim, niemieckim i ukraińskim).

Każdy z „powodów” dokumentuje całostronicowa barwna fotografia; jest tam przewodnik bibliograficzny i sporo emocji.

W uroczystości zakończenia projektu – w ramach której miało też miejsce wręczenie nagrody honorowej Laur Masłomęcki pani **Zofii Mazurowej** – uczestniczył m.in. dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, **prof. dr hab. Henryk Gmiterek** i liczni przedstawiciele władz samorządowych wszystkich szczebli.

A potem trwała wspaniała zabawa, z popisami artystycznymi, ze stolami uginającymi się od specjalów wyprodukowanych przez Koło Gospodyń. Nigdy jeszcze nie odczułem tak mocno, tak wyraziście, że moja praca przynosi satysfakcję nie tylko mnie i paru specjalistom z dziedziny. To prawdziwa „nauka w służbie ludu” z pięknymi owocami... bez niepotrzebnych sztydów.

ANDRZEJ KOKOWSKI

„Pies i kot” w Paryżu i w Pradze

» dokończenie ze str. 19

W ostatni – ósmy – dzień wycieczki grupa postanowiła włączyć nieplanowany wcześniej punkt programu – pobyt w Skalnym Mieście. Tak nazywane są Teplicko-Adrspaskie Skały, czyli masyw górski w Sudetach Środkowych, będący fragmentem Gór Stołowych. Tereny Skalnego Miasta pełne niezwykłych form skalnych (skałek, ambon, baszt, grzybów skalnych itp.), skupionych w pobliżu siebie stanowią niezwykłą atrakcję turystyczną. Zwiedzaniu Skalnego Miasta towarzyszył rejs tratwą po niewielkim jezioru. Jego atrakcją był przede wszystkim komentarz flisaka, będący znakomitym przykładem czeskiego humoru.

Jak zostało wspomniane, wycieczka miała służyć poznaniu Paryża i Pragi, a ponadto integracji jej uczestników. Ten drugi cel był szczególnie głośno artykułowany przez prof. U. Bobryk, bo choć Instytut Sztuk Pięknych oraz Instytut Muzyki są składnikami jedne-

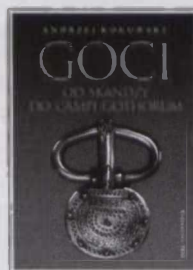
go wydziału, to ich pracownicy, zajmując się odmiennymi dziedzinami sztuki, najczęściej niewiele mają ze sobą wspólnego, a nierzadko nawet się nie znają. Dlatego wycieczce towarzyszyły głośno wypowiediane hasła: „integrujemy się”, albo nawet mocniejsze - „połączmy psa z kotem”. Od razu powiedzmy, że wycieczka znakomicie spełniła swe założenia. I dlatego – choć miała charakter całkowicie prywatny i odbywała się bez finansowego wsparcia ze strony uczelni - należy ją uznać za jedną z bardziej udanych imprez służących uświetnieniu obchodzonej w tym roku 10. rocznicy powstania Wydziału Artystycznego.

W wycieczce wzięło udział także kilka osób spoza WA, w tym dwoje rektorów UMCS, profesorowie **Anna Pajdzińska** i **Jerzy Węclawski**. Pani rektor, dziękując na zakończenie za miłą atmosferę towarzyszącą wyjazdowi życzyła wszystkim wydziałom UMCS, by miały tak zintegrowane instytucje jak Wydział Artystyczny.

JERZY ŻYWICKI

Dzieje Gotów od A do Z

GOCI – fenomenalne zjawisko związku różnych plemion, funkcjonowało od czasów około narodzin Chrystusa do początków VIII w., a nosiciele tego określenia przeszli kontynent niemal dosłownie „wzdłuż i wszerz”. Pozostawili po sobie dziedzictwo kulturowe, które jeszcze w XVII w. uważano za godne królewskich tytułatur. Archeolodzy wydobywają

na światło dzienne zdumiewające elementy nie tylko ich obrzędów pogrzebowych, ale również talentów artystycznych i zdolności organizowania wielkich przedsięwzięć produkcyjnych. Historycy odszukują w antycznych źródłach coraz to nowe przykłady dokumentujące charyzmę gockich wodzów, sukcesy polityczne Wizygotów i Ostrogotów oraz dramaty poszczególnych plemion. Mało kto zdaje sobie sprawę, że z klasycznych barbarzyńców, w VI-VII w. stali się oni obrońcami najwyższych wartości intelektualnych cywilizacji europejskiej.

Właśnie ukazała się najnowsza książka Andrzeja Kokowskiego „GOCI – od Skandynawii do Campi Gothorum (od Skandynawii do Półwyspu Iberyjskiego)” – Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2007 (486 ss.), która jest pierwszą

pełną syntezą dziejów związku ludów występujących pod tym imieniem.

Książka przeprowadza czytelnika nie tylko poprzez źródła archeologiczne, ale również przez dostępne nam źródła historyczne. Odsłania owiane tajemnicą najstarsze dzieje tych plemion, pokazując najbardziej zaskakujące odkrycia archeologiczne i najbardziej błyskotliwe ich historyczne interpretacje. Pokazuje wymiar niesamowitej naukowej przygody, jaka sprzegła wysiłki setek archeologów, historyków, językoznawców, antropologów, znawców technologii dla odpowiedzi na kardynalne pytanie – jacy byli? Od nas teraz zależy, w jakim zakresie potrafimy zaakceptować dzieje tej zdumiewającej cywilizacji, jako element wspólnego dziedzictwa kulturowego cywilizacji europejskiej. Bogato ilustrowana, zaopatrzona w kilkadziesiąt map, wiele barwnych fotografii, indeksy i ogromne zestawienie literatury, stanowi prawdziwe kompendium wiedzy, z oczywistą, autorską interpretacją.

BARBARA NIEZABITOWSKA-WIŚNIEWSKA

O pyłkach na Łotwie

Lubelski wkład w dziesięcioletnią działalność
POLLEN MONITORING PROGRAMME

W dniach 3-9 czerwca 2007 roku odbyło się w Jurmali k/Rygi na Łotwie szóste międzynarodowe seminarium Pollen Monitoring Programme (PMP), w którym brała udział sześciuosobowa grupa polskich botaników (w tym dwie osoby z UMCS) prowadzących monitoring opadu pyłku roślin w ramach tego międzynarodowego projektu. Organizatorzy podkreślali fakt odbywania się seminarium w dziesiątą rocznicę powstania PMP (<http://pmp.oulu.fi>). Projekt działa bowiem od jesieni 1996 roku jako grupa robocza w ramach Komisji Paleoekologii i Ewolucji Człowieka (PAHE) utworzonej przy International Union for Quaternary Research (INQUA).

Celem Pollen Monitoring Programme jest stworzenie bazy danych obejmujących pomiary opadu pyłku roślin prowadzone wzdłuż transektów wiodących przez różnorodne zbiorowiska roślinne Europy i krajów pozaeuropejskich. Szczególne znaczenie mają obserwacje rocznej zmienności opadu pyłku różnych gatunków drzew prowadzone na krańcach ich współczesnych zasięgów. Z tego punktu widzenia Roztocze, przez które przebiegają granice zasięgów kilku ważnych w skali europejskiej gatunków drzew, jest bardzo odpowiednim regionem do prowadzenia badań tego typu. Trwają one od jesieni 1997 roku w oparciu o Roztoczańską Stację Naukową Instytutu Nauk o Ziemi UMCS w Guciowie. Wyniki przesyłane do bazy danych PMP w Uniwersytecie w Oulu (Finlandia) stanowią materiał porównawczy m.in. w rekonstrukcjach paleoekologicznych, regionalnych korelacjach czwartorzędowych zbiorowisk roślinnych oraz w innych interpretacjach paleobotanicznych lub paleoklimatycznych. Bardzo interesująco rysuje się również nawiązana współpraca z monitoringiem aerobiologicznym prowadzonym dla celów alergologii.

W szóstym seminarium PMP wzięło udział 59 osób z 17 krajów (m.in. Finlandia, Norwegia, Dania, Niemcy, Czechy, Wielka Brytania, Szwajcaria, Grecja, Bułgaria, Rosja, Turcja, Gruzja, Polska, Estonia, Litwa oraz Argentyna). Polskę reprezentowało sześć uczestniczek – po dwie z Lublina (dr hab. Ewa Szczuka z Instytutu Biologii UMCS i dr Irena Agnieszka Pidek z Instytutu Nauk o Ziemi UMCS), Torunia (dr Anna Filbrandt-Czaja i dr Agnieszka Noryskiewicz z UMK) i Gdańska (dr Joanna Święta-Musznicka i mgr Marcelina Zimny z UG).

Seminarium miało formę kilku sesji referatowych i jednej sesji posterowej, które odbywały się w Jurmali nad Zatoką Ryską oraz bardzo interesujących sesji terenowych w obszarach, w których prowadzony jest monitoring pyłkowy (m.in. chronione obszary: Gauja National Park, Suda Mire, Kemer National Park, Lake Engure Nature Park, Slitere National Park).

Na spotkaniu w Jurmali, podczas walnego zebrania członków odbyła się uroczystość nadania tytułu Honorowego Prezydenta PMP profesor Sheili Hicks z Uniwersytetu w Oulu w związku z jej przejściem

na emeryturę. Prof. Hicks - pomysłodawczyni projektu - pełniła dotychczas funkcję przewodniczącej PMP. W związku z jej rezygnacją wybrano nową przewodniczącą. Ta zaszczytna rola przypadła dr Irenie A. Pidek, która od 2005 roku pełniła funkcję wiceprzewodniczącej PMP i koordynatora grupy polskiej. Aktywny udział polskich botaników w PMP od początku jego powstania podkreśla ponadto fakt, iż prof. Małgorzata Latałowa z Uniwersytetu Gdańskiego jest współautorką założeń do projektu. Na seminarium w Jurmali powołano ponadto do składu Rady Doradczej PMP m.in. koordynatorów grup roboczych w osobach dr. Pima van der Knaap (Uniwersytet w Bern, Szwajcaria) i dr Heather Pardoe (Department of Biodiversity National Museum Wales w Cardiff, Wlk. Brytania) oraz sekretarza - doc. Marianę Filipovą-Marinovą (Museum of Nature History in Varna, Bułgaria). Dr Thomas Giesecke z Uniwersytetu w Liverpool został koordynatorem bazy danych PMP, która wchodzi w skład Europejskiej Palinologicznej Bazy Danych we Francji, natomiast dr Anneli Poska (Uniwersytet w Tartu, Estonia) i dr Anne Bjune (Uniwersytet w Bergen, Norwegia) zostały pełnomocnikami do spraw kontaktowania PMP z pokrewnymi projektami.

Warto zaznaczyć, że zarówno atmosfera naukowa jak i wyjątkowa serdeczność organizatorów i wzajemna życzliwość uczestników spowodowały, że spotkanie w Jurmali stało się wydarzeniem nie tylko naukowym, ale i towarzyskim.

**EWA SZCZUKA
IRENA A. PIDEK**

Uczestnicy 6th Pollen Monitoring Programme Meeting w Jurmali k/ Rygi

SPRAWOZDANIE REKTORA Z DZIAŁALNOŚCI

UNIwersYTETU MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ W ROKU 2006

(Skróty w tekście sprawozdania - redakcja „WU”)

DZIAŁALNOŚĆ SENATU

W roku 2006 Senat UMCS obradował 11 razy, w tym raz na tradycyjnym uroczystym posiedzeniu z okazji inauguracji roku akademickiego. Ponadto, Senat UMCS uczestniczył w uroczystościach wręczenia tytułów doktora honoris causa oraz Honorowego Profesora UMCS.

Senat UMCS w roku 2006 podjął 45 uchwał. Dotyczyły one głównie spraw związanych z bieżącym funkcjonowaniem Uniwersytetu oraz rozbudową bazy dydaktycznej. W roku sprawozdawczym były to uchwały w następujących sprawach:

- 1) nadania profesorowi Andrejowi B. Boguckiemu tytułu Honorowego Profesora UMCS;
- 2) nadania Medalii Amicis Universitatis Mariae Curie-Skłodowska prof. Władimirowi G. Kalinnikowowi i prof. Aleksandrowi P. Kobzewowi;
- 3) nadania Medalii Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prof. Tomaszowi Goworkowi, prof. Józefowi Wojtanowiczowi, prof. Krzysztofowi H. Wojciechowskiemu, prof. Kazimierzowi Pękali oraz prof. Zbigniewowi Kaweckiemu;
- 4) nadania tytułu doktora h. c. profesorowi Kurtowi Binderowi;
- 5) nadania tytułu doktora h. c. profesorowi Stephenowi Fischerowi-Galatiemu;
- 6) wyrażenia zgody na nabycie w drodze darowizny prawa własności nieruchomości położonej w Krasnobrodzie;
- 7) wyboru biegłego rewidenta do oceny sprawozdania finansowego za 2005 r.;
- 8) regulaminu studiów;
- 9) proponowanych zmian dotychczasowych zasad liczenia kosztów uzyskania przychodu wynikających z praw autorskich;
- 10) wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z podmiotami zagranicznymi;
- 11) przyjmowania kandydatów na I rok studiów w roku akademickim 2007/2008;
- 12) uprawnień przysługujących laureatom i finalistom olimpiad stopnia centralnego przy ubieganiu się o przyjęcie na I rok studiów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej;
- 13) utworzenia Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych;
- 14) utworzenia Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych;
- 15) wniosku do MNIŚZW o wyrażenie zgody na prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku „logopedia z audiofonologią”;
- 16) uruchomienia na Wydziale Ekonomicznym studiów pierwszego stopnia na kierunku „finanse i bankowość”;
- 17) zatwierdzenia sprawozdania Rektora z działalności naukowo-badawczej w 2005 r.;
- 18) przyjęcia planu rzeczowo-finansowego na rok 2006;
- 19) realizacji planu rzeczowo-finansowego na rok 2006;
- 20) wykorzystania środków z planowanej amortyzacji;
- 21) zmiany Uchwały Nr XX – 1.8/04 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z dnia 7 czerwca 2004 r. w sprawie pensów i zasad rozliczania zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich na studiach stacjonarnych;
- 22) zabezpieczenia środków na realizację projektu pt. „Budowa infrastruktury dla legitymacji studenckiej SELS w UMCS w Lublinie”;
- 23) wyrażenia zgody na obciążenie mienia dla zabezpieczenia realizacji projektu pt. „Budowa infrastruktury dla legitymacji studenckiej SELS w UMCS w Lublinie”;
- 24) szczegółowych zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne;
- 25) uchwalenia statutu UMCS;
- 26) przyjęcia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2005;
- 27) zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2005;
- 28) restrukturyzacji finansowej UMCS;
- 29) zatwierdzenia sprawozdania Rektora z działalności Uniwersytetu w 2005 r.;
- 30) zabezpieczenia środków na realizację projektu pt. „Przebudowa i adaptacja pomieszczeń gospodarczych w budynku powojkowym na potrzeby sali koncertowej dla Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie”;
- 31) wyrażenia zgody na obciążenie mienia dla zabezpieczenia realizacji projektu pt. „Przebudowa i adaptacja pomieszczeń gospodarczych w budynku powojkowym na potrzeby sali koncertowej dla Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie”;
- 32) ustalenia terminu wyboru prodziekana Wydziału Ekonomicznego;
- 33) stwierdzenia zgodności regulaminu samorządu doktorantów z ustawą i statutem UMCS;
- 34) wyrażenia zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia przez prorektora;
- 35) ustalenia terminu wyborów uzupełniających;
- 36) wyrażenia zgody na nabycie w drodze darowizny od Skarbu Państwa nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszczącym CJiKP dla Polonii i Cudzoziemców;
- 37) wyrażenia zgody na nabycie działki stanowiącej integralną część Ogrodu Botanicznego;
- 38) studiów podyplomowych;
- 39) regulaminu studiów podyplomowych.

W roku sprawozdawczym Senat wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego 8 osób i pozytywnie zaopiniował mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS 24 osób; w tym 15 osób ponownie, po pięcioletnim okresie zatrudnienia na tym stanowisku.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

W ramach organizacyjnych Uniwersytetu działało 10 wydziałów: Biologii i Nauk o Ziemi; Matematyki, Fizyki i Informatyki; Chemii; Prawa i Administracji; Humanistyczny; Ekonomiczny; Pedagogiki i Psychologii; Filozofii i Socjologii; Politologii; Artystyczny. Obejmowały one 28 instytutów, w których funkcjono-

wało 16 katedr, 190 zakładów i 10 pracowni. Poza strukturą instytutową działały 3 katedry, 26 zakładów, 8 pracowni, 1 laboratorium i Centrum Studiów Kanadyjskich.

W strukturze uczelni funkcjonowały jednostki ogólnouczelniane: Akademickie Centrum Kultury, Archiwum i Muzeum UMCS, Biblioteka UMCS, Biblioteka Brytyjska, Centrum Dokumentacji Europejskiej, Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, Centrum Języka

Portugalskiego Instytutu Camõesa, LUBMAN UMCS, Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych, Ogród Botaniczny, Ośrodek Polskiego Komitetu Współpracy z Alliance Française, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Uniwersyteckie Centrum Zdalnego Nauczania i Kursów Otwartych, Wydawnictwo UMCS, Centrum Badań Wschodnich, Centrum Biotechnologii, Centrum Nanotechnologii, Centrum Ochrony Środowiska.

W realizacji zajęć dydaktycznych pomocne były Kolegia Licencjackie w Białej Podlaskiej, Biłgoraju, Kazimierzu Dolnym i Radomiu.

W celu udoskonalenia i usprawnienia struktury instytutowo-zakładowej w roku sprawozdawczym dokonano następujących zmian organizacyjnych:

Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki

- w Katedrze Fizyki Teoretycznej Instytutu Fizyki przekształcono Zakład Fizyki Systemów Złożonych w Zakład Astrofizyki i Teorii Grawitacji;
- w Instytucie Fizyki z połączenia Zakładu Fizyki Jądrowej z Pracownią Oddziaływań Nadsubtelnych utworzono Zakład Metod Jądrowych;
- w Instytucie Fizyki przekształcono Pracownię Spektrometrii Mas w Zakład Spektrometrii Mas;
- w Instytucie Matematyki utworzono Zakład Zastosowań Matematyki.

Na Wydziale Chemii

- przekształcono Pracownię Chemii Środowiskowej w Zakład Chemii Środowiskowej;
- przekształcono Pracownię Technologii Światłowodów w Zakład Technologii Światłowodów.

Na Wydziale Humanistycznym

- w Instytucie Historii Zakład Historii Nowożytnej uległ podziałowi na dwa zakłady:
  - Zakład Historii Powszechnej XIX wieku;
  - Zakład Historii Polski XIX wieku.

Na Wydziale Pedagogiki i Psychologii

- przekształcono Pracownię Audiowizualnych Środków Dydaktycznych w Pracownię Komunikacji Multimedialnej.

Na Wydziale Artystycznym

- w Instytucie Muzyki utworzono Zakład Muzyki Rozrywkowej.

PRACOWNICY UMCS

Struktura zatrudnienia w roku sprawozdawczym nie uległa szczególnym przeobrażeniom. UMCS zatrudnia ogółem 3725 osób, przy czym nauczyciele akademicy stanowią około 52% ogółu zatrudnionych. Mamy 1948 nauczycieli akademickich (pełno- i niepełnozatrudnionych), w tym:

- 340 profesorów;
- 87 doktorów habilitowanych;
- 925 doktorów;
- 589 magistrów;
- 7 bibliotekarzy dyplomowanych.

Na stanowisku adiunkta zatrudnionych jest 907 osób, na stanowisku asystenta 373 osoby, z czego 4 osoby to asystenci zatrudnieni na pierwszy rok. UMCS zatrudnia 218 starszych wykładowców, w tym 105 z doktoratem, 78 wykładowców, 24 lektorów, 1 instruktora oraz 7 bibliotekarzy dyplomowanych.

Na stanowisku profesora ogółem zatrudnionych jest 340 osób, w tym: na stanowisku profesora zwyczajnego – 127 osób, profesora nadzwyczajnego – 54 osoby, profesora nadzwyczajnego UMCS – 159 osób.

Ogólnie prawidłowa struktura zatrudnienia na naszym Uniwersytecie nie oznacza zrównania wśród wydziałów. Występują pomiędzy nimi różnice, w szczególności jeśli chodzi o stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby pozostałych pracowników czy studentów.

W roku sprawozdawczym na emeryturę odeszło 73 pracowników, a zmarło 6.

Ogólny stan zatrudnienia uległ następującym zmianom (dane dotyczącą pracowników pełnozatrudnionych):

- liczba pracowników spadła z 3376 do 3339 etatów, tj. o 37 etatów;
- liczba nauczycieli akademickich spadła z 1906 do 1902 etatów, tj. o 4 etaty;
- liczba pracowników niebędących nauczycielami akademickimi spadła z 1470 do 1437 etatów, tj. o 33 etaty.

Nieznacznie spadła liczba pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy (z 391 do 386 tj. o 5 osób).

WSKAŹNIK LICZBY STUDENTÓW DO LICZBY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH NA POSZCZEGÓLNYCH WYDZIAŁACH

Wydział	Liczba studentów	Liczba nauczycieli	Wskaźnik
Biologii i Nauk o Ziemi	1496	226	6,6
Matematyki, Fizyki i Informatyki	1606	156	10,3
Chemii	1336	165	8,1
Prawa i Administracji	8344	135	61,8
Humanistyczny	6555	420	15,6
Ekonomiczny	2377	131	18,1
Pedagogiki i Psychologii	3890	178	21,9
Filozofii i Socjologii	2152	98	22,0
Politologii	2615	82	31,9
Artystyczny	754	137	5,5
Ogółem	31125	1728	18,0

- * nauczyciele akademicy pełnozatrudnieni, efektywnie pracujący
- * studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej kształci studentów na 32 kierunkach. Obok podstawowej formy nauczania, jaką są studia stacjonarne, od lat prowadzone są studia niestacjonarne.

Poza jednolitymi studiami magisterskimi Uniwersytet prowadzi studia I i II stopnia.

Podobnie jak w latach ubiegłych UMCS przeprowadza eksternistyczne egzaminy licencjackie i wydaje dyplomy absolwentom Kolegium Nauczycielskiego w Radomiu i Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych/publicznych i niepublicznych/.

Według stanu na dzień 30 listopada 2006 r. na wszystkich rodzajach studiów w UMCS studiuje 31 125 osób, w tym na studiach stacjonarnych - 18 815, na studiach niestacjonarnych - 12 310, w tym na studiach wieczorowych 1 042.

W UMCS, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej studentów jest na wydziałach: Prawa i Administracji - 8 344, Humanistycznym - 6 555, Pedagogiki i Psychologii - 3 890. W porównaniu do roku poprzedniego ogólna liczba studiujących spadła o 2807 osób.

Studenci studiów niestacjonarnych stanowili 40 % ogółu studiujących w UMCS /w roku ubiegłym również 40%/. Najwięcej studentów płacących za studia jest na Wydziale Prawa i Administracji, najmniej na Wydziale Chemii.

Na Uniwersytecie studiuje (z wyłączeniem staży naukowo-badawczych, studiów krótkoterminowych i studiów podyplomowych) 152 cudzoziemców z 15 krajów. Kraje te to: Albania, Angola, Białoruś, Brazylia, Estonia, Francja, Kazachstan, Litwa, Mołdawia, Rosja, Rumunia, Serbia, Ukraina, Uzbekistan, Węgry. Najwięcej studentów cudzoziemców studiuje na Wydziale Humanistycznym i na Wydziale Politologii.

Wydziały, które mają prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego (9) prowadzą dla szczególnie uzdolnionych i wyróżniających się absolwentów studiów wyższych studia doktoranckie. Studia doktoranckie prowadzone są w UMCS systemem stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia doktoranckie niestacjonarne są płatne. Wysokość opłaty ustala corocznie Rektor.

UMCS prowadzi studia podyplomowe, w których uczestniczyło ogółem 2556 słuchaczy, w tym 388 osób w ramach EFS. Studia podyplomowe organizowane są dla osób z wyższym wykształceniem, które chcą pogłębić posiadaną wiedzę i umiejętności zawodowe bądź uzyskać dodatkowe kwalifikacje. Studia trwają od dwóch do czterech semestrów i obejmują od 140 do 600 godzin zajęć programowych. Zajęcia na studiach podyplomowych prowadzone są systemem zaocznym. Wysokość opłat za studia jest zróżnicowana i zależy przede wszystkim od kosztów kształcenia. W minionym roku akademickim największą popularnością cieszyły się studia podyplomowe:

- w zakresie administracji i zarządzania;
- w zakresie ekonomii;
- w zakresie informacji naukowej;
- w zakresie logopedii;
- w zakresie doradztwa zawodowego (EFS).

Wydziały: Prawa i Administracji, Humanistyczny oraz Pedagogiki i Psychologii prowadzą najwięcej studiów podyplomowych.

W roku akademickim 2006/2007 na studia stacjonarne zgłosiło się 21853 kandydatów - przyjęto 4688 osób. Na studia niestacjonarne zgłosiły się 5072 osoby - przyjęto 4181. W wyniku naboru przeprowadzonego w lipcu i we wrześniu 2006 przyjęto łącznie 8869 osób.

Dla wielu młodych ludzi spoza Lublina przeszkodą w dostępie do studiów na UMCS są koszty studiowania poza miejscem zamieszkania. Aby przynajmniej częściowo sprostać tym problemom, UMCS utworzył międzywydziałowe jednostki organizacyjne pn. kolegia licencjackie. Kolegia mogą prowadzić studia wyższe zawodowe w trybie stacjonarnym, niestacjonarnym i wieczorowym oraz studia podyplomowe i kursy. Kolegia kształcą ogółem 2363 studentów.

Uniwersytet włączył się w proces wdrażania postanowień Deklaracji Bolońskiej podejmując intensywne działania w następujących obszarach:

- wprowadzenia dwustopniowego cyklu kształcenia (3+2);
- zapewnienia jakości kształcenia;
- zwiększenia mobilności akademickiej;
- zastosowania ECTS jako systemu akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych;
- wdrożenia suplementu do dyplomu;
- nauczania języków i w językach obcych;
- udziału studentów w realizacji procesu bolońskiego.

ECTS opracowany został dla wszystkich kierunków. Wszystkie wydziały opracowały informatory ECTS oraz przygotowane są do wydawania suplementu.

Na portalu WWW UMCS znajduje się bezpośrednie połączenie do bardzo obszernego zasobu informacji dotyczących Procesu Bolońskiego i ECTS. Jest to najobszerniejszy (aktualizowany na bieżąco) zasób materiałów dotyczących zagadnień związanych z Procesem Bolońskim, jaki znajduje się w polskich zasobach internetowych.

Władze UMCS przywiązują szczególną wagę do jakości kształcenia studentów. W roku sprawozdawczym 15 kierunków studiów posiadało akredytację UKA - były to:

Lp.	Kierunek	Okres akredytacji	Data akredytacji
1.	Archeologia	2 lata 5 lat	25.06.1999 28.06.2002
2.	Filologia polska	5 lat 5 lat	23.05.2000 10.06.2006
3.	Filologia angielska	5 lat 5 lat	23.05.2000 21.06.2005

4.	Filologia romańska	2 lata 5 lat	23.03.2002 26.11.2004
5.	Filologia rosyjska	5 lat	23.03.2002
6.	Fizyka	5 lat 5 lat	23.05.2000 21.06.2005
7.	Ochrona środowiska	5 lat 5 lat	18.02.2001 10.06.2006
8.	Historia	5 lat 5 lat	31.05.2001 10.06.2006
9.	Filozofia	5 lat	10.11.2001
10.	Chemia	5 lat	23.03.2002
11.	Geografia	5 lat	23.03.2002
12.	Biologia	5 lat	23.03.2002
13.	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	2 lata 5 lat	28.06.2002 26.11.2004
14.	Biotechnologia	5 lat	28.06.2002
15.	Politologia	5 lat	28.06.2002

Dużo wysiłku włożono w promocję kształcenia w UMCS. Wydano informator dla kandydatów na studia w UMCS oraz informator o studiach podyplomowych w UMCS. Teksty obu informatorów zamieszczone zostały w Internecie. Informacje o formach studiów w UMCS zostały przekazane do ogólnopolskich informatorów o studiach. Zorganizowano jak co roku „Dni otwarte na UMCS” dla uczniów szkół średnich. Uniwersytet brał udział w krajowych targach edukacyjnych.

W roku 2006 z Funduszu Pomocy Materialnej dla studentów i doktorantów na różne formy pomocy materialnej wypłacono ogółem około 35 mln złotych dla około 14 200 stypendystów.

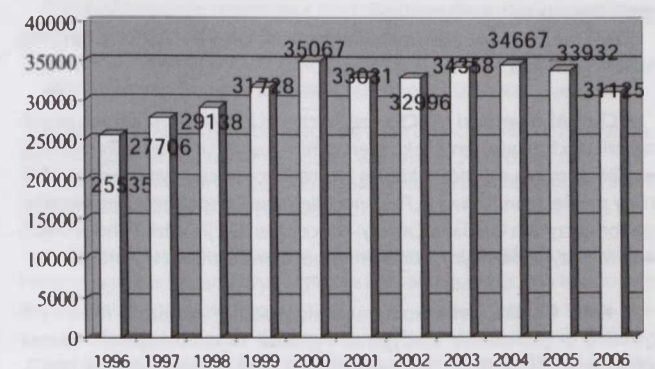
Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w nauce pobierały, w okresie styczeń - czerwiec 2006, 22 osoby (z 39 ubiegających się) oraz 1 studentka - stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe. W roku akademickim 2006/2007 o stypendium ministra za osiągnięcia w nauce ubiegało się 49 studentów, z których 19 uzyskało pozytywne decyzje. O stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe ubiegało się 5 osób; stypendium takie otrzymały trzy osoby.

W roku 2006 siedem lubelskich domów studenckich UMCS dysponowało 2 928 miejscami w pokojach 2. i 3. osobowych. Spośród tej liczby 150 miejsc oddano do dyspozycji Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, a 45 miejsc w DS „AMOR” (jedno piętro) przeznaczonych było dla studentów chorych i niepełnosprawnych, wymagających nocnej opieki pielęgniarskiej.

Do stołówki studenckiej UMCS w okresie styczeń - czerwiec 2006 r. nie wydawano skierowań; studenci mogli, po okazaniu legitymacji, kupić obiady po niższej cenie. W czerwcu 2006 r. zlikwidowano stołówkę studencką.

Program mobilności studentów MOST nawiązuje do międzynarodowego programu wymiany studentów SOCRATES. Umożliwia on odbywanie studiów w wymiarze semestru lub roku akademickiego na innej, niż macierzyńska, uczelni wyższej w kraju, która należy do tego programu.

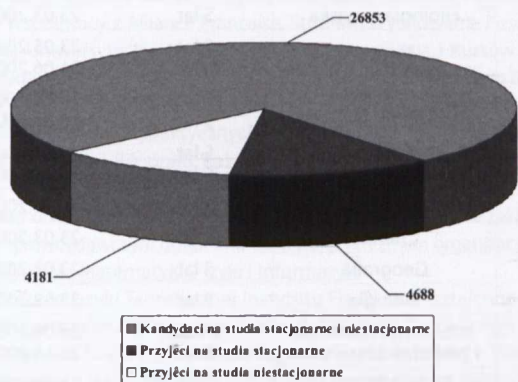
Wykaz obrazujący liczbę studentów w ciągu ostatnich lat (bez studiów podyplomowych i doktoranckich)

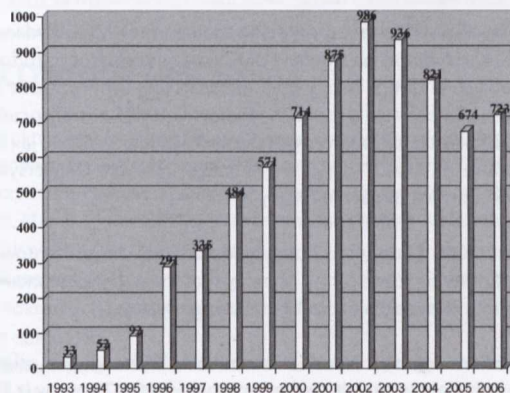
* dane z lat 1996 - 2000 obejmują Filię UMCS w Rzeszowie

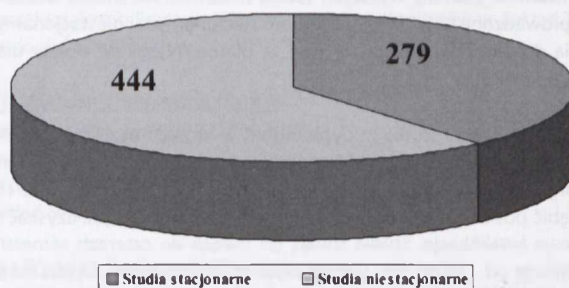
Rekrutacja w roku akademickim 2006/2007

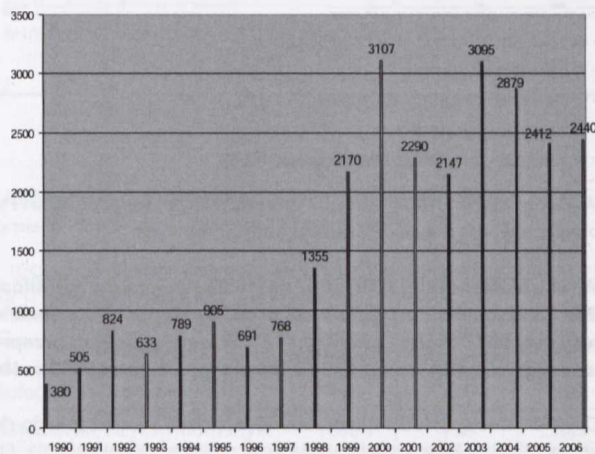
Liczba uczestników studiów doktoranckich w UMCS w latach 1993-2006

Liczba uczestników na studiach doktoranckich stacjonarnych i niestacjonarnych w UMCS (wg stanu na 31 grudnia 2006r.)

Liczba uczestników na studiach podyplomowych w UMCS w latach 1990-2006

KULTURA STUDENCKA

• W 2006 roku przyznano dwanaście grantów na realizację imprez organizowanych przez studentów UMCS. M.in. były to: Lubelski Festiwal Muzyki Wokalnej organizowany przez Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS; Organizacja Festiwalu Kultury Alternatywnej „ZdaErzenia”; Organizacja Studenckiego Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralnego „Kontestacje”; Organizacja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Kulturoznawców UMCS pt. „Człowiek wobec problemów współczesności”;

Kontynuowane były też imprezy, które wpisały się na stałe w kalendarz kulturalnych przedsięwzięć AC UMCS: Międzynarodowe Dni Filmu Dokumentalnego „Rozstaje Europy”; Cykl debat „Przekraczać Mury”; Cotygodniowe warsztaty Klubu Dobrej Piosenki, Festiwal Piosenki Literackiej „Ogrody Piosenek”, Studenckie Konfrontacje Filmowe, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Dawnej „Mikołajki Folkowe”.

• **Zespół Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej** współpracował z Teatrem Muzycznym w Lublinie przy realizacji przedstawienia „Straszny Dwór” Stanisława Moniuszki; tańczył mazura w choreografii Stanisława Leszczyńskiego.

Sześć razy zespół wyjeżdżał na zagraniczne trasy koncertowe (Włochy, Białoruś, Tunezja, Kazachstan, Francja).

• **Chór Akademicki UMCS** uczestniczył m.in. w następujących przedsięwzięciach artystycznych: koncert w Filharmonii Lubelskiej „Fantazja” L. van Beethovena na chór orkiestrę i fortepian; koncert symfoniczno-chórally pamięci Jana Pawła II „Pieśń nad Pieśniami” współczesnego włoskiego kompozytora Cristiana Carrary; koncerty w Turcji - udział Chóru UMCS w IX Międzynarodowym Śródziemnomorskim Festiwalu w Antalyi.

• **Kino Chatka Żaka** kontynuowało tradycję pokazów filmowych głównie o charakterze studyjnym. Ponadto kino obsługiwało seanse zamknięte dla studentów filmoznawstwa przy filologii polskiej UMCS. Przeglądy, retrospektywy i seminaria filmowe, to kolejna znacząca część działalności kina, szeroko odnotowana przez media. W omawianym

okresie były to następujące imprezy: Młode kino niemieckie (1995-2005) – marzec/kwiecień; Dobre, bo polskie – październik; Luchino Visconti – arystokrata kina – listopad/grudzień. Odbyło się też kolejne, trzynaste wydanie sztandarowej propozycji programowej kina studyjnego „Chatka Żaka” – Studenckie Konfrontacje Filmowe (marzec).

• **Zespół Tańca Towarzyskiego UMCS „Impetus”**: Pokazy z udziałem tego zespołu to m.in. Koncert Taneczny na rzecz Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia w Lublinie i Dni Kultury Latynoskiej.

• **Orkiestra św. Mikołaja** kontynuowała projekty wieloletnie i cykliczne oraz realizowała nowe pomysły. Między innymi: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe”, Pismo Folkowe „Gadki z Chatki”, Witryna internetowa pisma „Gadki z Chatki”, Korcmin „Od żelaznej kurtyny do otwartości”, Widpust w Jaworniku. Zespoły zrzeszone w Orkiestrze, to Orkiestra św. Mikołaja, Odpust Zupełny, Dziwny Chór Ence Pence.

• **Pracownia Plastyczna** w roku 2006 zorganizowała dwadzieścia wystaw. Najczęściej wystawiane były fotografie.

• **Galeria KONT** realizowała wystawy i pokazy popularyzujące sztukę najnowszą; w roku sprawozdawczym odnotowano jedenaście instalacji, pokazów, wykładów.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I SPORT

• Zajęciami obowiązkowymi z wychowania fizycznego objęci byli studenci I i II roku studiów stacjonarnych, w wymiarze 60 i 120 godzin. Program zajęć wychowania fizycznego realizowano w ramach 234 grup w roku 2005/2006 i 222 grup w roku 2006/2007.

Studium WFIS przedstawiło studentom bogatą ofertę „zajęć profilowanych-do wyboru”:

- pływanie,
- zespołowe gry sportowe,
- fitness,
- aerobic,
- spinning,
- wspinaczka sportowa,
- sporty walki i techniki obronne-certyfikat,
- tenis ziemny i stołowy,
- gimnastyka lecznicza,
- gimnastyka Pilates,
- narciarstwo i snowboard,
- łyżwiarstwo.

W podstawowych grupach studenckich należy wyróżnić: zajęcia metodyczne na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, zajęcia z gimnastyki korekcyjnej dla studentów, u których wykryto wady funkcjonalne aparatu ruchowego, skierowanych na zajęcia specjalistyczne przez lekarzy akademickiej służby zdrowia – 14 grup w roku 2005/2006 i 14 grup w roku 2006/2007 oraz zajęcia w sekcjach sportowych Klubu Uczelnianego AZS-UMCS. Były to następujące sekcje:

- lekka atletyka kobiet i mężczyzn,
- pływanie kobiet i mężczyzn,
- narciarstwo zjazdowe i snowboard kobiet i mężczyzn,
- trójbój siłowy mężczyzn,
- judo kobiet i mężczyzn,
- koszykówka uliczna (street basket),
- karate shotokan kobiet i mężczyzn,
- kick-boxing mężczyzn,
- tenis ziemny kobiet i mężczyzn,
- tenis stołowy kobiet i mężczyzn,
- aerobic sportowy kobiet,
- wspinaczka sportowa kobiet i mężczyzn,
- szachy kobiet i mężczyzn,
- brydż sportowy kobiet i mężczyzn,
- turystyka rowerowa kobiet i mężczyzn,
- żeglarstwo kobiet i mężczyzn,
- siatkówka kobiet i mężczyzn,
- koszykówka kobiet i mężczyzn,
- badminton kobiet i mężczyzn,
- piłka ręczna kobiet i mężczyzn,
- piłka nożna.

Ośmiu pracowników SWFiS prowadzi badania związane z oceną poziomu cech fizycznych oraz wydolności studentów UMCS.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

• W roku sprawozdawczym zrealizowano 660 wyjazdów zagranicznych pracowników UMCS i 183 przyjazdy gości do UMCS.

• W roku 2006 zostało przygotowane podpisanie kilkudziesięciu nowych umów bilateralnych programu Socrates/Erasmus z uczelniami w krajach europejskich. Podpisano także kilka ogólnych umów ramowych o współpracy akademickiej z uczelniami zagranicznymi: Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku, Erewański Uniwersytet Państwowy, Urbana University (USA) oraz aneks do umowy z University of Idaho.

• W ramach umów międzyuniwersyteckich obsługiwano wymianę studentów z uniwersytetami w USA: Edinboro University of Pennsylvania, Lock Haven University of Pennsylvania, University of Idaho, Urbana University.

• W roku 2006 UMCS prowadził wymianę akademicką z 108 uczelniami europejskimi. Przygotowano wyjazdy na studia w Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, na Litwie, w Niemczech, Portugalii, Szwecji, we Włoszech i W. Brytanii, a także w Bułgarii oraz wyjazdy 18 nauczycieli akademickich z wykładami do partnerów w tych krajach.

Przygotowano także przyjęcie 14 studentów-stypendystów pr. Erasmus na studia w UMCS (na Wydziały: Humanistyczny, Artystyczny, Politologii, Filozofii i Socjologii, Chemii, Pedagogiki i Psychologii).

W roku sprawozdawczym realizowano także rozmaite projekty w ramach programów KE.: **Erasmus - (IP) Intensive Programmes, Comenius, Thematic Network Project, Jean Monnet for Poland.**

BADANIA NAUKOWE

23 maja 2007 r. przedstawiono Senatowi szczegółowe sprawozdanie Rektora z realizacji przedsięwzięć naukowo-badawczych w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w 2006 roku. Sprawozdanie to zostało pozytywnie ocenione i zatwierdzone przez Senat. Najważniejsze dane zawarte w tym sprawozdaniu:

• Głównym źródłem finansowania badań naukowych i przedsięwzięć wspomagających badania były środki z budżetu państwa. Ogółem wielkość środków przyznanych i przekazanych na konto UMCS wyniosła 26.458.161,69

Dotacje finansowe na badania w UMCS przedstawiają się następująco:

- 1) Środki Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 26.090.935,93
  - a) dofinansowanie badań własnych na podstawie planu zadaniowo-finansowego 4.133.739,66
  - b) dofinansowanie badań w ramach działalności statutowej 17.254.324,84
  - c) środki (transze-zaliczki) przekazane na realizację projektów badawczych 3.999.668,67
  - d) środki (transze) przekazane na realizację projektów zamawianych 703.202,76
- 2) Środki pozabudżetowe - podmioty gospodarcze, sponsorzy, inne: 212.956,52
  - a) środki podmiotów gospodarczych - umowna działalność naukowo-badawcza 184.686,39
  - b) projekty badawcze 28.270,13

3) Fundacja na rzecz Nauki Polskiej: 127.069,24

4) Środki własne UMCS: 27.200,00

a) dofinansowanie projektu celowego MNiSW (LUBMAN) 2.715,44

• Poza wymienionymi źródłami finansowania badań, bardzo istotne znaczenie - zważywszy na trudną sytuację finansową UMCS - miał fakt dofinansowania bazy wspomagającej badania, między innymi:

- 1) dofinansowanie inwestycji aparaturowych - MNiSW;
- 2) dofinansowanie współpracy naukowej i naukowo-technicznej z zagranicą - wynikającej z umów międzyrządowych;
- 3) dofinansowanie sieci „LUBMAN” - MNiSW;
- 4) programy FNP - poza badawczymi (stypendia, inwestycje, itd.).

• Ogółem w roku sprawozdawczym, poza dotacją MNiSW, zrealizowano 1317 zadania badawcze na ogólną wartość 12.503.769,64 zł.

Ponadto realizowano 22 zadania badawcze nie zakończone, wg stanu na dzień 31.12.2006, o wartości 288.307,74.

• W roku sprawozdawczym przedsięwzięcia naukowo-badawcze i wspomagające badania wykonywane były w ramach uczelnianego programu badań, który obejmował:

- plan badań własnych, dofinansowanych w ramach dotacji MNiSW,
- plan badań własnych - część dotacji podstawowej MNiSW na działalność dydaktyczną (wydziały - badania związane z rozwojem i kształceniem kadry naukowej, badania związane z dydaktyką),

- plan badań w ramach dofinansowania działalności statutowej MNiSW – część dotacji podmiotowej dla UMCS,
- plan projektów badawczych (w tym MNiSW),
- plan umownej działalności badawczej.

Dominującym kierunkiem badań w UMCS są badania podstawowe, co wprost wynika z charakteru Uczelni, a pośrednio także ze sposobu finansowania badań. W miarę możliwości i potrzeb pracownicy UMCS podejmują także bezpośrednią współpracę z jednostkami naukowymi, gospodarczymi i administracyjnymi. W 2006 r., w ramach działalności doświadczalno-wdrożeniowej wykonywano w małych seriach m.in.:

- części składowe aparatury kontrolno-pomiarowej,
- analizy i ekspertyzy naukowe,
- wypełnienia do kolumn chromatograficznych.

W 2006 roku na podstawie zawartych umów i porozumień wykonano:

- 3 tematy na zlecenie podmiotów gospodarczych o wartości 48.000,08 zł,
- 59 zadań w ramach bezpośredniej współpracy z podmiotami gospodarczymi na ogólną wartość 136.686,31 zł (zysk wg faktur – 16.878,79 zł).

W roku sprawozdawczym w zakresie ochrony prawnej wyników badań należy wymienić:

- ilość rozwiązań zgłoszonych przez pracowników Uczelni celem sporządzenia dokumentacji na wynalazek do Urzędu Patentowego - 1
- ilość wynalazków zgłoszonych do ochrony międzynarodowej - 4,
- ilość uzyskanych patentów - 4,
- ilość wynalazków opatentowanych i zgłoszonych do opatentowania - 28.

W 2006 r. badania naukowe w UMCS wykonywało 1756 pracowników naukowo-dydaktycznych w tym m. in:

- 127 profesorów zwyczajnych,
- 210 profesorów nadzwyczajnych (w tym 53 tytułarnych),
- 86 doktorów habilitowanych.

Bardzo ważnym, wymiernym efektem działalności naukowo-badawczej są prace opublikowane i oddane do druku. W 2006 r. opublikowano 3700 prac, w tym:

- 963 o zasięgu międzynarodowym (w językach kongresowych),
- 2737 o zasięgu krajowym (również w językach niekongresowych).

- Zbiorcze zestawienie prac opublikowanych w 2006 r.:

1) publikacje recenzowane /artykuły recenzowane w czasopismach/:

- w czasopismach wyróżnionych z listy filadelfijskiej Instytutu Informatyki i Inżynierii - 389

- w innych czasopismach zagranicznych - 122
- w wiodących, wyróżnionych /dla danej dyscypliny nauki/ czasopismach krajowych - 377
- w pozostałych czasopismach krajowych oraz recenzowanych wydawnictwach zbiorowych nie mających charakteru monografii naukowej - 821

2) monografie naukowe, podręczniki akademickie:

- autorstwo monografii lub podręcznika o zasięgu międzynarodowym - 16
- redakcja naukowa monografii lub podręcznika o zasięgu międzynarodowym - 20
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu międzynarodowym - 144
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu krajowym - 159
- redakcja naukowa monografii lub podręcznika o zasięgu krajowym - 79
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu krajowym - 715

3) inne publikacje:

- /opracowania słownikowe, encyklopedyczne, materiały konferencyjne, poradniki zawodowe, skrypty dydaktyczne, redagowanie czasopisma naukowego, serii wydawniczej, itp./
- o zasięgu międzynarodowym - 272
- o zasięgu krajowym - 586

W 2006 r. oddano do druku 2158 prac (w tym: 567 o zasięgu międzynarodowym i 1591 o zasięgu krajowym).

- Wśród prac oddanych do druku udział poszczególnych form publikacji przedstawia się następująco:

- 1) publikacje recenzowane /artykuły recenzowane w czasopismach zagranicznych/:
  - w czasopismach wyróżnionych z listy filadelfijskiej Instytutu Informatyki i Inżynierii - 279
  - w innych czasopismach zagranicznych - 87
  - w wiodących, wyróżnionych / dla danej dyscypliny nauki/ czasopismach krajowych - 214
  - w pozostałych czasopismach krajowych oraz recenzowanych wydawnictwach zbiorowych nie mających charakteru monografii naukowej - 501

2) monografie naukowe, podręczniki naukowe:

- autorstwo monografii lub podręcznika o zasięgu międzynarodowym - 10
- redakcja naukowa monografii lub podręcznika o zasięgu międzynarodowym - 9
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu międzynarodowym - 80
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu krajowym - 88
- redakcja naukowa monografii lub podręcznika o zasięgu krajowym - 48
- autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku o zasięgu krajowym - 398

3) inne publikacje:

- o zasięgu międzynarodowym - 102
- o zasięgu krajowym - 342

Poza ww. opublikowano wiele prac popularno-naukowych nie objętych wymogiem recenzji naukowych.

W roku sprawozdawczym zakupy aparatury naukowej dokonywane były w ramach: grantów indywidualnych finansowanych przez MNiSW, dotacji celowych MNiSW, fundacji celowych, środków własnych i inwestycyjnych. Oddzielną grupę stanowiła aparatura zakupiona do prac naukowo-badawczych, tj. badań własnych i statutowych. Ogółem w środkach trwałych Uczelnia powiększyła swój majątek o aparaturę wartości: 768.952,21zł., z tego:

- sprzęt komputerowy - 319.139,38 zł
- aparatura naukowo-badawcza - 391.524,73 zł
- sprzęt kserograficzny - 58.288,10 zł

Ponadto Uczelnia ww. okresie zakupiła aparaturę finansowaną z:

- badań własnych: za kwotę 237.005,43 zł w tym granty prorektora 42.298,46 zł
- badań statutowych: za kwotę 2.505.287,87 zł
- grantów MNiSW i innych: za kwotę 620.052,01 zł w tym: - projekty badań własnych: 412.567,00 zł
- projekt CLUSTERIX: 20.028,00 zł
- projekt SUBSYDIA FNP: 8.860,94 zł
- projekty badawcze zamawiane: 178.596,07 zł

Rok 2006 był pierwszym rokiem funkcjonowania w Uniwersytecie Działu Projektów i Funduszy Zewnętrznych (utworzony zarządzeniem Rektora Nr 36/2005). Głównym zadaniem Działu jest pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na projekty realizowane przez Uniwersytet.

Dział współpracuje z 14 projektami do funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej 2004-2006.

Projekty opracowane przy wsparciu Działu Projektów i Funduszy Zewnętrznych:

	Tytuł projektu (program operacyjny, działanie)	Źródło finansowania
1	Strategia wprowadzania usług telemedycznych w regionie lubelskim	EFS
2	Poczucie tożsamości regionalnej mieszkańców województwa lubelskiego	EFS
3	Lublin miasto wiedzy (partnerski)	EFS
4	ZMIANA PRZEZ ZDROWIE. Szkolenia dla pracujących z grupami szczególnego ryzyka	EFS
5	SZKOŁA RÓWNYCH SZANS. Projekty rozwojowe dla szkół z zakątków Lubelszczyzny	EFS

6	Strategia utworzenia infrastruktury badawczej ECO-COMPLEX w województwie lubelskim	EFS
7	Funkcjonalne stosowanie przez nauczycieli technologii e-learning w dydaktyce 1 (partnerski)	EFS
8	Lubelska Akademia Przedsiębiorczości	EFS
9	Opuszczam kokon (partnerski)	EFS
10	Przebudowa i adaptacja pomieszczeń gospodarczych w budynku powojaskowym na potrzeby Sali koncertowej dla Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie	EFRR
11	Remont ogrodzenia Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie od strony ul. Sławinkowskiej	FNP „BIOS”
12	Rozbudowa i modernizacja zaplecza gospodarczego (piwnica i nadbudowa piwnicy) oraz zakup klimatyzatora, regałów i szaf skrytkowych na potrzeby przechowywania i wymiany nasion i sadzonek Ogrodu Botanicznego UMCS w Lublinie	FNP „BIOS”
13	Multiculturalism as challenge - policies, successes and failures	Fundusz Wyszehradzki
14	Wsparcie międzynarodowej mobilności naukowców	MNISW

Dział opracował i zgłosił 7 projektów do Planu Inwestycyjnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

Zgłoszenia projektów do Planu Inwestycyjnego PO Rozwój Polski Wschodniej:

	Tytuł projektu
1	Budowa wraz z wyposażeniem obiektu badawczo-dydaktycznego Instytutu Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie
2	Rozbudowa Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie
3	Budowa budynku dydaktycznego Instytutu Informatyki i rozbudowa siedziby Wydziału MFI UMCS w Lublinie
4	Budowa Instytutu Audio-Wizualnego na Wydziale Artystycznym UMCS w Lublinie
5	Budowa budynku dydaktycznego dla Wydziału Politologii UMCS w Lublinie
6	Budowa budynku dydaktycznego Instytutu Psychologii UMCS w Lublinie
7	Budowa budynku dydaktycznego Instytutu Pedagogiki UMCS w Lublinie

Dwa projekty zostały wpisane do Planu Inwestycyjnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, jako projekty przewidziane do realizacji. Są to:

- budowa wraz z wyposażeniem obiektu badawczo-dydaktycznego Instytutu Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie,
- budowa budynku dydaktycznego Instytutu Informatyki i rozbudowa siedziby Wydziału MFI UMCS w Lublinie.

We wrześniu 2006 r. UMCS stał się inicjatorem utworzenia konsorcjum ECOTECH-COMPLEX, mającego na celu utworzenie wspólnego obiektu infrastruktury badawczej. Dział Projektów od początku zaangażowany był w prace konsorcjum. Ich efektem było opracowanie zgłoszenia projektu pt.: „ECOTECH-COMPLEX – Człowiek, Środowisko, Produkcja” do Planu Inwestycyjnego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Projekt ten znalazł się na liście dużych inwestycji przewidzianych do dofinansowania w latach 2007-2013. Rozwinięciem współpracy stał się tzw. Wschodni Trójkąt Innowacji i Wiedzy – porozumienie zawiązane przez rektorów uczelni i dyrektorów instytutów badawczych z trzech województw: lubelskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego.

W okresie sprawozdawczym realizowanych było w UMCS 10 projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE.

Projekty znajdujące się na etapie realizacji:

	Tytuł projektu	Termin realizacji	Wartość projektu (PLN)
1	Doktorancki program stypendialny UMCS w Lublinie	1.10.2005 – 31.10.2006	167 900,00
2	Kapitał Intellectualny Lubelszczyzny: badania potencjału regionu	03.01.2005 – 29.06.2007	656 000,00
3	Stáže absolwentów w przedsiębiorstwach regionu lubelskiego	01/01/2005 – 31/07/2006	215 680,03
4	Akademia Rozwoju Zawodowego	15.12.2004 – 31.01.2007	186 574,22
5	Studia podyplomowe dla nauczycieli w zakresie ICT, języków obcych oraz drugiego przedmiotu	29.10.2005 – 1.12.2006	2 110 681,00
6	Studia podyplomowe dla nauczycieli przygotowujące do roli doradcy zawodowego	02.2006 – 16.12.2006	1 120 000,00
7	Strategia wprowadzania usług telemedycznych w regionie lubelskim	1.07.2006 – 31.12.2007	650 000,00
8	Poczucie tożsamości regionalnej mieszkańców województwa lubelskiego	1.05.2006 – 31.10.2007	161 590,00
9	Budowa infrastruktury dla legitymacji studenckiej SELS w UMCS w Lublinie	1.08.2006 – 31.12.2007	1 305 669,49
10	@IterEgo	01.07.2005 – 31.12.2007	171.400,00

Realizowano ponadto 5 projektów finansowanych ze środków 6. Programu Ramowego:

Projekty znajdujące się na etapie realizacji:

	Tytuł projektu	Termin realizacji	Wartość projektu (EUR)
1	BIOHEDCITIZEN: Biology, health and environmental education for the better citizenship	01.10.2004 – 30.09.2007	7 200,00
2	NEMO: Network of Excellence of Microelectronics	01.09.2004 – 31.08.2008	
3	SURUZ: Surfactants and Dispersed Systems in Theory and Practice	01.08.2004 – 31.07.2007	6 920,00
4	THECOMPSIMI: Theory and computer simulations of interfacial phenomena	01.07.2004 – 30.06.2008	234 146,00
5	SOPHIED: Novel sustainable bioprocesses for the European Colour Industries	1.07.2004 – 30.06.2008	146 000,00

Dotychczasowa działalność wspierająca udział w programach ramowych oraz zacieśnienie współpracy z uczelniami wyższymi oraz instytutami badawczymi z województwa lubelskiego zaowocowała powierzeniem przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Działowi Projektów i Funduszy Zewnętrznych pełnienia funkcji Punktu Kontaktowego Europejskich Programów Badawczych. Podobnie jak w latach ubiegłych, do zadań Punktu należała promocja programów ramowych, rozpowszechnianie informacji a przede wszystkim pomoc i doradztwo przy opracowywaniu wniosków oraz przy zawiązywaniu konsorcjów.

Dzięki otrzymanemu grantowi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego sfinansowano następujące zadania:

- 1) organizowanie szkoleń i spotkań informacyjnych,
- 2) usługi konsultacyjne,
- 3) działalność ekspercka,
- 4) akcje promocyjne,
- 5) współpraca zewnętrzna oraz wyjazdy.

Zbiornicze zestawienie jednostek UMCS, w których wykonywano projekty badawcze MNiSW w 2006 roku

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI WYDZIAŁ/INSTYTUT	IŁOŚĆ	KOSZTY
1	2	3	4
I	WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI	26	1.451.061,89
1.	Zakład Biochemii	1	34.229,69
2.	Instytut Biologii	8	402.405,45
3.	Instytut Mikrobiologii i Biotechnologii	6	728.293,13
4.	Instytut Nauk o Ziemi	11	286.133,62
II	WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI	16	363.321,55
1.	Instytut Matematyki	1	-
2.	Instytut Fizyki	14	335.506,53
3.	Instytut Informatyki	1	27.815,02
III	WYDZIAŁ CHEMII	21	865.280,67
IV	WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI	3	71.143,63
1.	Instytut Prawa Cywilnego	2	40.364,38
3.	Instytut Historii i Teorii Państwa i Prawa	1	30.779,25
V	WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY	19	284.841,32
1.	Instytut Filologii Polskiej	4	70.926,20
2.	Instytut Filologii Słowińskiej	2	40.460,74
3.	Instytut Anglistyki	1	15.739,20
4.	Instytut Historii	6	41.469,98
5.	Instytut Archeologii	1	32.282,85
6.	Instytut Kulturoznawstwa	3	16.618,28
7.	Zakład Logopedii i Języka Stosowanego	2	67.344,07
VI	WYDZIAŁ EKONOMICZNY	9	105.674,62
1.	Instytut Zarządzania i Marketingu	7	90.795,10
2.	Instytut Ekonomii	2	14.879,52
VII	WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII	2	30.197,42
1.	Instytut Psychologii	2	30.197,42
VIII	WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII	5	50.408,01
1.	Instytut Filozofii	5	50.408,01
IX	WYDZIAŁ POLITOLOGII	10	115.138,74
	OGÓŁEM UMCS	111	3.337.067,85

Aktywność i inicjatywa pracowników naukowych UMCS w 2006 roku w zakresie ubiegania się o nowe projekty badawcze /konkursy XXXI i XXXII/

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI WYDZIAŁ / INSTYTUT	Wnioski złożone w MNiI w edycjach konkursu XXXI i XXXII IŁOŚĆ	Wnioski złożone w MNiI w edycjach konkursu XXXI i XXXII WARTOŚĆ
1	2	3	4
I	WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI	15	2.899.310,00
1.	Instytut Biologii	2	252.760,00
2.	Instytut Mikrobiologii i Biotechnologii	7	1.635.500,00
3.	Instytut Nauk o Ziemi	6	1.011.050,00
II	WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI	11	1.592.890,00
1.	Instytut Matematyki	2	207.600,00
2.	Instytut Fizyki	7	1.005.890,00
3.	Instytut Informatyki	2	379.400,00
III	WYDZIAŁ CHEMII	11	1.164.540,00
IV	WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI	2	81.700,00
1.	Instytut Administracji i Prawa Publicznego	2	81.700,00
V	WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY	15	1.225.680,00
1.	Instytut Filologii Polskiej	6	776.520,00
2.	Instytut Anglistyki	1	87.100,00
3.	Instytut Historii	5	157.580,00
4.	Instytut Archeologii	1	78.260,00
5.	Instytut Kulturoznawstwa	1	19.650,00
6.	Zakład Logopedii i Języka Stosowanego	1	106.570,00
VI	WYDZIAŁ EKONOMICZNY	7	181.920,00
1.	Instytut Ekonomii	4	131.620,00
2.	Instytut Zarządzania i Marketingu	3	50.300,00
VII	WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII	4	339.190,00
1.	Instytut Pedagogiki	3	157.230,00
2.	Instytut Psychologii	1	181.960,00
VIII	WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII	4	206.020,00
1.	Instytut Filozofii	3	94.300,00
2.	Instytut Socjologii	1	111.720,00
IX	WYDZIAŁ POLITOLOGII	6	151.950,00
	ogółem	75	7.843.200,00

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2006 roku w Wydawnictwie UMCS opracowano i wydano 147 książek w nakładzie 66180 egzemplarzy.

W poszczególnych kategoriach wydawnictw objętości i nakłady przedstawiały się następująco:

- wyd. ciągłe i seryjne - 21 wydawnictw w nakładzie 4575 egz., w tym 7 tomów „Annales UMCS”
- wyd. naukowe zwarte (monografie) - 82 książki w nakładzie 36235 egz.
- rozprawy habilitacyjne - 11 rozpraw w nakładzie 36235 egz.
- wyd. dydaktyczne - 21 książek w nakładzie 15325 egz.
- wyd. inne - 12 wydawnictw w nakładzie 6840 egz.
- wyd. informacyjne - „oferta handlowa Wydawnictwa UMCS” w nakładzie 1500 egz.

• Książki wydawane przez Wydawnictwo sprzedawane są w księgarniach na terenie całego kraju, w kilku księgarniach za granicą, a także w wielu księgarniach internetowych. W roku 2006 w Dziale Handlowym odnotowano sprzedaż na kwotę 1 967 952,0 zł.

• Wydawnictwo eksponowało swoje wydawnictwa na targach książek. W marcu 2006 roku odbyły się XI Targi Książki Naukowej we Wrocławiu.

W kwietniu 2006 IV Toruńska Wiosna Wydawców. W maju odbyły się po raz 51 Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie, gdzie tradycyjnie było stanowisko z ekspozycją książek Wydawnictwa. W czerwcu odbyła się Wystawa Polskiej Książki Naukowej w Moskwie, gdzie eksponowane były książki wydane przez Wydawnictwo, spośród wydawnictw najważniejszych polskich oficyn naukowych. Od 17 do 21 października odbywały się Targi Książki w Krakowie.

• W roku 2006 odbyły się promocje szczególnie wartościowych książek, cenionych zarówno ze względu na ich wartość merytoryczną, jak i rangę autorów. Spotkania tego typu traktujemy jako udział Uniwersytetu i Wydawnictwa w życiu kulturalnym i naukowym uczelni i miasta.

• Nagrodę imienia Jerzego Giedroycia, przyznaną przez Kapitułę powołaną przez Senat UMCS, w roku 2006 otrzymał Daniel Beauvois za książkę „Trójkąt ukraiński”.

• W roku 2006 Wydawnictwo obchodziło 60. rocznicę powstania. Pod patronatem Rektora została otwarta w Muzeum UMCS wystawa „60 lat Wydawnictwa UMCS”. Z tej okazji Wydawnictwu przyznany został Medal Prezydenta Miasta.

KOLEGIA LICENCJACKIE

Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej

W roku kalendarzowym 2006 w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej prowadzone były studia stacjonarne na sześciu kierunkach i niestacjonarne na dwóch kierunkach.

• Liczba studentów (grudzień 2006) łącznie 713 w tym: studia stacjonarne - 579, studia niestacjonarne - 134

• Liczba absolwentów w 2006 r. łącznie 239 w tym: studia stacjonarne - 194, studia niestacjonarne - 65

• Wyniki rekrutacji na rok akademicki 2006/2007: na studia stacjonarne przyjęto 174 osoby, natomiast na studia niestacjonarne rekrutacja została zawieszona z powodu zbyt małej liczby osób chętnych.

• Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej brało udział w organizacji następujących ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji naukowych:

- „Cyryli i Metody w języku, literaturze i kulturze Słowian” – 11-12.05.2006 r.
  - Kolegium UMCS w Białej Podlaskiej, Grabarka;
- „Józef Weyszenhoff i Leon Wyczółkowski” 24 – 26.05.2006 r. – Lublin
  - ECKiW OHP w Roskoszy;
- „Komunikowanie i komunikacja w dawnej Polsce” - 12 – 14.09.2006 r.
  - ECKiW OHP w Roskoszy.

Konferencje naukowe organizowane są w ramach cyklu „Konferencje Podlaskie”. Konferencja wrześniowa była już XXVIII organizowaną w ramach ww. cyklu. Uczestnikami konferencji są przedstawiciele większości ośrodków akademickich z kraju oraz wielu gości z zagranicy. Plonem każdej konferencji jest książka publikowana przez Wydawnictwo UMCS.

• Tradycyjnie w marcu organizowane były spotkania studentów Kolegium z uczniami szkół ponadgimnazjalnych w Białej Podlaskiej. W opisanym okresie studenci odwiedzili szkoły w Terespolu, Małaszewiczach, Wisznicach, Łosicach, Międzyrzeczu Podlaskim, Radzynie Podlaskim, Łukowie, Hajnówce, Bielsku Podlaskim, Parczewie, Komarówce Podlaskiej /do wielu innych rozesłane zostały informatory/.

Kolegium Licencjackie UMCS w Biłgoraju

Kolegium Licencjackie UMCS w Biłgoraju kształci studentów na czterech kierunkach studiów.

Na rok akademicki 2006/2007 przyjęto 71 osób.

Niewystarczająca w stosunku do limitów liczba chętnych spowodowała, iż rekrutacja na kierunek matematyka, sp. informatyczna i na kierunek historia w trybie studiów wieczorowych i zaocznych została odwołana.

• W Kolegium UMCS w Biłgoraju na studiach dziennych, wieczorowych i zaocznych studiowało łącznie 265 osób (stan na koniec grudnia '06).

• Dom Studencki Kolegium UMCS dysponuje 56 miejscami, z czego 22 miejsca znajdują się w nowych 2-, 3- i 4-osobowych segmentach z osobną kuchnią i łazienką.

• Księgozbiór biblioteki liczy obecnie 3750 woluminów. Pracownicy Biblioteki sprawują opiekę nad „Biłgorajskim Archiwum Twórczości Isaaca Bashevisa Singera” i udostępniają materiały zainteresowanym osobom. Do zadań bibliotekarzy należy również obsługa organizacyjna Biłgorajskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. I. B. Singera.

• Wydarzenia promocyjne. M.in.:

- 1 marca - Spotkanie studentów Kolegium ze studentami z Chin, Kandy, Nigerii i Peru w ramach projektu PEACE – LEKCJA TOLERANCJI.
- 14 maja – III Biłgorajskie Juwenalia. W tym dniu odbyły się liczne zabawy, konkursy, widowiska, pokazy mody, tańca, ogni sztucznych i koncerty muzyczne.

Kolegium Licencjackie UMCS w Radomiu

W2006 roku nauczanie w Kolegium Licencjackim UMCS w Radomiu było prowadzone przez cztery Wydziały (Humanistyczny, Filozofii i Socjologii, Pedagogiki i Psychologii, Politologii), na 10 kierunkach.

• Łącznie w styczniu 2006 roku w Kolegium studiowało 1321 osób, w tym na studiach stacjonarnych 945 osób, a na studiach niestacjonarnych 376 osób. Wg stanu na 1 października 2006 r. na wszystkich rodzajach studiów w Kolegium w Radomiu studiowało 1027 osób w tym na studiach stacjonarnych 907 osób. W omawianym okresie sprawozdawczym w Kolegium studia ukończyło łącznie 496 osób.

• W marcu w siedzibie Kolegium odbyło się spotkanie samorządów studenckich radomskich uczelni wyższych, którego celem było zapoczątkowanie integracji społeczności studenckiej oraz nawiązanie i poszerzenie współpracy pomiędzy samorządami poprzez organizację min. wspólnej Wiosny Studenckiej czy innych imprez kulturalnych.

W tym samym miesiącu materiał promujący Uniwersytet i Kolegium dostarczono do 48 szkół spoza Radomia oraz do 22 szkół ponadgimnazjalnych w Radomiu.

• Kolegium zorganizowało wspólnie z Instytutem Filologii Polskiej UMCS w dniach 31 maja – 1 czerwca Ogólnopolską Konferencję Naukową: „Walery Przyborski i Józef Brandt”, a z Instytutem Historii UMCS 7 grudnia Ogólnopolską Konferencję Naukową: „Notariat i akta notarialne na ziemiach polskich w XIX – XX wieku; ustawodawstwo, edukacja, piśmiennictwo”.

• Do rekrutacji na rok akademicki 2006/2007 przystąpiło 517 osób, z czego przyjętych na I rok studiów zostało 209 osób. Rekrutacja w Kolegium prowadzona była wyłącznie na studia stacjonarne.

Kolegium Sztuk Pięknych w Kazimierzu Dolnym

WKolegium Sztuk Pięknych w Kazimierzu Dolnym studenci kształcą się na kierunkach grafika i malarstwo.

W Kolegium Sztuk Pięknych prowadzone są 3-letnie licencjackie studia niestacjonarne (obecnie tylko III rok), a od roku akad. 2005/2006 również studia licencjackie stacjonarne. Absolwenci mogą kontynuować naukę na 2-letnich niestacjonarnych uzupełniających studiach magisterskich na Wydziale Artystycznym w Lublinie lub w innej uczelni artystycznej.

• O dobrej jakości kształcenia świadczą liczne nagrody studentów zdobywane w prestiżowych konkursach plastycznych, wystawy prac studenckich.

• Kolegium Sztuk Pięknych współpracuje z wyższymi uczelniami w kraju i za granicą, stowarzyszeniami twórczymi i instytucjami kultury (m.in. Uniwersytetem Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy - Słowacja, Uniwersytetem w Szawlach - Litwa, Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym).

REMONTY I INWESTYCJE

W „Sprawozdaniu Rektora UMCS...” część tabelaryczna rozdziału „Remonty i inwestycje” obrazuje stan posiadania uczelni: obszar i stan prawny gruntów przynależących do uniwersyteckich obiektów oraz kubaturę tych obiektów. Łącznie wielkości są imponujące – policzyć łatwo. Z części opisowej rozdziału wybraliśmy

Wykaz nieruchomości UMCS

Lp.	Nazwa i rodzaj nieruchomości	Lokalizacja – położenie	Nr ewidenc. działki	Powierzchnia	Stan prawny Nr księgi wiecz.
Tereny UMCS położone między ulicami: Głęboka, Sowińskiego, Weteranów, Akademicka, Raabego					
1.	Grunty zabudowane budynkami: - Rektoratu, Ekonomii, Prawa i Administracji - Humanistyki - Matematyki, Fizyki i Informatyki - Chemii - Biologii i Nauk o Ziemi - Pawilon	pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4,5 ul. Akademicka 7-11 ul. Akademicka 19 ul. Sowińskiego 12 ul. Akademicka 14	1/8 3/7	49946 16257 3461	Prawo własności gruntów i budynków KW 182206
2.	Nieruchomość zabudowana budynkiem: - Biblioteki Głównej - grunty przynależne do budynku mieszkalnego	ul. Radziszewskiego 11 ul. Sowińskiego 8	41/11 41/9 41/10	11387 280 1957	Prawo własności gruntów i budynków KW 180586
3.	Nieruchomość zabudowana budynkiem	ul. Weteranów 18	29/2	946	Prawo własności gruntu i budynków KW 38183
4.	Grunt przynależny do budynku mieszkalnego	ul. Raabego 9	10/8	1344	Prawo własności gruntu KW 153702

II Tereny UMCS położone między ulicami: Głęboka, al. Kraśnicka (j.w.), Czwartaków, Langiewicza, Sowińskiego					
5.	Grunty zabudowane budynkami: - Dom Studencki A - Dom Studencki B - Dom Studencki F - Dom Studencki G - Dom Studencki H - Dom Studencki I - Akademicki Ośrodek Sportowy - Pawilon Szatniowy - AOS - Chatka Żaka - Stacja trafo - Rezerwa na budowę sterowni tunelu „Sowińskiego”	ul. Głęboka ul. Sowińskiego ul. Langiewicza ul. Pagi	2/29 2/23 2/28	122951 59 1829	Prawo własności gruntów i budynków KW 182208
6.	Nieruchomość powojkowa zabudowana budynkami: - Instytut Muzyki - Instytut Sztuk Pięknych - Instytut Nauk o Ziemi - grunt niezabudowany	al. Kraśnicka 2a ul. Głęboka 39	2/54 2/52	77225 4420	Prawo własności gruntów i budynków KW203816
7.	- Grunt przynależny do budynków mieszkalnych i Przedszkola - Grunt zabudowany Dom Studencki J	ul. Sowińskiego 7 ul. Langiewicza 3a ul. Langiewicza 3b ul. Langiewicza 5	19/7 19/9 19/8 18/3 17/1 19/1	1020 1054 2130 1960	Prawo własności gruntu i budynków KW 195340
8.	Grunt zabudowany budynkami: - Stołówki Akademickiej - Przychodni Akademickiej	ul. Langiewicza 16 ul. Langiewicza 6a	7/3	7178	Prawo własności gruntu i budynków KW 182209
III Tereny UMCS położone przy: Pl. Litewskim, ul. Narutowicza, Glinianej, Sowińskiego, Zana, Sławinkowskiej, Grabowej, Witosa (Felin)					
9.	Nieruchomość zabudowana budynkami: - Politologii - Psychologii	Plac Litewski 3 Plac Litewski 5	3/1	5006	Prawo własności gruntów i budynków KW 164865
10.	Nieruchomość zabudowana budynkiem - Pedagogiki	ul. Narutowicza 12	13	6667	Prawo własności gruntów i budynków KW 164326
11.	Ogród Botaniczny Sławinek	al. Warszawska 8 ul. Uroczą 1 ul. Sławinkowska	18/2 12/1 i 12/2 2/7 83/3	40505 137508 21887 7622 207522	Prawo własności gruntu KW 166363
12.	Nieruchomość zabudowana budynkami: - Chemii Organicznej - Budynkiem mieszkalnym - Grunt niezabudowany	ul. Gliniana 33a	10/6 9/1 10/2	9141 445 104	Prawo własności gruntów i budynków KW 189800
13.	Nieruchomość zabudowana budynkami: - Dom Studencki Z - Dom mieszkalny	ul. Zana 9-11	7/2 7/6	9833 541	Prawo własności gruntu i budynków KW 226245
14.	Nieruchomość zabudowana budynkiem Dom Studenta Zaocznego	ul. Sowińskiego	107/7 107/9	10271 292	Stan prawny nieuregulowany
15.	Nieruchomość Grabowa zabudowana budynkiem do rozbiórki	ul. Grabowa	29/8 3/1	3306 4067	Prawo własności gruntu KW 27749 KW 79912
16.	Grunty niezabudowane FELIN	ul. W. Witosa	1/34	58724	Prawo własności gruntu KW 199785
IV Tereny UMCS zamiejscowe położone w Białej Podlaskiej, Biłgoraju, Guciowie, Kazimierzu Dolnym, Radomiu, Równi					
17.	Nieruchomość zabudowana budynkami Kolegium Licencjackiego w Białej Podlaskiej	Biała Podlaska ul. Piłsudskiego	1399/21	731	własność UMCS KW 84856
18.	Nieruchomość zabudowana budynkami Kolegium Licencjackiego w Biłgoraju	Biłgoraj ul. Wira Bartoszewskiego	170/1	4731	własność UMCS KW 63043
19.	Nieruchomość zabudowana budynkami Kolegium Sztuk Pięknych w Kazimierzu	Kazimierz Dolny ul. Nadwiślańska 9	901/2	4619	Prawo własności budynku Prawo użytkowania wieczystego gruntu KW 86306
20.	Nieruchomość zabudowana budynkiem Stacji Naukowo-Nadawczej w Guciowie	Guciów gm. Zwierzyniec	584	10300	Stan prawny nieuregulowany We władaniu UMCS
21.	Nieruchomość zabudowana budynkami Ośrodka Szkoleniowo Wypoczynkowego	Kazimierz Dolny ul. Albrechtówka 2	758/6 761	5606 4949	Własność UMCS KW 9025 KW 4910
22.	Nieruchomość zabudowana budynkiem Kolegium Licencjackiego w Radomiu	Radom ul. Przytycka 4	250/21	73760	Umowa użyczenia na okres 30 lat
23.	Grunt niezabudowany Równia	Równia gm. Ustrzyki Dolne	98	21000	Prawo własności KW 21384

NAZWA OBIEKTU - ADRES	Kuba- tura m ³
1. Rektorat pl. M.C. Skłodowskiej 5.	30 100
2. Wydział Ekonomiczny pl. M.C. Skłodowskiej 5.	18 177
3. Wydział Prawa i Administracji pl. M.C. Skłodowskiej 5.	34 506
4. Sala Audytorijna Wydz. Prawa i Adm. pl. M.C. Skłodowskiej 5	8 870
5. Nowa Humanistyka pl. M.C. Skłodowskiej 4	63 180
6. Stara Humanistyka pl. M. C. Skłodowskiej 4	20 809
7. Budynek Wydziału BiNoZ ul. Akademicka 19.	39 183
8. Budynek Laboratoryjny BiNoZ ul. Akademicka 19	15 850
9. Chemia Duża pl. M.C. Skłodowskiej 3.	50 130
10. Chemia Mała pl. M.C. Skłodowskiej 2.	16 023
11. Warsztat Wydziału Chemii pl. M.C. Skłodowskiej 2.	1 064
12. Chemia Organiczna ul. Gliniana 33	14 445
13. Fizyka Wieżowiec ul. Akademicka 7	18 035
14. Fizyka Średnia ul. Radziszewskiego 10	14 696
15. Fizyka Stara pl. M. C. Skłodowskiej 1.	24 900
16. Pawilon Humanistyki C ul. Sowińskiego 12	1 429
17. Pawilon Humanistyki D ul. Sowińskiego 12	3 361
18. Biblioteka Główna ul. Radziszewskiego 11	34 967
19. Biblioteka Nowa ul. Radziszewskiego 13	9 602
20. Budynek Psychologii Plac Litewski 5	16 877
21. Budynek Politologii Plac Litewski 3	24 610
22. Budynek Pedagogiki ul. Narutowicza 12.	26 000
23. Oficyna ul. Narutowicza 12	1 859
24. Budynek Wydz. Art. (Muzyczny) al. Kraśnicka 2	9 867
25. Budynek Wydz. Art. (Plastyczny) al. Kraśnicka 2	13 184
26. Pracownia Rzeźby al. Kraśnicka 2	4 986
27. Instytut Nauk o Ziemi al. Kraśnicka 2	18 661
28. Przychodnia Zdrowia i Socjologia ul. Langiewicza 6	12 037
29. Akademicki Ośrodek Sportowy ul. Langiewicza 22	29 831
30. Pawilon Szatniowy AOS ul. Langiewicza 22	7 451
31. Centrum Polonijne ul. Sowińskiego 7/ Weteranów	8 879
32. Dworek Kościuszków ul. Sławinkowska 3	2 289
33. Przedszkole ul. Langiewicza 3 a	2 795
34. Dom mieszkalny ul. Zana 9	1 031
35. Stołówka Nr 3 ul. Langiewicza 16.	15 106
36. DS „A” ul. Radziszewskiego 18.	16 713
37. DS „B” ul. Radziszewskiego 17	17 269
38. DS „F” ul. Langiewicza 20	23 268
39. DS „G” ul. Langiewicza 24	23 268
40. DS „H” ul. Czwartaków 13	25 801
41. DS „I” ul. Czwartaków 15	25 801
42. DS „Z” ul. Zana 11	17 837
43. DS „J” ul. Langiewicza 5	13 893
44. Dom Studenta Zaocznego ul. Sowińskiego 17	22 460
45. Budynek Adm. Ogród Botaniczny ul. Sławinkowska 3	1 481
46. 3 Szklarnie ul. Sławinkowska 3	4 301
47. Chatka Żaka ul. Radziszewskiego 16	29 054
48. Księgarnia pl. M. C. Skłodowskiej 5	2 850
49. Dom Wczasowy „Albrechtówka” Kazimierz Dolny	2 437
50. Ośrodek Dydaktyczno-Szkol. Biała Podlaska ul. Piłsudskiego 24	3 121
51. Budynek Kolegium Biłgoraj ul. Wira Bartoszewskiego 10	9 159
52. Stacja Badawcza Guciów	1 962

• **Remonty były realizowane zgodnie z planem remontów na rok 2006 oraz bieżącymi potrzebami uczelni; nakłady poniesione na remonty osiągnęły wartość:**

- obiekty dydaktyczne - 2.342.097,-
- obiekty ogólnouczelniane - 786.755,-
- budynki mieszkalne - 19.423,-
- domy studenckie - 3.395.819,-

Ogółem - 6.544.094,-

• **Z ważniejszych przedsięwzięć remontowych należy wymienić:**

- kapitalny remont bud. DS „J” - 2.249.250,-
- remont pomieszczeń w bud. Starej Humanistyki - 1.015.727,-
- projekt przebudowy DS „Femina” - 279.472,-
- remont sanitariatów na Wydz. Ekonomicznym - 219.520,-

- remont IV piętra w bud. DS „Amor” - 222.338,-
- wymiana rozdzielni głównej, tablic piętrowych i wewnętrznych linii zasilających w bud. DS „Amor” - 104.621,-
- remont pomieszczeń I p. na pomieszczenia dla celów dydaktycznych Wydziału Prawa w budynku DS „Zaocznego” - 128.580,-
- remont pomieszczeń XII p. w bud. Rektoratu - 145.947,-
- remont natrysków męskich-basen w bud. AOS - 100.508,-
- wymiana rozdzielni głównej w bud. DS „Helios” - 95.642,-
- wykonanie robot związanych z wykorzystaniem istniejących elementów konstrukcyjnych wejścia głównego w budynku Wydziału BiNoZ - 83.854,-
- wymiana stolarki okiennej w salach wykładowych w bud. Chemii Dużej - 67.824,-
- roboty malarskie z reperacją tynków i wymiana wykładzin podłogowych - 66.164,-

• **Nakłady poniesione na inwestycje zamknęły się kwotą 4.085.737 zł, a najważniejsze realizacje to:**

- Wydz. Humanistyczny - 2.820.968,-
- Instytut Nauk o Ziemi bud. „D” - 36.962,-
- Chemia Organiczna - instalacji oddymiania klatek schodowych - 63.367,-
- Wydz. Politologii - dostawa montaż i uruchomienie klimatyzatorów Mc Qury w pom. nr 206, 217, 218 - 30.375,-
- Wydz. BiNoZ - dostawa, montaż i uruchomienie klimatyzatora ściennego airwel typ Relaks 18RC w pom. nr 212B w Zakładzie Botaniki i Mykologii - 5.368,-
- Wydz. Artystyczny - adaptacja kotłowni na Salę Koncertową - 79.000,-
- Wydz. PiP - przebudowa klatki schodowej bocznej wraz z wbudowaniem windy dla potrzeb osób niepełnosprawnych - 458.580,-
- Biblioteka Główna - adaptacja pomieszczeń dla potrzeb Kasy Głównej UMCS - 16.452,-
- Projekt budowlano-wykonawczy rozbudowy okablowania budynków dla potrzeb infrastruktury dla legitymacji studenckiej SELS - 12.435,-
- pl. Marii Curie-Skłodowskiej - montaż automatyki - i oprogramowanie systemu telewizji - 116.547,-
- Miasteczko akademickie - budowa systemu telewizji CC TV - 330.008,-
- DS „Helios” - dostosowanie budynku do wymagań przepisów p.poż. - 115.623.

Oprócz remontów pochłaniających znaczące środki finansowe, w kilkudziesięciu budynkach uniwersyteckich prowadzone były remonty na mniejszą skalę. Najczęściej przeprowadzano je, by poprawić stan bezpieczeństwa, podnieść estetykę pomieszczeń lub zmniejszyć zużycie energii (wymiana okien).

Nakłady poniesione na remonty w niewystarczającym stopniu zapewniają potrzeby uczelni w tym zakresie. W trakcie opracowania planu remontów na dany rok sporządzane są zestawienia potrzeb remontowych w obiektach uczelni. Na rok 2006 potrzeby oszacowano na - 10.000.000 zł, a w planie remontów przewidziano wydatki na 2.400.000 zł. Z powyższego wynika, że potrzeby były realizowane w 24 %, a w przypadku remontów bieżących w kilkunastu procentach.

JEDNOSTKI OGÓLNOUCZELNIANE

Archiwum i Muzeum UMCS

Archiwum otrzymało nową siedzibę w budynku przy ulicy Sowińskiej-go 12, do którego przeniesiono zasób z dotychczas zajmowanych magazynów usytuowanych w gmachu Biblioteki Głównej oraz częściowo - rektoratu. Aktualnie Archiwum dysponuje magazynami o łącznej powierzchni 650 m², usytuowanymi w trzech budynkach (z rezerwą miejsca na 10-15 lat, w zależności od ilości studentów).

- Muzeum UMCS prowadziło działalność w następujących zakresach: gromadzenie i opracowywanie zbiorów muzealnych, działalność oświatowo-wychowawcza, opracowywanie dokumentacji prasowej, tworzenie narzędzi niezbędnych do przeprowadzenia kwerend w zbiorach.

W Muzeum zgromadzono muzealia artystyczno-historyczne (432 pozycje) i fotografie (715 sztuk). W roku sprawozdawczym Muzeum zorganizowało też dziewięć wystaw, w tym „60 lat Wydawnictwa UMCS i „Drukarze Lubelscy – twórcy eklibrisów i rysunków”.

Biblioteka UMCS

Bibliotekę Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej tworzą: Biblioteka Główna, 19 bibliotek specjalistycznych (7 wydziałowych, 7 instytutowych, 1 zakładowa, 4 jednostek ogólnouczeniowych) 3 biblioteki kolegiów UMCS - w Białej Podlaskiej, Biłgoraju i Radomiu.

Tworzone są także księgozbiory przy dwóch jednostkach Wydziału Humanistycznego - Instytucie Kulturoznawstwa oraz Zakładzie Kultury i Historii Żydów.

- Biblioteki specjalistyczne zakupiły księgozbiory za sumę 531 346,99 zł. Najwięcej na książki i czasopisma (bez czasopism zagranicznych kupowanych przez BG) przeznaczyła Biblioteka Wydziału Humanistycznego (88 tys.), Wydziału Ekonomicznego (prawie 77 tys.), Wydziału Prawa i Administracji (66 tys.), oraz Wydziału Chemii (62 tys. zł).

- Biblioteka Główna w 2006 r. dysponowała 102. zestawami komputerowymi i 56 terminalami. Do bibliotek specjalistycznych przekazano 13 terminali. Biblioteki sieci posiadają łącznie 127 komputerów, w tym 59 przeznaczonych jest do korzystania przez studentów.

- W Bibliotece Głównej ogółem udostępniono 451 163 woluminów i jednostek obliczeniowych (druki zwarte, wydawnictwa ciągłe, zbiory specjalne, kopie). Na pełny zakres udostępnionych materiałów składa się także wykorzystanie zasobów czasopism elektronicznych i baz danych, do których dostęp organizuje Biblioteka Główna. Statystyka jest następująca: 108 981 pobranych artykułów oraz 24 472 strony informacji faktograficznych z bazy ISI Emerging Markets, 6 295 przeszukiwań baz danych, 14 245 użytkowników Internetu. Liczba czytelników zarejestrowanych w wypożyczalniach wynosiła: 12 668 (11 570 w 2005r.), w tym indywidualnych – 12 198 (10 513 studentów UMCS), zbiorowych – 470. Liczba biblioteczających do domu wzrosła o 1 445 osób, w tym pracowników naukowych UMCS o 450 i studentów o 1238.

- Kontynuowano tworzenie dwóch baz danych: *Bibliografia Dorobku Naukowego UMCS* i *Polska Literatura Humanistyczna „ARTON”*. Aktualizowano także na bieżąco „Kartotekę publikacji o Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej” – wprowadzono 341 opisów publikacji.

- Podstawowym źródłem nabycia książek jest egzemplarz obowiązkowy, z którego wypłynęło ponad 15 tys. pozycji (o 1 001 więcej niż w 2005 r.). Wyraźnie spadło kupno książek. Zakupiono tylko 1851 pozycji, a przed rokiem 4,1 tys. Wpływ darów w liczbie ponad 2,6 tys. wzrósł o 914 wol.

- W bibliotekach specjalistycznych liczba zarejestrowanych czytelników przekroczyła 25 tysięcy. Ogółem udostępniono w czytelniach i wypożyczalniach – 1 146 911 wol. i jedn. Liczba wypożyczeń na zewnątrz wyniosła 196 290 wol. W czytelniach udostępniono 950 621 wol. i jedn. Sieć bibliotek dysponuje 768 miejscami dla czytelników. Odwiedziny wyniosły 830 040 osób. Zbiory powiększyły się o 18 896 wol. i jedn. (20 924 w 2005 r.); w tym: książek – 12 565 (16 698), czasopism – 5966 (3698), zbiorów specjalnych – 365 (528).

- Biblioteki kolegiów UMCS zakupiły zbiory o wartości 32 678,96 zł (w 2005 - 31 982,37 zł). Najwięcej wydała na zbiory biblioteka kolegium w Radomiu (ponad 22 tys.), a biblioteka w Biłgoraju powiększyła księgozbiór tylko dzięki darom.

Biblioteka Brytyjska

Biblioteka Brytyjska jest placówką o charakterze publicznym, dostępną dla wszystkich czytelników, ze szczególnym nastawieniem na potrzeby studentów nie mających dostępu do materiałów w języku angielskim, chcących podnosić swoje umiejętności językowe. Księgozbiór reprezentuje wszystkie dziedziny wiedzy, a także literaturę piękną dla dorosłych i dzieci.

W Bibliotece Brytyjskiej w Lublinie znajduje się ośrodek administracji i koordynacji egzaminów Cambridge, który współpracuje z Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych, oferując studentom możliwość otrzymania międzynarodowych certyfikatów językowych. W roku 2006 do egzaminów Cambridge (First Certificate, Certificate of Advanced English, Certificate of Proficiency in English, Key English Test, Preliminary English Test, Business English Certificates) przystąpiło około 970 kandydatów.

Centrum Dokumentacji Europejskiej

Centrum funkcjonuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy Komisją Europejską a Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. Komisja Europejska przyznała CDE UMCS status pełnego centrum (full European Documentation Center). Celem funkcjonowania Centrum jest gromadzenie dokumentacji dostarczanej przez Unię Europejską, wspieranie i ujednolicanie nauczania oraz prac badawczych dotyczących integracji europejskiej, rozpowszechnianie informacji, a także organizowanie konferencji i seminariów. Merytoryczny nadzór nad działalnością Centrum został powierzony dziekanowi Wydziału Politologii i Radzie Centrum.

- Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Urząd Publikacji) z siedzibą w Luksemburgu regularnie przesyła, od listopada 2000 roku, materiały i publikacje wydawane przez instytucje WE i UE. Zawartość gromadzonej dokumentacji europejskiej stanowią: prawo pierwotne WE/UE, czyli traktaty i ich uzupełnienia; prawo wtórne tj. rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie; orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji; publikacje tematyczne wydawane przez instytucje WE/UE; czasopisma wydawane przez poszczególne dyrektoriaty.

- W roku 2006 CDE UMCS zakończyło przejmowanie i opracowywanie zbioru 1710 książek i publikacji otrzymanych z Departamentu Dokumentacji Europejskiej Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w Polsce.

- CDE UMCS gromadzi także dokumentację Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i pełni funkcję biblioteki depozytowej OBWE. Zbiór ten jest stosunkowo nieduży (około 480 publikacji) i przyrasta bardzo powoli.

Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców

Roczny kurs przygotowawczy do studiów wyższych ukończyło 74 cudzoziemców skierowanych przez Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (Białoruś-26, Bułgaria-2, Kazachstan-15, Rosja-9, Rumunia-1, Ukraina-12, Uzbekistan-6, Węgry-3). Oprócz tego kurs ukończyło 8 osób przyjętych decyzją Rektora UMCS na zasadach odpłatności (Francja-1, Hiszpania-1, Kenia-1, Mongolia-2, Nigeria-1, USA-1, Włochy-1) oraz 1 osoba z Ukrainy ze stypendium UMCS i 1 osoba z Rosji bez odpłatności.

- W roku akademickim 2006/2007 na ww. kurs przyjęto 106 osób skierowanych przez BUWiWM (Albania-1, Azerbejdżan-1, Białoruś-50, Bułgaria-8, Gruzja-2, Indie-1, Kazachstan-7, Mołdawia-9, Rosja-4, Rumunia-5, Ukraina-9, Uzbekistan-5, Węgry-2, Wietnam-2) oraz decyzją Rektora UMCS 6 osób na zas. odpłatności (Białoruś-1, Iran-1, Mongolia-1, Niemcy-2, Ukraina-1) i 2 osoby z Ukrainy bez odpłatności.

- Roczne Podyplomowe Studium Humanistyczne dla Cudzoziemców ukończyło 25 osób skierowanych przez BUWiWM (Białoruś-11, Kazachstan-1, Rosja-1, Ukraina-12), a w roku akademickim 2006/2007 przyjęto 17 słuchaczy skierowanych przez BUWiWM (Białoruś-7, Kazachstan-1, Ukraina-9).

- W 2006 roku 3-letnie stacjonarne studia licencjackie dla cudzoziemców z zakresu filologii polskiej ukończyło 11 osób skierowanych przez BUWiWM (Białoruś-2, Kazachstan-4, Łotwa-1, Rosja-2, Ukraina-1, Uzbekistan-1), 1 osoba została skreślona po absolutorium, a w roku akademickim 2006/2007 naukę podjęło 35 osób skierowanych przez BUWiWM oraz 1 osoba ze stypendium UMCS.

Centrum prowadziło 72-godzinny kurs języka polskiego dla początkujących. W II semestrze roku akad. 2005/2006 zorganizowany został kurs dla 18 osób. W I semestrze roku akad. 2006/2007 Centrum prowadziło również 86-godzinny kurs języka polskiego dla studentów programu stypendialnego L. Kirklanda.

- W kursie dla kandydatów na lektorów języka polskiego w zagranicznych ośrodkach akademickich uczestniczyło 20 osób skierowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego.

W terminie 03 – 23 lipca 2006 r. w ramach „Lata Polonijnego” Centrum zorganizowało: trzypięcioletnie studium metodyki nauczania języka polskiego dla nauczycieli z Europy Wschodniej (37 uczestników); letnią szkołę języka i kultury polskiej (58 uczestników); praktyki językowe dla studentów filologii polskiej i slawistyki (79 uczestników); kurs języka i kultury polskiej dla nauczycieli i działaczy polonijnych (29 uczestników); kurs humanistyczny dla studentów lektoratów języka polskiego (38 uczestników).

Łącznie w letnich kursach wzięło udział 241 osób z 32 państw.

Centrum Języka Portugalskiego Instytutu Camõesa

Centrum Języka Portugalskiego w Lublinie prowadziło w roku 2006 działalność propagującą język i kulturę portugalską oraz język i kulturę innych krajów lufosofskich i rozpoczęło kursy języka portugalskiego na dwóch poziomach zaawansowania dla chętnych z Lublina.

- W czerwcu 2006 r. została zorganizowana biblioteka książek dotyczących języka i kultury portugalskiej grupująca w jednym miejscu książki otrzymane z Instytutu Camões'a oraz wzięte w depozyt z Wydziału Humanistycznego. Dzięki temu wszystkie zbiory dotyczące języka portugalskiego znalazły się w jednym miejscu. Sala multimedialna Centrum zapewni wszystkim zainteresowanym nie tylko dostęp do biblioteki zbiorów portugalskich, ale również możliwość korzystania z internetu, a także od grudnia 2006 roku, możliwość oglądania programów telewizji portugalskiej.

Centrum Nauczania Certyfikacji Języków Obcych

Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS, jako jednostka ogólnouczelniana, prowadziła działalność dydaktyczną dla całego Uniwersytetu w formie lektoratów języków obcych, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych dla studentów i doktorantów. W ramach działalności certyfikacyjnej, Centrum przeprowadzało również międzynarodowe egzaminy z języków obcych, w ramach współpracy z międzynarodowymi ośrodkami certyfikacyjnymi.

- Od października 2006 lektorzy Centrum przeprowadzają językowe egzaminy doktorskie na większości wydziałów. W ciągu całego roku przeprowadzono około 30 egzaminów doktorskich z języka obcego.

- W zakresie międzynarodowych egzaminów językowych Centrum Nauczania i Certyfikacji UMCS współpracuje z wieloma międzynarodowymi instytucjami certyfikacyjnymi organizującymi takie egzaminy. Są to: WBT we Frankfurcie n/Menem – właściciel międzynarodowych egzaminów TELC z języka ogólnego i biznesowego na wszystkich poziomach zaawansowania, City and Guilds – międzynarodowe egzaminy z języka angielskiego, TOLES – egzaminy z języka angielskiego dla prawników oraz LCCI – London Chamber of Commerce and Industry – oferujące egzaminy z języka biznesowego. We wrześniu 2006 Centrum uzyskało status autoryzowanego ośrodka egzaminacyjnego PLA/Pearson Language Assessments/, oferującego międzynarodowe egzaminy z ogólnego języka angielskiego.

- Pion certyfikacyjny CNIcJO koncentruje się głównie na organizowaniu i przeprowadzaniu egzaminów międzynarodowych z sześciu języków obcych (język angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski, włoski). Zadaniem tego pionu jest organizowanie szkoleń dla kandydatów na egzaminatorów (lektorów CNIcJO), przygotowywanie i konsultowanie kandydatów przystępujących do egzaminów międzynarodowych. Pion certyfikacyjny prowadzi również działalność informacyjno-reklamową propagującą egzaminy międzynarodowe (drzwi otwarte, próbne egzaminy konkursowe, strona internetowa).

- W roku 2006 przeprowadzono dwie sesje egzaminacyjne, letnią i zimową, podczas których przeegzaminowano 638 osób.

LUBMAN UMCS

Zadaniem jednostki jest świadczenie usług teleinformatycznych o charakterze niepowołanym na rzecz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, pozostałych wyższych uczelni Lublina i instytucji naukowo-badawczych.

Sieć LubMAN zapewnia swoim użytkownikom między innymi transfer danych pomiędzy sieciami lokalnymi instytutów, wydziałów i jednostek międzywydziałowych poszczególnych wyższych uczelni Lublina; dostęp do ogólnouczelnianych i środowiskowych zasobów informatycznych; dostęp do ogólnopolskiej sieci akademickiej PIONIER i jej zasobów.

- W czasie trwania okresu sprawozdawczego kontynuowano rozbudowę sieci. Uruchomiono kolejne łącza 10-gigabitowego szkieletu sieci, pomiędzy głównymi węzłami sieci, zlokalizowanymi przy Pl. Marii Curie-Skłodowskiej, Pl. Litewskim, ul. Okopowej (DOKP) i Nadbystrzyckiej (Politechnika).

- Dzięki 10-gigabitowemu szkieletowi sieci LubMAN poszczególne jednostki naukowo-badawcze mogą w pełni wykorzystać możliwości, jakie stwarza zarówno sieć PIONIER, jak i sieć GEANT zbudowana dla nauki przez kraje Unii Europejskiej.

- W chwili obecnej trwają prace projektowe i budowlane południowo-wschodniego odcinka sieci PIONIER (Lublin – Zamość – Biłgoraj – Rzeszów – Kraków z odgałęzieniem do granicy państwa Zamość – Tomaszów Lubelski – Hrebennie), zaś oddanie do eksploatacji tego odcinka planuje się na przełom roku 2007/2008. Pozwoli to na budowę węzłów sieci LubMAN w ww. miastach i rozszerzenie zasięgu sieci na cały region Lubelszczyzny. Równoległe przez cały rok 2006 i pierwsze półrocze roku 2007 trwały przygotowania do inwestycji w infrastrukturę światłowodową sieci MAN, poprzez budowę własnych rurociągów kablowych, co pozwoli na uniezależnienie się od dzierżawy kanalizacji teletechnicznej od operatora trzeciego (TPSA) i zmniejszy koszty eksploatacji sieci.

Ogród Botaniczny

Główne kierunki i problemy badań naukowych prowadzonych w Ogródku Botanicznym obejmują: rośliny chronione – ich stanowiska i zagrożenia na Lubelszczyźnie, tworzenie banku genów roślin chronionych i ginących strefy bagiennej i torfowo-błotnej, przydatność bylin *Carex humilis* i *Veronica prostrata* do zastosowania jako rośliny okrywowe, waloryzacja ekotypów traw z grupy *Festuca rubra* L. i *Festuca ovina* L., rozmnażanie generatywne sukulentów z podrodziny *Asclepiadoideae* w warunkach szklarniowych.

- W roku sprawozdawczym pracownicy Ogródku opublikowali *Index Seminum Anno 2006*.

- Ogród Botaniczny uczestniczy w wykonywaniu zadań dydaktycznych Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi.

- Ogród brał udział w organizacji (wspólnie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska Naturalnego i Zespołem ds. Promocji UMCS) festynu z okazji Dnia Dziecka i Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska oraz udzielał fachowych porad z zakresu hodowli, uprawy i ochrony roślin.

- Ogród jest udostępniany zwiedzającym. Przychody ze sprzedaży roślin, biletów wstępu oraz wynajmu terenu wyniosły 256 558,80 zł złotych.

Ośrodek Polskiego Komitetu Współpracy z Alliance Francaise

W roku 2006 w Ośrodku AF było 61 grup nauczania języka francuskiego (30 w semestrze letnim 05/06 oraz 31 w semestrze zimowym 06/07), w których uczestniczyło łącznie 606 osób (odpowiednio 289 i 317). Ośrodek, jako jedyny w regionie, ma uprawnienia do przeprowadzania międzynarodowych egzaminów Delf/Dalf i testów rządowego ośrodka metodycznego CIEP de Sévres.

- Łącznie w semestrze letnim i zimowym 2006 przeprowadzono w Ośrodku AF 4055 godzin zajęć dydaktycznych. Wszystkie zajęcia prowadzone w Ośrodku są odpłatne. Wpływy odprowadzone do kasy UMCS w roku budżetowym 2006 wyniosły ok. 360 000 złotych.

- W mijającym roku akademickim Ośrodek AF zorganizował 18 imprez kulturalno-naukowych, w tym 5 koncertów (muzyka poważna i piosenka), 1 spektakl teatralny, 5 wykładów (literatura, geografia), 4 projekcje filmowe i 3 konkursy (w tym: współorganizacja konkursu poezji i prozy francuskiej, kolejna IX edycja autorskiego konkursu dla uczniów gimnazjów "Poznajemy Francję").

- Księgozbiór biblioteki Ośrodka AF liczy 8790 pozycji.

POSIEDZENIE

27 CZERWCA 2007 R.

Wporządku obrad Senatu znalazły się sprawy dotyczące m. in. zagadnień finansowych, działalności inwestycyjnej, zmian w strukturze organizacyjnej uczelni, wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu doktora h. c., nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS, regulaminu studiów, regulaminu przyznawania nagród rektora nauczycielom akademickim oraz sprawy osobowe i bieżące.

Obrady Senatu UMCS poprzedziło wręczenie nominacji na stanowiska profesorów zwyczajnych pani **prof. dr hab. Barbarze Myrdzik**, panu **prof. dr hab. Januszowi Golcowi** oraz panu **prof. dr hab. Markowi Mozgawie**. Rektor wręczył ponadto nagrodę jubileuszową panu **prof. dr hab. Marianowi Harasimiukowi** za 45 lat pracy.

W części merytorycznej posiedzenia Senat przyjął sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2006 oraz zatwierdził sprawozdanie finansowe za rok 2006. W zakresie zagadnień finansowych, Senat przyjął

plan rzeczowo-finansowy na rok 2007 i uchwałę w sprawie działań naprawczych w zakresie zarządzania finansami uczelni, a także upoważnił rektora do prowadzenia negocjacji w zakresie gospodarowania nieruchomościami.

W trakcie obrad dyskutowano także nad zmianami organizacyjnymi w strukturze uniwersytetu. W tym zakresie Senat zaakceptował: wnioski Rady Wydziału Chemii o likwidację Zakładu Chemii i Technologii Organicznej oraz o zmianę nazwy Zakładu Chemii i Technologii Polimerów na Zakład Chemii Polimerów; wniosek Rady Wydziału Ekonomicznego o zmianę nazwy Zakładu Ekonomiki Przedsiębiorstwa i Marketingu na Zakład Marketingu; wniosek Studium Wychowania Fizycznego i Sportu o zmianę dotychczasowej nazwy na Centrum Kultury Fizycznej.

W dalszej części posiedzenia Senat wyraził zgodę na wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu doktora h. c. pani **Natalii Gorbaniewskiej** oraz

nadał profesorowi **Xavierowi Coquet** z Uniwersytetu w Reims tytuł Honorowego Profesora UMCS (sylwetka profesora poniżej).

Ponadto Senat UMCS przyjął regulamin przyznawania nauczycielom akademickim nagród rektora, dokonał zmian w regulaminie studiów oraz zatwierdził plan studiów filozoficzno-historycznych I stopnia.

Senat pozytywnie odniósł się do wniosków i uchwał rad wydziałów w następujących sprawach (sylwetki awansowanych pracowników zamieszczamy poniżej): mianowania **dr hab. Haliny Dziubińskiej** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi; mianowania **dr hab. Wiesławy Kaczor** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki; mianowania **prof. dr hab. Romana Lewickiego** oraz **prof. dr hab. Haliny Pelc** na stanowiska profesorów zwyczajnych – Wydział Humanistyczny; mianowania **prof. dr hab. Jana Hudzika** na stanowisko profesora zwyczajnego oraz **dr hab. Iwony Hofman** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony – Wydział Politologii.

ROBERT WĄSIEWICZ

PROMOCJE/ PORTRETY

PROFESOR ZWYCZAJNY

Prof. dr hab. Jan Hudzik ukończył studia z zakresu filozofii na KUL. Stopień doktora uzyskał w 1990 r., doktora habilitowanego w 1997 r., zaś tytuł naukowy profesora w 2002 r. Obecnie pełni funkcję kierownika Zakładu Filozofii Polityki i Komunikacji Społecznej Wydziału Politologii UMCS.

Obszar zainteresowań naukowych prof. J. Hudzika obejmuje filozofię kultury i polityki, historię idei, estetykę, filozoficzne podstawy pedagogiki.

Dorobek naukowy prof. J. Hudzika obejmuje ponad 60 pozycji bibliograficznych, w tym książki autorskie i pod redakcją oraz szereg artykułów nauko-

wych. Był promotorem dwóch rozpraw doktorskich.

Prof. J. Hudzik czynnie uczestniczy w życiu naukowym będąc organizatorem licznych konferencji naukowych. Od 2005 r. jest przewodniczącym XVI Komisji Politologii i Stosunków Międzynarodowych Oddziału PAN w Lublinie.

Prof. dr hab. Roman Lewicki ukończył studia rusycystyczne na Uniwersytecie Warszawskim oraz na Uniwersytecie Leningradzkim. Stopień doktora uzyskał w 1984 r., doktora habilitowanego w 1994 r., zaś tytuł naukowy profesora w 2003 r. Obecnie pełni funkcję kierownika Zakładu Języka Rosyjskiego w Instytucie Filologii Słowiańskiej UMCS.

Obszar zainteresowań naukowych prof. R. Lewickiego dotyczy w głównej mierze problematyki przekładu, stylistyki i leksykografii.

Dorobek naukowy prof. R. Lewickiego obejmuje ponad 120 pozycji bibliograficznych, w tym książki autorskie i pod redakcją, artykuły naukowe oraz przekłady. Był promotorem 7 rozpraw doktorskich.

Prof. R. Lewicki czynnie uczestniczy w życiu naukowym biorąc udział w licznych kongresach i konferencjach naukowych.

Prof. dr hab. Halina Pelc ukończyła studia filologiczne w UMCS. Stopień doktora uzyskała w 1982 r., doktora habilitowanego w 1995 r., zaś tytuł naukowy profesora w 2002 r. Obecnie za-

trudniona jest w Zakładzie Historii Języka Polskiego i Dialektologii Instytutu Filologii Polskiej UMCS.

Obszar zainteresowań badawczych prof. H. Pelc obejmuje m. in. dialektologię, historię języka, gramatykę historyczną, socjolingwistykę, etnolingwistykę, potoczną polszczyznę.

Dorobek naukowy prof. H. Pelc liczy ponad 100 pozycji bibliograficznych, w tym książki autorskie i pod redakcją, artykuły naukowe oraz popularnonaukowe. Była promotorem rozprawy doktorskiej oraz recenzentem w przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Prof. H. Pelc czynnie uczestniczy w życiu naukowym oraz organizacyjnym wydziału, pełniąc w latach 2000-2004 funkcję wicedyrektora Instytutu a od 2005 r. prodziekana wydziału.

PROFESOR NADZWYCZAJNY

Dr hab. Halina Dziubińska ukończyła studia z zakresu biologii na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. Stopień doktora uzyskała w 1988 r., zaś doktora habilitowanego w 2004 r. Obecnie zatrudniona jest w Zakładzie Biofizyki na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS.

Obszar zainteresowań naukowych dr hab. H. Dziubińskiej dotyczy m. in. udziału potencjałów bioelektrycznych w regulacji procesów fizjologicznych u roślin, badań mechanizmu potencjałów czynnościowych u roślin.

Dorobek naukowy dr hab. H. Dziubińskiej obejmuje ponad 70 publikacji, w tym prace naukowe oraz przeglądowne, skrypty, komunikaty krajowe i zagraniczne. Jest opiekunem naukowym doktoranta.

Dr hab. H. Dziubińska czynnie uczestniczy w pracach towarzystw naukowych, m. in. Polskiego Towarzystwa Biofizycznego i Polskiego Towarzystwa Biologii Eksperymentalnej Roślin.

Dr hab. Iwona Hofman ukończyła studia filologiczne na Wydziale Humanistycznym UMCS. Stopień doktora uzyskała w 1999 r., zaś doktora habilitowanego w 2004 r. Obecnie zatrudniona jest w Zakładzie Dziennikarstwa na Wydziale Politologii UMCS.

Obszar zainteresowań badawczych dr hab. I. Hofman obejmuje w głównej mierze publicystykę i myśl polityczną polskiej emigracji po 1945 roku, problemy szeroko pojętej kultury politycznej oraz problemy współczesnego dziennikarstwa.

Dorobek naukowy dr hab. I. Hofman obejmuje ponad 100 publikacji, w tym monografie, artykuły naukowe i recenzje. Była promotorem rozprawy doktorskiej oraz recenzentem w przewodach doktorskich i habilitacyjnych

Dr hab. I. Hofman czynnie uczestniczy w życiu naukowym biorąc udział w szeregu konferencji w kraju i za granicą oraz w pracach towarzystw naukowych.

Dr hab. Wiesława Kaczor ukończyła studia matematyczne w UMCS. Stopień doktora uzyskała w 1980 r., zaś doktora habilitowanego w 2003 r. Obecnie zatrudniona jest w Zakładzie Równań Różniczkowych na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS, pełniąc jednocześnie funkcję prodziekana wydziału.

Obszar zainteresowań badawczych dr hab. W. Kaczor obejmuje w głównej

mierze zagadnienia związane z analizą matematyczną.

Dorobek naukowy dr hab. W. Kaczor obejmuje szereg pozycji bibliograficznych, w tym podręczniki, artykuły naukowe i recenzje.

Dr hab. W. Kaczor czynnie uczestniczy w życiu naukowym biorąc udział w licznych konferencjach krajowych oraz międzynarodowych.

TYTUŁ HONOROWEGO PROFESORA UMCS

Profesor Xavier Coqueret jest światowej klasy specjalistą w zakresie chemii organicznej i makrocząsteczek. Jest autorem lub współautorem ponad 130 artykułów naukowych w renomowanych międzynarodowych czasopismach specjalistycznych oraz wydawnictwach książkowych. Od 2005 r. zatrudniony jest na Uniwersytecie w Reims pełniąc jednocześnie obowiązki w *Ecole Nationale Supérieure de Chimie de Lille*. Prof. X. Coqueret od 1992 r. ściśle współpracuje z kadrą naukową Wydziału Chemii UMCS. Współpraca koncentruje się w głównej mierze na zagadnieniach związanych z chemią polimerów.

POSIEDZENIE 26 WRZEŚNIA 2007 R.

Wporządku obrad Senatu znalazły się sprawy dotyczące m.in. uzupełnienia składów komisji senackich o przedstawicieli studentów, wyboru kandydatów do państwowej komisji akredytacyjnej, sprawozdania rektora z działalności uniwersytetu w roku 2006, zbycia nieruchomości, przebudowy pomieszczeń w budynku Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, zmiany statutu UMCS, zgody na wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułów doktora h. c., regulaminu studiów doktoranckich, międzykierunkowych indywidualnych studiów humanistycznych i międzykierunkowych indywidualnych studiów matematyczno-przy-

rodniczych, wykładu inauguracyjnego oraz sprawy osobowe i bieżące.

Obrady Senatu UMCS poprzedziło wręczenie nominacji na stanowiska profesorów zwyczajnych pani **prof. dr hab. Halinie Pelc**, panu **prof. dr hab. Janowi Hudzikowi** oraz panu **prof. dr hab. Romanowi Lewickiemu**. Rektor wręczył ponadto nagrodę jubileuszową pani **ad. II st. Elżbiecie Krzemińskiej**, **prof. nadzw.**

W części merytorycznej posiedzenia, Senat dokonał wyboru kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej na kadencję 2008-2011. Zostali nimi: **prof. dr hab. Mieczysław Budzyński** (Wydział Matematyki, Fizyki

i Informatyki), **dr hab. Grzegorz Janusz, prof. nadzw.** (Wydział Polito-
logii), **prof. dr hab. Zbigniew Krupa** (Wydział Biologii i Nauk o Ziemi),
prof. dr hab. Ryszard Szczygiel (Wy-
dział Humanistyczny), **prof. dr hab.**
Wojciech Witkowski (Wydział Pra-
wa i Administracji). Ponadto Senat
uzupełnił składy komisji senackich
o przedstawicieli studentów.

W trakcie obrad Senat zatwierdził
sprawozdanie rektora z działalności
uniwersytetu w 2006 r., wyraził zgo-
dę na zbycie nieruchomości, a także
przyjął uchwałę w sprawie przebudowy
pomieszczeń w budynku Wydziału
Biologii i Nauk o Ziemi. Ponadto sen-
atorowie dyskutowali nad zmianami
do regulaminu studiów doktoranckich
zapropnowanymi przez Samorząd
Doktorantów UMCS.

W dalszej części posiedzenia, Senat
przyjął temat wykładu inauguracyj-

nego „Zdrowa szkoła – zdrowy uczeń.
Wyzwania współczesności”, który
przedstawi dr hab. Janusz Kirenko,
prof. nadzw. z Wydziału Pedagogiki
i Psychologii.

Senat dokonał zmian w Statucie
UMCS, związanych z przekształce-
niem Studium Wychowania Fizycz-
nego i Sportu w Centrum Kultury
Fizycznej oraz przyjął uchwałę w spr-
wie Międzykierunkowych Indywi-
dualnych Studiów Humanistycznych
i Międzykierunkowych Indywidual-
nych Studiów Matematyczno-Przy-
rodniczych.

Ponadto wyraził zgodę na wszczę-
cie postępowania w sprawie nadania
tytułów doktora h. c. **prof. Ernestowi**
Bauerowi, prof. Frankowi Wilczko-
wi i prof. Jerzemu Szackiemu.

Senat pozytywnie odniósł się
do wniosków i uchwał rad wydziałów
w sprawie awansów (sylwetki awanso-

wanych pracowników zamieszczamy
poniżej): mianowania **dr. hab. Zbi-**
gniewa Świątnickiego na stanowisko
profesora nadzwyczajnego na czas
określony – Wydział Matematyki, Fi-
zyki i Informatyki; **prof. dr. hab. Wła-**
dysława Janusza, dr. hab. Anny De-
ryło-Marczewskiej, dr. hab. Lucyny
Hołysz i dr. hab. Stanisława Radzkie-
go na stanowiska profesorów nadzwy-
czajnych na czas nieokreślony oraz **dr.**
hab. Janusza Ryczkowskiego na sta-
nowisko profesora nadzwyczajnego
na czas określony – Wydział Chemii;
mianowania **prof. dr. hab. Ewy Gdule-**
wicz na stanowisko profesora zwyczaj-
nego – Wydział Prawa i Administracji;
mianowania **dr. hab. Honoraty Ja-**
kuszko na stanowisko profesora nad-
zwyczajnego na czas określony – Wy-
dział Filozofii i Socjologii.

ROBERT WĄSIEWICZ

PROMOCJE/ PORTRETY

PROFESOR ZWYCZAJNY

Prof. dr hab. Ewa Gdule-
wicz ukończyła studia prawnicze
na Wydziale Prawa i Administracji
UMCS. Stopień doktora uzyskała
w 1973 r., doktora habilitowanego
w 1992 r., zaś tytuł naukowy profesora
w 2002 r. Od 1999 r. pełni funkcję
kierownika Katedry Prawa Konstytu-
cyjnego Wydziału Prawa i Admi-
nistracji UMCS.

Obszar zainteresowań badawczych
prof. E. Gdulewicz dotyczy w głównej
mierze ustroju politycznego Polski
międzywojennej, systemu organów
państw socjalistycznych, współczes-
nych systemów politycznych, proble-
matyki ustrojowej III RP.

Dorobek naukowy prof. E. Gdule-
wicz liczy ponad 70 publikacji, w tym
książki autorskie i pod redakcją, ar-
tykuły naukowe. Była promotorem
trzech rozpraw doktorskich oraz re-

cententem w przewodach habilita-
cyjnych i doktorskich.

Prof. E. Gdulewicz czynnie uczest-
niczy w życiu naukowym; brała
udział w konferencjach, kolokwiah
i zjazdach naukowych w kraju
i za granicą.

PROFESOR NADZWYCZAJNY

Dr hab. Anna Deryło-Marczewska
ukończyła studia chemiczne na Wy-
dziale Matematyki, Fizyki i Chemii
UMCS. Stopień doktora uzyskała
w 1983 r., zaś doktora habilitowane-
go w 1995 r. Obecnie zatrudniona
jest w Zakładzie Adsorpcji Wydziału
Chemii UMCS na stanowisku profes-
sora nadzwyczajnego.

Obszar zainteresowań badawczych
dr hab. A. Deryło-Marczewskiej do-
tyczy m.in. adsorpcji na granicy faz
węgiel-roztwór wodny substancji
organicznych, syntezy oraz badania

właściwości strukturalnych i adsorb-
cyjnych mezoporowatych krzemion-
kowych i węglowych materiałów
o uprządkowanej strukturze.

Dorobek naukowy dr hab. A. De-
ryło-Marczewskiej liczy ogółem 143
pozycje, w tym monografię, artyku-
ły naukowe, komunikaty zjazdowe.
Była promotorem dwóch rozpraw
doktorskich.

Dr hab. A. Deryło-Marczewska
czynnie uczestniczy w życiu nauko-
wym będąc skarbnikiem Lubelskiego
Oddziału Polskiego Towarzystwa
Chemicznego (Lubelskiego Oddzia-
łu PTCH) w latach 2001-2006 i prze-
wodniczącą Lubelskiego Oddziału
PTCH w kadencji 2006-2008.

Dr hab. Lucyna Hołysz ukończyła
studia chemiczne na Wydziale Ma-
tematyki, Fizyki i Chemii UMCS.
Stopień doktora uzyskała w 1985 r.,
zaś doktora habilitowanego w 1998 r.
Obecnie zatrudniona jest w Zakła-
dzie Zjawisk Międzyfazowych Wy-

działu Chemii UMCS na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Obszar zainteresowań badawczych dr hab. L. Hołysz dotyczy m.in. zjawisk międzyfazowych, fizykochemicznych właściwości układów zdyspergowanych i ich stabilności, wpływu pola elektrycznego o częstotliwości radiowej i pola magnetycznego na właściwości układów zdyspergowanych.

Dorobek naukowy dr hab. L. Hołysz liczy ogółem 187 pozycji, w tym artykuły naukowe, patenty, skrypt, sprawozdania z badań statutowych, komunikaty zjazdowe. Była promotorem dwóch rozpraw doktorskich.

Dr hab. L. Hołysz jest wykonawcą projektów badawczych KBN, a także sekretarzem Sekcji PTChem. oraz członkiem Zarządu Lubelskiego Oddziału PTChem.

Dr hab. Honorata Jakuszko ukończyła studia w zakresie filologii polskiej na Wydziale Humanistycznym UMCS. Stopień doktora uzyskała w 1987 r., zaś doktora habilitowanego w 1999 r. Obecnie pełni funkcję kierownika Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS.

Obszar zainteresowań badawczych dr hab. H. Jakuszko dotyczy historii filozofii nowożytnej i współczesnej, a w szczególności filozofii i teologii niemieckiej (XIV-XVIII w.).

Dorobek naukowy dr hab. H. Jakuszko liczy ogółem 122 pozycje bibliograficzne, w tym monografie, rozprawy w pracach zbiorowych, recenzje.

Dr hab. H. Jakuszko czynnie uczestniczy w życiu naukowym i organizacyjnym uczelni. Od 2005 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Filozofii, a także jest członkiem Senatu UMCS bieżącej kadencji.

Prof. dr hab. Władysław Janusz ukończył studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii UMCS. Stopień doktora uzyskał w 1980 r., doktora habilitowanego w 2000 r., zaś tytuł naukowy profesora w 2007 r. Obecnie zatrudnio-

ny jest w Zakładzie Radiochemii i Chemii Koloidów Wydziału Chemii UMCS na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Zainteresowania naukowo-badawcze prof. dr hab. W. Janusza obejmują w głównej mierze fizykochemiczne badania dyspersji nierozpuszczalnych tlenków, węglanów, fosforanów lub krzemianów metali.

Dorobek naukowy prof. dr hab. W. Janusza liczy ogółem 109 artykułów naukowych, 78 prezentacji na konferencjach naukowych, patenty, recenzje w czasopismach krajowych i zagranicznych. Był promotorem trzech rozpraw doktorskich oraz recenzentem w przewodach doktorskich.

Prof. dr hab. W. Janusz jest członkiem wielu organizacji naukowych. Był wielokrotnie członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych konferencji naukowych. Od 2002 r. pełni funkcję prodziekana ds. dydaktycznych na Wydziale Chemii UMCS.

Dr hab. Stanisław Radzki ukończył studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii na UMCS. Stopień doktora uzyskał w 1980 r., zaś doktora habilitowanego w 1994 r. Obecnie zatrudniony jest w Zakładzie Chemii Nieorganicznej Wydziału Chemii UMCS.

Obszar zainteresowań naukowo-badawczych dr hab. S. Radzkiego dotyczy w głównej mierze zagadnień związanych ze związkami kompleksowymi tworzonymi z udziałem porfiry i ftalocyjanin.

Dorobek naukowy dr hab. S. Radzkiego liczy ponad 60 artykułów naukowych oraz ponad 100 komunikatów. Był promotorem pięciu rozpraw doktorskich.

Dr hab. S. Radzki bierze czynny udział w życiu naukowym; uczestniczył w licznych konferencjach w kraju i za granicą.

Dr hab. Janusz Ryczkowski ukończył studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Stopień doktora uzyskał w 1992 r., zaś

doktora habilitowanego w 2004 r. Obecnie zatrudniony jest w Zakładzie Technologii Chemicznej Wydziału Chemii UMCS.

Obszar zainteresowań naukowo-badawczych dr hab. J. Ryczkowskiego dotyczy m.in. preparatyki nośnikowych katalizatorów mono- i bimetalicznych, metod zastosowania metod spektroskopii, adsorbentów i katalizatorów.

Dorobek naukowy dr hab. J. Ryczkowskiego liczy ponad 100 artykułów naukowych, kilkadziesiąt wystąpień na konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz szereg recenzji. Był promotorem rozprawy doktorskiej.

Dr hab. J. Ryczkowski czynnie uczestniczy w życiu naukowym i organizacyjnym uczelni pełniąc m.in. funkcję prodziekana Wydziału Chemii, Uczelnianego Koordynatora Procesu Bolońskiego i Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS).

Dr hab. Zbigniew Świątnicki ukończył studia na Wydziale Cybernetyki w Wojskowej Akademii Technicznej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1986 r., zaś doktora habilitowanego nauk wojskowych w 1995 r. Obecnie zatrudniony jest w Instytucie Informatyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS.

Obszar zainteresowań naukowo-badawczych dr hab. Z. Świątnickiego dotyczy informatyki, a w głównej mierze sztucznej inteligencji i systemów eksperckich.

Dorobek naukowy dr hab. Z. Świątnickiego liczy kilkadziesiąt pozycji bibliograficznych, w tym książki, artykuły naukowe i recenzje. Był promotorem sześciu rozpraw doktorskich oraz recenzentem w przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Dr hab. Z. Świątnicki współpracuje naukowo z wieloma ośrodkami w kraju i za granicą. Wielokrotnie był członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych konferencji naukowych.

Jubileusz prof. Marii Poźniak-Niedzielskiej

13 czerwca 2007 r. w Dworku Kościusków w Ogrodzie Botanicznym UMCS odbyła się uroczystość wręczenia Księgi Jubileuszowej PANI PROF. DR HAB. MARII POŹNIAK-NIEDZIELSKIEJ. W uroczystości wzięli udział JM Rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław A. Kamiński, dziekan, prodziekani i członkowie Rady Wydziału Prawa i Administracji UMCS oraz wielu zaproszonych gości, m.in. prof. dr hab. Czesława Żuławska, prof. dr hab. Wojciech J. Katner, prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. dr hab. Jan Błaszyński.

Profesor Maria Poźniak-Niedzielska urodziła się w 1936 roku w Lublinie, gdzie ukończyła szkołę powszechną i średnią, a w 1954 roku, po otrzymaniu świadectwa dojrzałości rozpoczęła studia na Wydziale Prawa UMCS. Studia ukończyła w 1958 roku uzyskując tytuł magistra i została zatrudniona na Wydziale Prawa. W czerwcu 1967 roku obroniła pracę doktorską nt. „*Problematyka cywilnoprawna autorstwa dzieła kinematograficznego*”. Promotorem Jej przewodu doktorskiego był prof. dr Stefan Buczkowski. Praca oceniona bardzo wysoko zdobyła II nagrodę w konkursie „Państwa i Prawa” i została wydana drukiem przez Wydawnictwo Prawnicze.

W listopadzie 1971 roku Pani Profesor otrzymała trzymiesięczne stypendium rządu francuskiego, w czasie którego prowadziła badania nad problematyką prawną ochrony wzorów zdobniczych (rysunków i modeli przemysłowych). Plonem tych badań była rozprawa habilitacyjna nt. *Wzory zdobnicze i ich ochrona*. Na jej podstawie, i po odbyciu kolokwium habilitacyjnego, w październiku 1976 r. Pani Maria Poźniak-Niedzielska uzyskała stopień doktora habilitowanego. Jej rozprawa habilitacyjna otrzymała odrębną nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki w konkursie „Państwa i Prawa” ogłoszonym w 1978 roku, a następnie została wydana przez Wydawnictwo Prawnicze.

W czerwcu 1990 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał M. Poźniak-Niedzielskiej tytuł profesora. Z dniem 1 czerwca 1990 roku Rektor UMCS mianował Panią Profesor na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1995r. Minister Edukacji Narodowej na stanowisko profesora zwyczajnego. Na tym stanowisku - w latach 1985-2000 - Pani Profesor była zatrudniona w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Profesor Maria Poźniak-Niedzielska kierowała w latach 1978-2006 Katedrą Prawa Gospodarczego i Handlowego,

a w latach 1981-2002 Instytutem Prawa Cywilnego. Pełniła także funkcje organizacyjne w komisjach senackich i wydziałowych. Była członkiem Senatu UMCS.

Swoje zainteresowania naukowe Pani Profesor koncentrowała w zakresie prawa własności intelektualnej. Szczególnie uzasadniona była więc współpraca z zagranicą. W roku 1979 otrzymała ponownie stypendium rządu francuskiego, co umożliwiło Jej nawiązanie współpracy naukowej, której owocem są liczne publikacje w języku francuskim, regularnie otrzy-

mywana dokumentacja naukowa i książki. W 1983 roku została zaangażowana jako „professeur invité” na Université des Sciences Sociales w Grenoble, prowadząc wykłady i seminaria z prawa własności intelektualnej. W tym charakterze przebywała we Francji jeszcze kilkakrotnie: w Grenoble w 1989 i 1993, w Lyonie w 1994 i w Dijon w 2002 roku.

W latach 1985-1990 odbyła staż naukowy w Max-Planck Institut für Urheber-, Patent- und Wettbewerbsrecht w Monachium publikując tam wiele artykułów. Naukowy kontakt z tym Instytutem trwa do dziś. W ramach współpracy uniwersyteckiej odbyła misje naukowe w Erewaniu, których wynikiem był napisany, wspólnie z prof. Garibjanem, artykuł, uczestniczyła w konferencjach naukowych w Mińsku i Atenach. Na zaproszenie Uniwersytetu w Turynie, w 1986r. prowadziła wykłady z prawa handlowego oraz opracowała artykuł opublikowany w „Rivista di Diritto Autore”. Przez cały czas utrzymuje żywe kontakty z zagranicą, zwłaszcza z Wydziałem Prawa w Grenoble i Instytutem Ochrony Własności Intelektualnej w Paryżu, uczestnicząc aktywnie w sympozjach naukowych, konferencjach i kongresach międzynarodowych.

W ramach międzynarodowej współpracy, Pani Profesor wielokrotnie inicjowała przyjazdy do Lublina zagranicznych uczonych, organizując spotkania naukowe z ich udziałem. To dzięki Jej zaangażowaniu gośćmi Instytutu Prawa Cywilnego byli m.in. prof. A. Francon, prof. M.-A. Perot-Morel, prof. M-Ch. Piatti, prof. J-L. Goutal, prof. Y. Gendreau, prof. Y. Gaubiac.

Prof. Maria Poźniak-Niedzielska jest członkiem krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń naukowych: członkiem-założycielem Stowarzyszenia Profesorów Prawa Własności Intelektualnej (ATRIP), polskiej Grupy Stowarzyszenia Ochrony Własności Przemysłowej (AIPPI); jako członek Międzynarodowej Ligi Prawa Konkurencji (LDC) była inicja-

torką powstania Polskiej Grupy Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Konkurencji. Od 1976 roku jest członkiem Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Utrzymując kontakty naukowe ze Światową Organizacją Własności Intelektualnej (OMPI) w Genewie, była członkiem grupy roboczej, która opracowała ustawę modelową o ochronie folkloru.

Od wielu lat utrzymuje stałe kontakty z Urzędem Patentowym RP i środowiskiem rzeczników patentowych, uczestniczyła w pracach mających na celu dostosowanie przepisów o wzorach przemysłowych do standardów europejskich. W uznaniu szczególnych zasług w dziedzinie wynalazczości w 2005 roku otrzymała Odznakę Honorową „Za zasługi dla wynalazczości”.

Pani Profesor Maria Poźniak-Niedzielska zawsze łączyła teorię z praktyką – ukończyła aplikację sądową, zakończoną egzaminem sędziowskim, a obecnie wpisana jest na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie. Prowadzi szkolenia dla aplikantów adwokackich i radcowskich, sędziów oraz słuchaczy Podyplomowego Studium Prawa Gospodarczego i Handlowego.

Brała również udział w wielu krajowych przedsięwzięciach legislacyjnych. Uczestniczyła, jako członek komisji sejmowej w pracach parlamentarnych z zakresu prawa autorskiego (1994), była członkiem Komisji Prawa Autorskiego powołanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W roku 1991 została powołana przez Prezesa Urzędu Antymonopolowego do zespołu specjalistów do spraw przygotowania projektu ustawy o zapobieganiu nieuczciwej konkurencji; ustawa została uchwalona w 1993 r.

Dowodem uznania dla Jej osiągnięć był wybór do Komitetu Nauk Prawnych PAN na kadencję 2002-2004. Obecnie jest członkiem Komitetu Redakcyjnego „Państwa i Prawa” organu Komitetu Nauk Prawnych PAN.

W latach 2004-2006 była członkiem Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych. Od 2005 roku jest członkiem zespołu specjalistycznego prawa w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji.

Wieloletnia działalność pedagogiczna Pani Profesor zaowocowała pięcioma rozprawami doktorskimi oraz ponad 300 pracami magisterskimi i licencjackimi napisanymi pod Jej naukowym kierownictwem. Była recenzentem 12 rozpraw doktorskich, 28 rozpraw habilitacyjnych, opracowała wiele wniosków o nadanie tytułu profesora.

Zaangażowana w proces dydaktyczny, prowadziła wykłady z prawa handlowego i autorskiego oraz prawa własności przemysłowej, a także liczne seminaria magisterskie.

Współpraca naukowa ze studentami znalazła wyraz w zorganizowaniu, wspólnie z Międzynarodową Organizacją Studentów ELSA, dwu konferencji naukowych z udziałem gości zagranicznych.

Za zasługi dla oświaty i wychowania została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Jej wielka życzliwość, ciepło, wysoka kultura osobista sprawiła, że Pani Profesor cieszy się nie tylko wielkim autorytetem, ale także ogromną sympatią zarówno pracowników naukowych, jak i licznych pokoleń studentów.

MARZENA BOGUSIAK

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

HABILITACJA

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2007 roku podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii **pani dr Ewie Skórzyńskiej-Polit**, adiunktowi w Zakładzie Fizjologii Roślin UMCS.

Temat rozprawy habilitacyjnej: „*Lipoksygenaza a procesy peroksydacji lipidów i aktywność układu antyoksydacyjnego u roślin wyższych w stresie metali ciężkich*”. **Recenzenci:** prof. dr hab. Jan Kępczyński (Zakład Fizjologii Roślin Uniwersytetu Szczecińskiego); prof. dr hab. Zbigniew Mieszalski (Instytut Fizjologii Roślin PAN w Krakowie); prof. dr hab. Maria Skłodowska (Instytut Fizjologii, Cytologii i Cytogenetyki UŁ); prof. dr hab. Adam Woźny (Zakład Botaniki Ogólnej UAM w Poznaniu).

DOKTORATY

• 19 czerwca 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Mirosława Krukowskiego**. Temat rozprawy doktorskiej: „*Metoda klasyfikacji treści zdjęć satelitarnych w oparciu o teorię zbiorów rozmytych*”. **Promotor:** prof. dr hab. Jan Olędzki (Uniwersytet Warszawski). **Recenzenci:** prof. dr hab. Mieczysław Sirko (Instytut Nauk o Ziemi UMCS); prof. dr hab. Leon Kozacki (UAM w Poznaniu).

• 10 lipca 2007 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Marcina Skowronka**. Temat rozprawy doktorskiej: „*Wytwarzanie inuliny przez *Aspergillus Niger**”. **Promotor:** prof. dr hab. Jan Fiedurek (Instytut Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Włodzimierz Grajek (Akademia Rolnicza w Poznaniu); prof. dr hab. Jerzy Długoński (Uniwersytet Łódzki).

NOMINACJE

Na kadencję 2007-2010 zostali powołani:

• **Prof. dr hab. Maria Łanczont** w skład Komitetu Badań Czwartorzędu PAN; po raz drugi na zastępcę przewodniczącego Komitetu Nauk Geograficznych PAN.

• **Prof. dr hab. Marian Harasimiuk** w skład Komitetu Nauk Geograficznych PAN; powierzono mu funkcję zastępcy przewodniczącego.

• **Prof. dr hab. Józef Wojtanowicz** w skład Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk.

• **Prof. dr hab. Bożena Czarnecka** w skład Komitetu Botaniki Polskiej Akademii Nauk i Komitetu Ekologii Polskiej Akademii Nauk.

• **Prof. dr hab. Martyna Kandefer-Szerszeń, prof. dr hab. Anna Skorupska, prof. dr hab. Jan Fiedurek** w skład Komitetu Mikrobiologii PAN.

• **Prof. dr hab. Nikodem Grankowski** w skład Komitetu Biotechnologii PAN.

• **Dr hab. Wiesław Mułenko**, prof. nadzw. w skład Komitetu Ochrony Przyrody PAN, Komitetu Botaniki PAN i Rady Naukowej Instytutu Botaniki im. Wł. Szafera PAN w Krakowie.

WYRÓŻNIENIA

Dr hab. Mareka Kucharczyk z Zakładu Ochrony Przyrody Instytutu Biologii i **dr Hanna Wójciak** z Zakładu Botaniki i Mikologii Instytutu Biologii zostali uhonorowani Medalem Profesora B. Hryniewieckiego za upowszechnianie wiedzy botanicznej.

WYDZIAŁ CHEMII

DOKTORATY

• **13 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „*Badanie właściwości kompleksów lantanowców (III) z kwasami aminobenzenodikarboksylowymi*” **mgr Marii Grażyny Woźniak** - słuchaczki niestacjonarnych studiów doktoranckich. **Promotor:** dr hab. Zofia Rzączyńska, prof. nadzw. (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. Maria Kopacz (Politechnika Rzeszowska); prof. dr hab. Zbigniew Hubicki (UMCS).

Rada Naukowa Wydziału Chemii UMCS na posiedzeniu w dniu 18 czerwca br. nadała mgr Marii Grażynie Woźniak stopień doktora nauk chemicznych.

18 czerwca br. Rada Naukowa Wydziału Chemii UMCS nadała również stopień doktora nauk chemicznych **mgr. Dariuszowi Sternikowi**, asystentowi z Zakładu Fizykochemii Powierzchni Ciała Stałego w Katedrze Chemii Fizycznej Wydziału Chemii UMCS, którego publiczna obrona pracy doktorskiej odbyła się w dniu 28 maja br.

• **13 września br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „*Synteza, charakterystyka i właściwości adsorpcyjne mostkowych polisiloksykwanów funkcjonalizowanych grupami aminowymi i tiolowymi*” **mgr. Mariusza Barczaka**, asystenta w Zakładzie Chemii Teoretycznej. **Promotor:** prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Jerzy Choma (WAT w Warszawie); prof. dr hab. Roman Leboda (UMCS).

Rada Naukowa Wydziału Chemii UMCS na posiedzeniu w dniu 17 września br. nadała mgr Mariuszowi Barczakowi stopień doktora nauk chemicznych.

• **21 września br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „*Badania procesu sorpcji jonów platyny (IV) z roztworów polijonowych na anionitach, jonitach selektywnych oraz sorbentach polimerowych*” **mgr. Grzegorza Wójcika**, asystenta w Zakładzie Chemii Nieorganicznej. **Promotor:** prof. dr hab. Zbigniew Hubicki (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. inż. Elżbieta Kociołek-Balawejder (Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu); prof. dr hab. Władysław Janusz (UMCS).

• **28 września br.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt.: „*Kwantowochemiczny opis mechanizmu syntezy grupy pochodnych 1,2,4-triazolu*” **mgr Justyny Jaroniec**, słuchaczki studiów doktoranckich. **Promotor:** prof. dr hab. Krzysztof Woliński (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Ryszard Gawinecki (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy); prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski (UMCS).

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

DOKTORATY

• **21 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Armanda Kasztelana**, słuchacza studiów doktoranckich, nt. *Ocena skuteczności instrumentów ekonomicznych ochrony środowiska w przedsiębiorstwach przemysłu rolno-spożywczego*. **Promotor:** dr hab. Henryk Rudnicki, prof. nadzw. (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Andrzej Piotr Wiatrak (Uniwersytet Warszawski); dr hab. Jan Zalewa, prof. nadzw. (UMCS).

W tym samym dniu Rada Wydziału Ekonomicznego podjęła uchwałę o nadaniu mgr. Armandowi Kasztelanowi stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

• **5 lipca** do publicznej obrony też rozprawy doktorskiej pt. *Pomoc państwowa w polityce konkurencji w Unii Europejskiej* przystąpiła **mgr Magdalena Kąkol** z Zakładu Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej. **Promotor:** dr hab. Bogumiła Mucha-Leszko, prof. nadzw. (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Alojzy Nowak (Uniwersytet Warszawski); prof. dr hab. Alicja Pomorska (UMCS).

Obrona zakończyła się nadaniem mgr Magdalenie Kąkol stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

27 września odbyły się obrony prac doktorskich:

• **mgr Joanny Świdorskiej** pt. „*Quasi-fundusze venture capital jako sposób finansowania rozwoju gospodarczego*”. **Promotor:** prof. dr hab. Jerzy Węclawski (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. Bożena Mikołajczyk, prof. nadzw. (Uniwersytet Łódzki); dr hab. Henryk Mamcarz, prof. nadzw. (UMCS).

• **mgr. Henryka Zagórskiego** pt. „*Procesy zakupu i sprzedaży w krótkoterminowym zarządzaniu płynnością finansową przedsiębiorstwa*”. **Promotor:** prof. dr hab. Czesław Skowronek. **Recenzenci:** dr hab. Zdzisław Leszczyński, prof. nadzw. (SGH); dr hab. Henryk Ronek, prof. nadzw. (UMCS).

NOMINACJE

• **Prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek** została wybrana na członka Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk.

• **Prof. dr hab. Jerzy Węclawski** został wybrany na członka Prezydium Komitetu Nauk o Finansach Polskiej Akademii Nauk.

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

HABILITACJA

• **13 czerwca 2007** odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr. Piotra Gizy**. **Temat rozprawy habilitacyjnej:** „*Filozoficzne i metodologiczne aspekty komputerowych systemów odkryć naukowych*”. **Recenzenci:** prof. dr hab. Elżbieta Katuszyńska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie); prof. dr hab. Michał Tempczyk (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu); prof. dr hab. Witold Marciszewski (Wyższa Szkoła Administracji Społecznej w Białymstoku); dr hab. Katarzyna Paprzycka (Szkoła Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie).

DOKTORATY

• 14 czerwca 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Małgorzaty Stępnik** nt. „Stanisława Ossowskiego koncepcja socjologii sztuki”. **Promotor:** prof. dr hab. Marian Filipiak (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. Mirosław Chałubiński, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski); dr hab. Teresa Pękala, prof. nadzw. (UMCS).

• 19 czerwca 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Magdaleny Pokrzyńskiej** nt. „Tradycja a podmiotowy rozwój wspólnoty regionalnej. Na podstawie badań wśród Polaków z Bukowiny”. **Promotor:** dr hab. Irena Machaj, prof. US (Uniwersytet Szczeciński). **Recenzenci:** prof. dr hab. Zbigniew Kurcz (Uniwersytet Wrocławski); prof. dr hab. Józef Styk (UMCS).

• 19 czerwca 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Ryszarda Wójtowicza** nt. „Człowiek i kultura w ujęciu Karola Wojtyły”. **Promotor:** dr hab. Zbigniew Stachowski, prof. UR (Uniwersytet Rzeszowski). **Recenzenci:** prof. dr hab. Zbigniew Drozdowicz (UAM); prof. dr hab. Stanisław Jedynak (UMCS).

• 25 czerwca 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Ryszarda Sęczyka** nt. „Funkcje złożone i realizowane specjalnych stref ekonomicznych”. **Promotor:** prof. dr hab. Józef Styk (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Marian Malikowski (Uniwersytet Rzeszowski); prof. dr hab. Juliusz Gardawski (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie).

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

DOKTORATY

• 29 maja 2007 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Julianny Bednarczuk** nt. „Kreacje postaci w prozie narracyjnej Stefana Grabińskiego”. **Promotor:** prof. dr hab. Eugenia Łoch (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Tadeusz Linkner (UG); prof. dr hab. Stefan Kruk (UMCS).

• 30 maja odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Iwony Korzeniewskiej** nt. „Tematyka i strategie rozmów młodzieżowych”. **Promotor:** prof. dr hab. Barbara Boniecka (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Małgorzata Kita (UŚ); prof. dr hab. Halina Wiśniewska (UMCS).

• 5 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Marty Sobieszewskiej-Krawczyk** nt. „La distinction transparence/opacités des expressions indexicales et le fonctionnement des adjectifs spatio-temporels français”. **Promotor:** prof. dr hab. Marek Kęsik (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Marcela Świątkowska (UJ); prof. dr hab. Alfons Pilorz (KUL).

• 6 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Moniki Gabrys** nt. „Bóg i szatan w twórczości Stefana Żeromskiego”. **Promotor:** prof. dr hab. Krzysztof Stępnik (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Ryszard Handke (PAN); dr hab. Dariusz Trzeźniowski (UMCS).

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

DOKTORATY

4 lipca 2007 r. odbyły się publiczne obrony prac doktorskich:

• **mgr Mariusza Dębickiego** pt. „Czas w układach kwantowych jako zmienna dynamiczna”. **Promotor:** prof. dr hab. Andrzej

Góźdz (Instytut Fizyki UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Piotr Rozmej (Instytut Fizyki Uniwersytetu Zielonogórskiego); prof. dr hab. Stanisław Szpikowski (Instytut Fizyki UMCS).

• **mgr Artura Kukuryki** pt. „Ciągi zer, ciągi interpolacyjne i ciągi próbkowe w przestrzeniach funkcji analitycznych”. **Promotor:** prof. dr hab. Maria Nowak (Instytut Matematyki UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Arkadiusz Płoski (Katedra Matematyki Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach); prof. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz (Instytut Matematyki UMCS).

Dr Artur Kukuryka jest zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Funkcji Analitycznych Instytutu Matematyki UMCS.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

DOKTORAT

• 5 lipca 2007 r. odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr Anny Witek**. Temat: *Korelaty postaw młodzieży licealnej wobec niepełnosprawnych rówieśników*. **Promotor:** dr hab. Zofia Palak, prof. UMCS. **Recenzenci:** dr hab. Janusz Kirenko, prof. UMCS; prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz, prof. APS w Warszawie.

M. S.

WYDZIAŁ POLITOLOGII

DOKTORATY

12 czerwca br. odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

• **mgr Justyny Misiągiewicz**, nt. „Polityka zagraniczna Turcji po zimnej wojnie”. **Promotor:** dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Lubomir Zyblikiewicz (Uniwersytet Jagielloński); dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. (UMCS).

• **mgr Tomasza Kapuśniaka**, nt. „Ukraina jako obszar wpływów międzynarodowych po zimnej wojnie”. **Promotor:** dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. (UMCS). **Recenzenci:** dr hab. Stanisław Bieleń (Uniwersytet Warszawski); dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. (UMCS).

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

HABILITACJA

• 28 czerwca 2007r. odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr. Krzysztofa Amiełańczyka**. Temat rozprawy habilitacyjnej: *Rzymskie prawo karne w reskryptach cesarza Hadriana*. **Recenzenci:** prof. dr hab. Jan Zabłocki (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie); prof. dr hab. Marek Kuryłowicz (UMCS); prof. dr hab. Andrzej Sokala (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu); prof. dr hab. Anna Pikulska-Radomska (Uniwersytet Łódzki).

DOKTORATY

4 czerwca 2007r. odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

• **mgr Olimpii Marcewicz** nt. *Egzekucja z przedsiębiorstwa*. **Promotor:** prof. dr hab. Mieczysław Sawczuk (UMCS).

PROMOCJE/ PORTRETY

Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Marciniak (Uniwersytet Łódzki); prof. dr hab. Andrzej Jakubecki (UMCS).

• **mgr. Maksyma Ferentsa** nt. *Transformacja prawa ukraińskiego w perspektywie integracji europejskiej*. **Promotor:** prof. dr hab. Leszek Leszczyński (UMCS). **Recenzenci:** prof. Mychajło Kostyckij (Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych Ukrainy w Kijowie); prof. dr hab. Andrzej Korybski (UMCS).

• **mgr. Andriy'a Kosylo** nt. *Dostęp do zawodu adwokata w prawie polskim, ukraińskim, białoruskim i rosyjskim (studium prawnoporównawcze)*. **Promotor:** prof. dr hab. Andrzej Korybski (UMCS). **Recenzenci:** prof. Mychajło Kostyckij (Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych Ukrainy w Kijowie); prof. dr hab. Leszek Leszczyński (UMCS).

• **11 czerwca br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Marcina Niemczyka** nt. *Doktryna „nowej klasy” w ujęciu Milovana Djilasa*. **Promotor:** prof. dr hab. Lech Dubel (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Janina Kundera (Uniwersytet Wrocławski); prof. dr hab. Roman Tokarczyk (UMCS).

• **20 czerwca** miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr. Włodzimierza Gogłózy** nt. *Prawo do prywatności w społeczeństwie informacyjnym – analiza krytyczna koncepcji*.

Promotor: prof. dr hab. Roman Tokarczyk (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Krzysztof Motyka (KUL); prof. dr hab. Leszek Leszczyński (UMCS).

25 czerwca br. odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

• **mgr. Adama Zienkiewicza** nt. *Mediacja w sprawach cywilnych – studium teoretycznoprawne*. **Promotor:** prof. dr hab. Andrzej Korybski (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca (Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego w Warszawie); prof. dr hab. Leszek Leszczyński (UMCS).

• **mgr. Przemysława Krawczyka** nt. *Jednolitość w sądowym i administracyjnym typie stosowania prawa*. **Promotor:** prof. dr hab. Leszek Leszczyński (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Małgorzata Król (Uniwersytet Łódzki); prof. dr hab. Andrzej Korybski (UMCS).

NOMINACJA

Z przyjemnością informujemy, że prof. dr hab. Leszek Leszczyński został wybrany na członka Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2007-2010. Prof. L. Leszczyński był członkiem Komitetu również w latach 2004-2007. Serdecznie gratulujemy.

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Wystawy

• W lubelskiej Galerii ZPAP „Pod podłogą” wystawiał swoje obrazy Marek Mazanowski, adiunkt w Zakładzie Malarstwa I. Na wystawie zytułowanej „In focus” zaprezentował swoje charakterystyczne, bliskie hiperralizmowi obrazy.

• W dniach 27. 09. – 26. 10 w lubelskiej galerii Ośrodka Praktyk Teatralnych „Gardzienice” można było oglądać ceramiczne rzeźby Alicji Kupiec, asystentki z Zakładu Rzeźby.

• Magdalena Bąk, pracownik Zakładu Grafiki Projektowej i Serigrafii wzięła udział w dwóch ważnych imprezach zagranicznych. Pierwszą była wystawa pt. „Graphic from Poland” wyekspozowana w Museo Civico we włoskiej Cremonie. Zaprezentowano na niej prace graficzne 17 twórców z różnych środowisk artystycznych Polski. Drugą wystawą była „2 Medial Art Biennial” w Londynie, na której M. Bąk otrzymała wyróżnienie za dwie z prezentowanych przez siebie prac.

Nagroda Artystyczna Miasta Lublina

Tuż przed wakacjami Robert Kuśmirowski otrzymał Nagrodę Artystyczną Miasta Lublina za 2006 rok. Kuśmirowski (ur. 1973), absolwent WA UMCS, a obecnie jego pracownik, to z pewnością jeden z najbardziej obiecujących artystów w Polsce. Jest wszechstronny, zajmuje się malarstwem i rysunkiem, fotografuje, tworzy grafiki, obiekty, instalacje. Do najbardziej znanych jego prac należą imitacje starych dokumentów, przedmiotów i miejsc, a także przeróżne akcje artystyczne. W ciągu kilku lat, jakie upłynęły od jego debiutu artystycznego (2002 r.) wystawiał swoje prace w wielu miej-

scach, m. in. w Lublinie, Warszawie, Berlinie, Hamburgu, San Francisco i Eidhoven. W 1905 r. był laureatem „Paszportu Polityki”. Plakat jego autorstwa towarzyszył tegorocznej 12. edycji Międzynarodowego Festiwalu Konfrontacje Teatralne w Lublinie.

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Konferencje

• W dniach 3-7 czerwca br. dr Anna Jarosz-Wilkolażka i mgr Jolanta Polak przebywały w Belfaście (Irlandia Pn.), gdzie brały udział w dorocznym spotkaniu projektu SOPHIED (*Novel Sustainable Bioprocesses for European Colour Industries*) realizowanego w ramach szóstego Programu Ramowego UE. W czasie spotkania zostały wygłoszone dwa referaty podsumowujące badania Zakładu Biochemii UMCS, wykonane w ramach realizacji zadań trzeciego roku projektu SOPHIED. Referaty dotyczyły zastosowania lakazy grzybowej do transformacji prostych substancji organicznych w celu otrzymania barwnych produktów o potencjalnym zastosowaniu jako barwniki i pigmenty w przemyśle tekstylnym i skórzanym. Głównym celem spotkania było przygotowanie raportów podsumowujących trzeci rok trwania projektu. Pomimo napiętego programu był także czas na zwiedzenie uniwersyteckiego centrum biotechnologicznego (Questor), krótki spacer po Belfaście, wieczór z irlandzkimi tańcami i czas na szklaneczkę Guinnessa w irlandzkim pubie.

A. J.-W. i J. P.

Wizyty gości

- W dniach 2-16 czerwca br., na zaproszenie profesora Andrzeja Patrykiewicza przebywał profesor Carlos Vega de las Heras z Universidad Complutense Madrid (Hiszpania). Celem przyjazdu była współpraca naukowa.
- W dniach 18-22 czerwca br., na zaproszenie profesora Michała Pietrusiewicza przebywał dr hab. Carmichael Duncan z Ecole Polytechnique, Palaiseau (Francja). Celem przyjazdu była współpraca naukowa.
- W dniach 24-26 czerwca br., na zaproszenie profesora Andrzeja Dąbrowskiego przebywał profesor Paolo Fornasiero z Uniwersytetu w Trieście (Włochy). Celem przyjazdu było omówienie programu kilkuletniej współpracy naukowej.
- W dniach 27-30 czerwca br., na zaproszenie profesora Andrzeja Dąbrowskiego przebywał profesor Erich Robens z Johannes-Gutenberg-Universität (Niemcy) – Honorowy Profesor UMCS. Profesor przebywał w ramach współpracy naukowej oraz wygłosił cykl wykładów dla pracowników, doktorantów i studentów wydziału nt.: Energy and Climate”.
- W dniach 2 lipca - 1 września br., na zaproszenie profesora Andrzeja Patrykiewicza przebywał dr Jose Luis Fernandez Abascal z Universidad Complutense Madrid (Hiszpania). Celem przyjazdu było stypendium naukowe w ramach Grantu Europejskiego ToK.
- W dniach 2-6 lipca br. na zaproszenie profesora Michała Pietrusiewicza przebywał dr Eric Framery z Universite Claude Bernard Lyon 1 (Francja). Celem przyjazdu była współpraca naukowa.
- W dniach 8-15 lipca br., na zaproszenie profesora Andrzeja Dąbrowskiego przebywał profesor Yuriy Zub z Institute of Surface Chemistry w Kijowie (Ukraina). Celem przyjazdu było kontynuowanie wspólnie prowadzonych badań.
- W dniach 6-12 września br., na zaproszenie profesor Barbary Gawdzik przebywali prof. Alexander Puziy i dr O.I. Poddubnaya z Institute of Sorption and Endoecolog Problems w Kijowie (Ukraina). Celem przyjazdu była współpraca naukowa.
- W dniach 15 września - 12 października br., na zaproszenie profesora Stefana Sokołowskiego przebywał profesor Orest Pizio z Universidad National Autonomia de Mexico Meksyk (Hiszpania). Celem przyjazdu była współpraca naukowa.

Wyjazdy zagraniczne pracowników

- W dniach 1 czerwca – 31 sierpnia br. dr Katarzyna Bucior przebywała na stypendium naukowym Fundacji Alexandra von Humboldta w Instytucie Fizyki Uniwersytetu w Moguncji (Niemcy).
- W dniach 2–6 czerwca br. profesor Barbara Gawdzik przebywała w National Institute of Chemistry w Ljubljanie (Slovenia), gdzie brała udział w międzynarodowej konferencji naukowej „European Polymer Congress 2007”.
- W dniach 4–6 czerwca br. dr Wiesław Grzegorzczak przebywał na wyjeździe służbowym w Szwajcarii. Celem

wyjazdu było zapoznanie się z nowym systemem rekrutacji na studia.

- W dniach 7 czerwca – 6 lipca br. profesor Stefan Sokołowski przebywał w Universität für Bodenkultur, Wien (Austria). Celem wyjazdu była wymiana naukowa w ramach projektu ToK.
- W dniach 11-17 czerwca br. mgr Mariusz Barczak brał udział w „Secondo Residential Summer School” w ramach European Chemistry Thematic Network: Working Group on Newly Appointed University Chemistry Teaching Staff na Malcie.
- W dniach 15 czerwca – 14 sierpnia br. dr Paweł Bryk przebywał w Instytucie Maxa Plancka w Stuttgartcie (Niemcy). Celem wyjazdu była wymiana naukowa w ramach projektu ToK.
- W dniach 17-22 czerwca br. dr hab. Ryszard M. Janiuk (wygłoszenie wykładu), dr Jarosław Dymara (poster) i dr Andrzej Persona (poster) przebywali w Sliauliali University, Natura Science Education Research Center (Litwa). Celem wyjazdu był udział w międzynarodowej konferencji „Science and Technology Education In the Central and Eastern Europe: Past Present and Perspectives”.
- W dniach 26-30 czerwca profesor Zofia Rzączyńska, dr hab. Ryszard M. Janiuk i dr Zofia Kloc przebywali w Uniwersytecie Karola w Pradze (Czechy), gdzie prezentowali komunikaty na „2-nd European Variety In Chemistry Education 2007”.
- W dniach 30 czerwca – 8 lipca br. profesor Andrzej Dąbrowski przebywał w Debreczynie i Budapeszcie. Celem wyjazdu była współpraca naukowa i dydaktyczna z Faculty of Science University of Debreczyn i University of Budapest.
- W dniach 1-3 lipca br. dr hab. Janusz Ryczkowski, jako przedstawiciel Polskiego Zespołu Ekspertów Bolońskich, brał udział w seminarium dla ekspertów bolońskich w Brukseli (Belgia).
- W dniach 3-7 lipca br. profesor Jan Rayss przebywał w Neapolu (Włochy), gdzie brał udział w Third European Workshop on Optical Fibre Sensor EWOFE 2007.
- W dniach 3-8 lipca br. dr Agata Bartyzel przebywała w Institute of Applied Synthetic Chemistry, University of Technology (Austria), prezentując poster na międzynarodowej konferencji naukowej.
- W dniach 8-21 lipca br. dr Paweł Mergo i mgr Mariusz Makara przebywali we Vrije Universiteit Brussel (Belgia) w ramach umowy międzyrządowej między rządami Polski i Flandrii, w celu wykonania badań naukowych.
- W dniach 17-19 lipca br. dr Dorota Kołodyńska i mgr Grzegorz Wójcik przebywali w Uniwersytecie w Dniepropietrowsku (Ukraina), prezentując wyniki badań na konferencji „Actual Problem of Modern Sciences”.
- W dniach 1-13 sierpnia br. dr Olek Demczuk brał udział w konferencji naukowej „44th General Assembly IUPAC. The 41st IUPAC Word Chemistry Congress” w Turynie (Włochy).
- W dniach 6-16 sierpnia br. dr Paweł Szabelski przebywał w EMPA, Ovebendorf (Szwajcaria). Celem wyjazdu były konsultacje naukowe.
- W dniach 10-15 sierpnia br. profesor Piotr Staszczuk brał udział w konferencji międzynarodowej w Institute of Technology (Turcja), gdzie wygłosił wykład i zaprezentował postery.

- W dniach 12-16 sierpnia br. dr Agnieszka Dziewulska-Kulańczowska brała udział w konferencji naukowej w Department of Chemistry University of California, Riverside (USA).
- W dniach 20 sierpnia – 19 października br. profesor Małgorzata Borówko przebywała w Universidad Complutense Madrid (Hiszpania), w ramach wymiany naukowej w ramach projektu ToK.
- W dniach 25-29 sierpnia br. dr hab. Irena Malinowska brała udział w konferencji naukowej „4th Nordic Separation Science Society International Conference” w Vytautas Magnus University (Litwa).
- W dniach 26 sierpnia – 1 września br. profesor Andrzej Machocki brał udział w konferencji „8th European Congress on Catalysis EUROPACAT VIII” w Turku (Finlandia).
- W dniach 31 sierpnia – 7 września br. mgr Mariusz Barczak brał udział w międzynarodowej konferencji naukowej we Francji.
- W dniach 1-30 września br. profesor Andrzej Patrykiewicz przebywał w Universidad Complutense Madrid (Hiszpania) w ramach wymiany naukowej, w ramach projektu ToK.
- W okresie 1.09.2007 r. – 30.04.2008 r. dr Katarzyna Bucior przebywa na stypendium naukowym w Niemczech.
- W okresie 2.09.2007 r. – 31.07.2008 r. dr Tomasz Janowski przebywa na stażu naukowym w USA.
- W dniach 4-8 września br. dr hab. Irena Malinowska brała udział w konferencji naukowej „7th Balaton Symposium of High Performance Separation Methods” w Vytautas Magnus University (Węgry).
- W dniach 6-10 września br. dr Anna Borówka brała udział w międzynarodowej konferencji „Advanced Micro and Mesoporous Materials” w Warnie (Bułgaria).
- W dniach 9-14 września br. profesor Władysław Janusz i dr Jacek Patkowski brali udział w międzynarodowej konferencji w Uniwersytecie w Genewie (Szwajcaria).
- W dniach 10-17 września br. profesor Piotr Staszczuk brał udział w międzynarodowej konferencji w Izmir Institute of Technology (Turcja).
- W dniach 18-27 września br. profesor Andrzej Dąbrowski przebywał w Uniwersytecie w Miskolcu (Węgry) i Ljubljanie (Słowenia). Celem wyjazdu była współpraca naukowa i udział w międzynarodowej konferencji naukowej.
- W dniach 22-27 września br. dr Małgorzata Maciejewska brała udział w międzynarodowej konferencji „Baeke-land 2007 Symposium” w Gent (Belgia).

Patenty na wydziale

Wydział Chemii UMCS uzyskał 2 patenty:

1. „Sposób modyfikacji tekstury adsorbentów, zwłaszcza węgli aktywnych” – Nr PL 354 146. Autorzy: R.Leboda, J.Skubiszewska-Zięba, V.M.Gun'ko, V.V.Turov, D.Palijczuk, S.Ziętek.
2. „Sposób otrzymywania adsorbentów węglowo-mine-ralnych, zwłaszcza z odpadów przemysłowych” – Nr PL 194 454. Autorzy: R.Leboda, S.Chodorowski.

Pierwszy patent powstał we współpracy wydziału z naukowcami z Instytutu Chemii Powierzchni Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie oraz z Wojskowego Instytutu Chemii i Radiometrii w Warszawie.

Lubelski Salon Maturzystów – PERSPEKTYWY 2007

W dniach 25-26 września br., w ramach odbywających się w Centrum Kongresowym Akademii Rolniczej w Lublinie targów edukacyjnych, Wydział Chemii UMCS zaprezentował swoją ofertę dydaktyczną na przyszły rok akademicki. Dużym zainteresowaniem cieszyły się: „Kronika” i film o Wydziale Chemii, książka profesora D. Nazimka pt. „*Black Magic czyli katalityczna metoda odsiarczania i odazotowania gazów spalinowych*” oraz pokazy chemiczne prezentowane przez magistrów: I. Rusinek i St. Ukalskiego.

XVII Ogólnopolskie Spotkanie Dziekanów Wydziałów Chemicznych „CHEMIA 07”

W dniach 20-23 czerwca 2007 r. w Krynicy Zdroju odbyła się XVII Ogólnopolska Konferencja – „Chemia 07”, zorganizowana przez Wydział Inżynierii i Ceramiki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie we współpracy z Wydziałem Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Wydziałem Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Polskim Towarzystwem Chemicznym.

Była ona kontynuacją konferencji dydaktycznych organizowanych w Kazimierzu nad Wisłą (1991-1994), w Krynicy – Czarnym Potoku (1995-2004) i Krynicy Zdroju (2005, 2006). Podstawowym celem była wymiana doświadczeń na tematy interesujące środowisko. Ramowy program konferencji obejmował bloki tematyczne:

- ▶ Akredytacja krajowa i międzynarodowa, krajowa struktura kwalifikacji i standardy kształcenia, nowelizacja prawa o szkolnictwie wyższym etc.;
- ▶ Rytuały przejścia (szkoła – studia I stopnia, licencjat – studia II stopnia);
- ▶ Algorytmy / parametryzacja / kategoryzacja;
- ▶ Środki krajowe na edukację i badania;
- ▶ Międzynarodowe programy edukacyjne: Program „uczenie się przez całe życie”, Tempus, Erasmus Mundus (szkolenie, przykłady dobrej praktyki);
- ▶ 7 Program Ramowy (szkolenie, przykłady dobrej praktyki z 6 PR);
- ▶ Fundusze strukturalne (szkolenie, przykłady dobrej praktyki);
- ▶ Hyde Park.

Do udziału w konferencji zapraszani są przedstawiciele wszystkich uczelni prowadzących studia chemiczne. Wydział Chemii UMCS w Lublinie reprezentowali: dziekan Wydziału Chemii – prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski i prodziekan ds. Dydaktyki Wydziału Chemii – prof. dr hab. Władysław Janusz.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Konferencje

- W dniach 10-12 czerwca 2007 r. w Łodzi odbyła się XVI Konferencja Dydaktyczna, zorganizowana przez Instytut Ekonometrii i Statystyki Uniwersytetu Łódzkiego.

Tematem tej konferencji była unifikacja programów nauczania przedmiotów ilościowych, która jest związana z problemem ciągłego poprawiania jakości w procesie kształcenia studentów. Znakomitym gospodarzem tej konferencji był prof. dr hab. Czesław Domański.

UMCS był reprezentowany przez dr Annę Jankiewicz-Siwiek i dr Dorotę Bartosińską z Zakładu Statystyki i Ekonometrii Wydziału Ekonomicznego. Przedstawiły one referat pt. „Wybrane problemy unifikacji nauczania przedmiotów ilościowych”.

- W dniach 18-20 czerwca prof. Elżbieta Skrzypek i dr Mariusz Hofman wzięli udział w Światowym Kongresie Zarządzania Projektami IPMA 2007, który odbył się w Krakowie. Zaprezentowali tam referat nt. „*Knowledge and Intellectual Capital Management in Project Oriented Enterprises*”.

- Dr Bogusław Gulski z Zakładu Organizacji i Zarządzania wziął udział w międzynarodowej konferencji naukowej nt. *Wzrost zdolności konkurencyjnej*, która odbyła się dniami 4 – 6 września w Ostrawie (Czechy). Konferencję zorganizowano z okazji 30. rocznicy powołania Wydziału Ekonomicznego VŠB – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. W konferencji uczestniczyli naukowcy z siedmiu państw, zaś gościem honorowym był prezydent Republiki Czeskiej.

- W dniach 6-7 września prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek uczestniczyła w V Powszechnym Zjeździe Archiwistów Polskich, który odbył się w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Wygłosiła referat nt. *Zarządzanie wiedzą i kapitałem intelektualnym w organizacji*.

- 19 września pracownicy Wydziału Ekonomicznego: dr hab. Zdzisław Szymański prof. nadzw., dr Józef Duda, dr Stanisław Duda i dr Marta Dolecka uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji naukowej na temat „Historia gospodarcza i historia myśli ekonomicznej a teoria ekonomii. Problemy metodologiczne”. Konferencja zgromadziła naukowców ze wszystkich ośrodków akademickich w Polsce. Grupa lubelska stanowiła liczebnie drugą, po warszawskiej (nie licząc gospodarzy) reprezentację historyków myśli ekonomicznej i historii gospodarczej. Przedstawiciele Wydziału Ekonomicznego wygłosili trzy referaty: „*Przedmiot ekonomii w ujęciu Henryka Kamieńskiego i Józefa Supińskiego*”, „*O zmieniającej się roli historycznej refleksji w ekonomii*”, „*Przedmiot i metoda ekonomii w ujęciu Stanisława Grabskiego*”. Zaprezentowane referaty stały się impulsem do ożywionej dyskusji.

- W dniach 20-21 września prof. Elżbieta Skrzypek i mgr Grzegorz Grela uczestniczyli w konferencji nt. „Inżynieria jakości – teoria – praktyka – dydaktyka” zorganizowanej przez Politechnikę Gdańską. Prof. Skrzypek wygłosiła referat pt. „*Satysfakcja klienta nowej ery i jej wpływ na jakość*”, natomiast mgr Grela przedstawił referat pt. „*Zastosowanie analizy skupień w segmentacji klientów*”.

Publikacje

- Nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN ukazała się książka dr. Mieczysława Sobczyka, adiunkta w Zakładzie Statystyki i Ekonometrii, pt. *Statystyka*. Jest to nowe, uzupełnione wydanie znanego i cenionego podręcznika

do statystyki. W książce przedstawiono deterministyczne (opis statystyczny) i stochastyczne (wnioskowanie statystyczne) metody analizy statystycznej dotyczące struktury, współzależności i dynamiki zjawisk masowych. Książka ma zapewnić czytelnikom zdobycie umiejętności i ich praktycznego wykorzystania do rozwiązywania różnorodnych problemów. Celowi temu służy bogaty zestaw przykładów i zadań, które ilustrują istotę przedstawionych metod oraz pokazują możliwości interpretacji otrzymanych wyników. Aby ułatwić czytelnikom kontrolę poprawności wyników uzyskanych w toku samodzielnego studiowania, do wszystkich zadań podano odpowiedzi.

W podręczniku zamieszczono obszerną bibliografię, która pozwoli na pogłębienie znajomości prezentowanych zagadnień oraz na rozszerzenie wiedzy w zakresie tematów pominiętych. W aneksie, o który wzbogacone zostało najnowsze wydanie książki, przedstawione zostały przykłady wspomaganie statystycznej analizy danych przy użyciu pakietu STATISTICA, najpopularniejszego na polskim rynku oprogramowania statystycznego. Dzięki temu czytelnicy mają możliwość zapoznania się z techniką komputerowego opracowywania danych statystycznych, która jest obecnie wykorzystywana do unowocześnienia, uatrakcyjnienia i przyspieszenia procesu nauczania metod ilościowych. Elektroniczne wersje stosowanych w przykładach plików danych są dostępne w Internecie.

Zakres prezentowanego w podręczniku materiału oraz sposób ujęcia zagadnień sprawia, że jest on przydatny nie tylko studentom kierunków ekonomicznych, ale również psychologii, pedagogiki, socjologii, historii i administracji oraz szerokiemu gronu praktyków prowadzących analizy statystyczne.

- U progu nowego roku akademickiego nakładem Wydawnictwa UMCS ukazało się nowe wydanie książki pt. *Informatyka dla ekonomistów. Przykłady i ćwiczenia*, której autorami są nauczyciele akademicki zatrudnieni w Pracowni Zastosowań Technik Informatycznych: mgr Maria Stefańczyk, mgr Elżbieta Mejsner, mgr Tomasz Kwiatkowski i mgr Tomasz Jaskuła. Publikacja zawiera materiały pomocnicze do nauki aplikacji pakietu biurowego MS Office. Przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów studiów ekonomicznych do wykorzystania na zajęciach z technologii informacyjnej. Zawarte w niej ćwiczenia mogą być również bardzo przydatne i użyteczne dla wszystkich, którzy chcą ugruntować i poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności praktyczne stosowania programów pakietu biurowego.

- We wrześniu ukazał się XLI tom Sekcji H *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska* pod redakcją prof. dr hab. Urszuli Wich. Publikacja jest zbiorem 26 artykułów, których autorami są w większości pracownicy Wydziału Ekonomicznego UMCS oraz słuchacze studiów doktoranckich w zakresie ekonomii. Artykuły zostały zakwalifikowane do trzech grup tematycznych: *Gospodarka i społeczeństwo*, *Zarządzanie* oraz *Finanse i rachunkowość*. Podział ten odzwierciedla zainteresowania naukowe pracowników oraz realizowane kierunki kształcenia: ekonomia, zarządzanie oraz finanse i rachunkowość (od roku akademickiego 2007/2008).

WYDZIAŁ
FILOZOFII I SOCJOLOGII

Konferencje

• W dniach 1 – 3 czerwca prof. Tadeusz Szkołut i dr Cezary Mordka (Instytut Filozofii) uczestniczyli w VI Międzynarodowej Konferencji Krajów Słowiańskich na temat „Poznanie teoretyczne a prawda” organizowanej w Boguchwale przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Prof. Szkołut wygłosił referat „*Rosja w oczach Polaka – casus Stanisława Brzozowskiego*”. Dr Mordka przedstawił referat „*Poznawcza rola emocji*”.

• W dniach 27 – 29. 06. dr hab. Ryszard Radzik, prof. nadzw. (Instytut Socjologii) uczestniczył w międzynarodowej konferencji „Białorusko-polskie związki literackie, językowe i historyczne” w Mińsku. Organizatorem konferencji był Państwowy Białoruski Uniwersytet Miński. Prof. Radzik wygłosił referat „*Białoruski proces narodotwórczy w porównaniu z ukraińskim, czeskim i słowackim*”.

• W dniach 18 – 19. 09. dr Marta Komorska (Instytut Socjologii) brała udział w konferencji naukowej „Nauczanie demografii w szkołach wyższych”. Organizatorem konferencji był Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego. Dr Komorska wygłosiła referat „*Demografia jako przedmiot nauczania w opinii studentów socjologii*” oraz „*Demografia a nauczanie polityki społecznej*”.

• W dniach 21 – 22. 06 dr Leszek Krusiński (Instytut Filozofii) uczestniczył w IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Filozofia wychowania a wizje świata” zorganizowanej przez Katedrę Filozofii Akademii Pomorskiej w Słupsku. Dr Krusiński wygłosił referat „*Wybrane problemy rzymskiej etyki narodowej i uniwersalistycznej w świetle klasycznych wzorców antycznej filozofii wychowania*”.

• Dr Leszek Krusiński był także uczestnikiem IV Międzynarodowej Konferencji „Bezpieczeństwo a wielokulturowość” zorganizowanej w Drohiczyńcu w pierwszej dekadzie września przez Akademię Podlaską w Siedlcach i Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe. W kontekście bezpieczeństwa człowieka dyskutowano m.in. takie problemy, jak dylematy wielokulturowości; wielokulturowość a globalizacja; relacje swój – obcy; wielokulturowość a lokalność; tożsamość i jej przestrzenie; człowiek pogranicza kultur. Dr Krusiński przedstawił referat „*Obywatel, sprzymierzeniec, wróg w tradycji społeczno-politycznej starożytnego Rzymu*”.

• W dniach 13 – 15. 09. odbył się w Zielonej Górze XIII Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny. Uczestniczyli w nim dr Mariola Kuszyk-Bytniewska (referat „*Odkrywanie Znanieckiego*”) i dr Paweł Bytniewski (referat „*L. Fleck epistemolog i filozof. Z dziejów recepcji w Polsce i świecie*”).

• W dniach 17 – 19. 09. dr hab. Anna Żuk (Instytut Filozofii) uczestniczyła w konferencji „Filozoficzne, społeczne, ekologiczne i ekonomiczne zagadnienia zrównoważonego rozwoju”. Organizatorem konferencji, odbywającej się w Janowie Lubelskim była Politechnika Lubelska. Dr hab. Żuk wygłosiła referat „*Katastrofa czy życie. O współczesnych zagrożeniach dla człowieka i Ziemi*”.

• W dniach 13 – 15. 06. dr Halina Rarot (Instytut Filozofii) brała udział w III Ogólnopolskim Forum Etycznym zorganizowanym przez Instytut Filozofii i Socjologii Akade-

mii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie. Temat przewodni Forum, to „Czy sprawiedliwość jest możliwa?”. Dr H. Rarot przedstawiła referat „*Sprawiedliwość jako prawda*”.

• W dniach 08 – 16. 08. dr hab. A. Koterski gościł na 13th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science 08.2007, Beijing (Chiny), gdzie przedstawił referat: *Neurath Vs Semantics*.

• W związku z mijającą w czerwcu b.r. pierwszą rocznicą śmierci Profesora Leona Koja, Wydział Filozofii i Socjologii UMCS zorganizował w dniach 29 i 30 czerwca br. ogólnopolską konferencję dedykowaną pamięci Profesora. Spotkania i wykłady odbywały się w Dworku Kościuszków (29 czerwca) i w Instytucie Filozofii (30 czerwca).

WYDZIAŁ
HUMANISTYCZNY

• W dniach 1 – 3. 06. 2007 r. studenci Instytutu Archeologii UMCS, w tym zespół „Crinale”, uczestniczyli w edukacyjnym programie, przygotowanym w prywatnym Ośrodku Archeologicznym Choina-Horodyszcz w Wólce Bieleckiej, prowadzonym przez Jacka Wolińskiego.

• 11. 08. w Masłomęczu odbyła się Biesiada Archeologiczna, zorganizowana przez Stowarzyszenie Hrubieszowsko-Mireckie „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania Leader +, Instytut Archeologii UMCS oraz urząd wójtowski gminy Hrubieszów. W programie spotkania znalazło się wystąpienie prof. Andrzeja Kokowskiego „*Naszych 30 powodów do naszej dumy – czyli udało nam się!*” oraz sprawozdanie z realizacji projektu „*Śladami Gotów – Pradzieje Ziemi Hrubieszowskiej Elementem Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego*”, którego patronem jest Instytut Archeologii UMCS; zaprezentowano *Szlak Gocki*, dokonano otwarcia *Chaty Gockiej* oraz wręczono nagrodę – Laur Masłomęcki. Z okazji tych uroczystości ukazała się książka prof. Andrzeja Kokowskiego „*30 powodów do dumy z mieszkania w krainie Gotów*” opublikowana wspólnie przez Stowarzyszenie Hrubieszowsko-Mireckie „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania Leader i Instytut Archeologii UMCS.

• 18. 08. w ramach zorganizowanego w Lublinie Jarmarku Jagiellońskiego, w Ratuszu Miejskim odbyło się spotkanie panelowe „Narodziny Lublina”, które poprowadził dr hab. Andrzej Rozwałka z Instytutu Archeologii UMCS.

• 11. 09. w Muzeum Regionalnym im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim otwarto uroczyste wystawę *Ulów – tajemnica starożytnego Roztocza*, przygotowaną przez Zakład Archeologii Środkowo- i Wschodnioeuropejskiego „Barbaricum” Instytutu Archeologii UMCS, Muzeum Regionalne im. dr. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim oraz Muzeum UMCS.

Konferencje

• W dniach 1 – 3. 06. 2007 r. dr hab. Jörg Kleemann z Instytutu Archeologii UMCS zaprezentował wyniki swoich studiów na temat „*Les barbares – habités – ils dans les villas romaines?*” na międzynarodowym kongresie „*Ré union annuelle de l'Association pour l'Antiquité tardive*” we Francji.

• W dniach 6 – 8. 07. w Uniwersytecie Humboldta w Berlinie odbyła się konferencja naukowa „The Next Generation:

Traditionen und Perspektiven der archäologischen Kaiserzeitforschung in Deutschland und Polen". Uczestniczyli w niej przedstawiciele Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie: prof. Andrzej Kokowski, dr Piotr Łuczkiwicz z referatem „*Neues zur ausgehenden Kaiserzeit und frühen Völkerwanderungszeit in Ostpolen*” i mgr Barbara Niezabitowska-Wisniewska z referatem „*Archeology - Heruls - History*”.

- W dniach 23 – 27. 07. dr Piotr Łuczkiwicz z Instytutu Archeologii UMCS uczestniczył w „XIIIth International Congress of Celtic Studies”, zorganizowanym przez Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität i Rheinisches Landes-Museum w Bonn. W ramach seminarium zaprezentował wystąpienie „*Die ostgermanischen „Eliten” der ausgehenden vorrömischen Eisenzeit*”.

- Na przełomie lipca i sierpnia odbył się XVIII Congress of the International Comparative Literature Association pt. “Beyond Binarisms: Discontinuities and Displacements in Comparative Literature” (Universidade Federal, Rio de Janeiro, Brazylia). Referaty głosili tam m.in.: prof. dr hab. Anna Brzozowska-Krajka (Zakład Historii Literatury Polskiej Instytutu Filologii Polskiej): „*Roots and Routes of European Interethnic Folk Literature*” i prof. dr hab. Wiesław Krajka (Zakład Studiów Conradoznawczych Instytutu Anglistyki): „*The Alien in Joseph Conrad's 'Amy Foster' and Jerzy Kosiński's 'The Painted Bird' as Failed Appropriation of the Contribution of the Other*”.

- 25 sierpnia w Ożarowie odbyła się „Międzynarodowa Polsko-Słowacko-Ukraińska Sesja Historyczna Ożarów – Spiska Bela – Halicz. Wspólne korzenie Słowian”, zorganizowana przez Urząd Miasta i Gminy Ożarów, Ożarowskie Stowarzyszenie Kulturalne Forum, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ożarowie. W spotkaniu uczestniczył dr Marek Florek z Instytutu Archeologii UMCS, który wygłosił referat „*Początki sąsiedztwa. Pogranicze polsko-słowacko-ru-skie we wcześniejszym średniowieczu*”.

- W dniach 25 – 26. 08. w pałacu Wielopolskich w Chrobrzu Stowarzyszenie Nasze Pomieście zorganizowało seminarium naukowe „W dorzeczu Nidy”, na którym mgr Tadeusz Wiśniewski z Instytutu Archeologii UMCS zaprezentował odkrycia i problemy badawcze archeologii regionu.

- W dniach 6 – 10. 09. w Lublinie i we Lwowie odbyła się międzynarodowa konferencja „Religious Space of East-Central Europe – Open to the East and the West”, której głównymi organizatorami były polska i ukraińska komisja Conference of the Commission Internationale d'Histoire et d'Etude du Christianisme. Sesję poświęconą „*Bishoprics and Parishes in East-Central Europe in the Middle Ages*”, poprowadził dr hab. Andrzej Rozwałka z Instytutu Archeologii UMCS.

- W dniach 13 – 14. 09. w Nałęczowie odbyła się III Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Estetyka i Ochrona Środowiska w Drogownictwie”. Referat „*Skarby pod asfaltem*” wygłosił prof. Andrzej Kokowski z Instytutu Archeologii UMCS.

- 17 września w Opatowie zorganizowano sesję naukową „Znane i nieznanne zabytki Opatowa szansą rozwoju miasta”. W spotkaniu przygotowanym przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Kielcach, Starostwo Opatowskie, Urząd Miasta w Opatowie uczestniczył dr Marek Flo-

rek z Instytutu Archeologii UMCS, który wygłosił referat „*Początki Opatowa w świetle badań archeologicznych*”.

- W dniach 18 – 22. 09. Zakład Archeologii Środkowo- i Wschodnioeuropejskiego „Barbaricum” Instytutu Archeologii UMCS zorganizował - objętą patronatem Wojewody Lubelskiego Wojciecha Żukowskiego - międzynarodową konferencję „The turbulent epoch – new materials from the late Roman Period and the Migration Period”, której obrady odbyły się w Krasnobrodzie koło Tomaszowa Lubelskiego. W spotkaniu uczestniczyło ponad stu gości z większości krajów Europy. Instytut Archeologii UMCS reprezentowali i wygłosili referaty: dr Piotr Łuczkiwicz, dr hab. Jörg Kleemann, dr hab. Igor N. Khrapunov, a w sesji posterowej wystąpili: mgr Barbara Niezabitowska-Wróblewska, Marcin Piotrowski, Sylwester Sadowski. Konferencja została zorganizowana dla uczczenia 30-lecia pracy naukowej profesora Andrzeja Kokowskiego.

- W dniach 20 – 21. 09. w Niepołomicach odbyła się konferencja „Kopce neolityczne i z początków epoki brązu w świetle nowych i najnowszych badań”, zorganizowana przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Krakowie i Warszawie oraz Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich. W obradach uczestniczyli pracownicy Instytutu Archeologii UMCS: dr Jolanta Nogaj-Chachaj, która zaprezentowała referat (wspólnie z M. Łanczont) „*Starożytne kopce z Cieszacina Wielkiego na Przedgórzu Karpat w świetle badań geoarcheologicznych*”, dr Halina Taras - referat „*Kurhany trzcinieckiego kręgu kulturowego na Lubelszczyźnie i w Zachodniej Ukrainie (Wyżyna Wołyńska)*” oraz dr Marek Florek, który przedstawił referat „*Wielkie kopce na Wyżynie Sandomierskiej*”.

Publikacje

- Instytut Archeologii UMCS wydał, już ósmy numer rocznika „*Archeologia Polski Środkowowschodniej*”, zawierającego sprawozdania z prac terenowych oraz studia i materiały do badań nad pradziejami naszego regionu.

- Ukazała się nowa książka autorstwa profesora Andrzeja Kokowskiego, przygotowana w warszawskim wydawnictwie Trio „*Goci: od Skandy do Campi Gotorum (od Skandynawii do Półwyspu Iberyjskiego)*”.

- Ukazały się – jako czternasty tom wznowionej serii wydawniczej Lubelskie Materiały Archeologiczne – teksty z międzynarodowej konferencji w Zamościu, która odbyła się w dniach 7-9 grudnia 1998 r., „*Zmierzch kompleksu trzciniecko-komarowskiego: kształtowanie się nowej rzeczywistości kulturowej w środkowej i młodszej epoce brązu*”, pod redakcją dr Haliny Taras z Instytutu Archeologii UMCS.

Polsko-niemieckie refleksje nad Europą Międzynarodowe seminarium doktoranckie

Instytut Germanistyki UMCS we współpracy z Instytutem Germanistyki i Niderlandystyki z Freie Universität w Berlinie zorganizował 29 czerwca 2007 r. wspólne seminarium doktoranckie. Seminarium to było kontynuacją współpracy nawiązanej na początku lat dziewięćdziesiątych między środowiskiem naukowym z Berlina i Lublina. Jej efektem są liczne publikacje naukowe, wspólne konferencje i wy-

dawnictwa. Jej niezwykle cennym następstwem są kontakty naukowe ze środowiskiem germanistów niemieckich i istotne wzmocnienie potencjału badawczego lubelskiej germanistyki. Od początku współpracy stałą troską polskiego i niemieckiego środowiska naukowego było swoiste „przekazanie pałeczki”, rozszerzenie bazy współpracy z myślą o przyszłości. Wartością trwałą są bowiem nawiązane kontakty i wspólne projekty naukowe. Stąd w całym okresie intensywnie rozwijana była wymiana studentów i doktorantów. Studenci naszej uczelni mieli okazję prowadzić kwerendę biblioteczną w Berlinie, studenci niemieccy odbywali praktyki na naszej uczelni.

Mottem przewodnim, wyznaczającym pole refleksji wspólnego seminarium doktoranckiego była dyskusja na temat „Europa jako wspólnota pamięci? Narodowe kultury pamięci w okresie globalizacji”. Zgodnie z koncepcją seminarium opracowaną przez prof. dr hab. Janusza Golca oraz prof. dr hab. Irmelę von der Lühe i honorowego profesora UMCS Hartmuta Eggerta - refleksja nad referatami doktorantów koncentrowała się wokół szeroko dyskutowanych aktualnie w Europie tez autorstwa m.in. Daniela Levy, Natana Sznajdera, Aleidy Assmann i Timothy Snyder. Dyskusja dotyczyła polityki historycznej i narodowej perspektywy postrzegania historii oraz konsekwencji, jakie wynikają stąd dla idei wspólnej Europy.

Charakter refleksji kulturowej i historycznej stanowił podstawę dla dyskusji nad referatami doktorantów z Berlina i Lublina. Zaprezentowanych zostało 7 projektów badawczych, bądź już gotowych prac doktorskich. W grupie tej 6 prezentacji dotyczyło prac z zakresu literaturoznawstwa i kulturoznawstwa. Omawiane były m.in. kwestie dziedzictwa narodowego w kontekście budowania tożsamości wspólnych europejskich wartości kulturowych (Bastian Schlüter FU Berlin), odmienne i wspólne postrzeganie recepcji autorów romantycznych w Republice Federalnej Niemiec i Niemieckiej Republice Demokratycznej (Dörte Richter FU Berlin), odmienna perspektywa pojmowania historii lokalnej (Katarzyna Jakubów - KUL), problem odmiennej perspektywy pamięci w odniesieniu do politycznych podziałów w Niemczech do 1989 r. (Nina Glücher - FU Berlin), krytycyzm młodego pokolenia wobec pokolenia rodziców (Katarzyna Mróz - UMCS). Bardzo pozytywnie została przyjęta prezentacja jedynego referatu z zakresu językoznawstwa. Był to referat z dysertacji dr Joanny Pędzisz, napisanej pod okiem prof. UMCS dr. hab. Jerzego Żmudzkiego na temat nonwerbalnych zachowań w dyskursie politycznym.

Seminarium doktoranckie miało też znaczenie dla nowego projektu badawczego zainicjowanego przez Instytut Germanistyki UMCS. Podłoże historyczne i kulturoznawcze, nad którym dyskutowano, będzie bowiem w najbliższych latach wyznaczać zakres badań w ramach wspólnego polsko-niemieckiego i ukraińskiego projektu naukowego. Najbliższa konferencja naukowa odbędzie się pod koniec września w Uniwersytecie im. Iwana Franki we Lwowie.

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Konferencje

• W dniach 13-21 czerwca 2007 r. dr hab. Konrad Zieliński z Zakładu Badań Etnicznych uczestniczył w *Workshop*

on University Teaching of the Arab-Israeli Conflict in the 21st Century, zorganizowanym przez the International Center for University Teaching of Jewish Civilization Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie i the Begin Sadat Center for Strategic Studies Uniwersytetu Bar Ilan w Ramat-Gann, gdzie wygłosił wykład *National Minorities in Polish Political Thought during the Inter-War Period*.

Uczestniczył także w konferencji *Refugees and the End of Empire* w Leicester w Wielkiej Brytanii (29-30 czerwiec 2007), zorganizowanej przez De Montfort University.

• W dniach 2-4 lipca 2007 r. dr hab. Konrad Zieliński brał udział w konferencji zatytułowanej *Population Displacement, State Practice and Social Experience in Russia and Eastern Europe, 1930s-1950s*, zorganizowanej przez University of Manchester. Podczas konferencji wygłosił referat pod tytułem: *Abandoned Children in Poland and Soviet Ukraine, 1917-1939/41* (współautorem wystąpienia była dr Kate Stadnik, Central European University).

O transnarodowych aktorach w Kazimierzu Dolnym

WKazimierskich plenerach, w dniach 16 - 18 września odbyła się międzynarodowa konferencja, zorganizowana przez Zakład Stosunków Międzynarodowych na temat: „Transnarodowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego w stosunkach międzynarodowych”. Celem konferencji była politologiczna analiza powstawania, aktywności i wpływu organizacji pozarządowych na ewolucję podmiotowej struktury i funkcjonowania stosunków międzynarodowych. Współcześnie, obok państw, rośnie aktywność aktorów transnarodowych, w tym organizacji pozarządowych (NGOs), które zaproponowaliśmy nazwać *transnarodowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego*. Proces ten przyczynia się do tworzenia nowej, hybrydowej jakości środowiska międzynarodowego i oznacza, że państwa tracą wcześniejszy monopol na reprezentowanie społeczeństwa w stosunkach międzynarodowych. Wzrasta jednocześnie znaczenie transnarodowej reprezentacji społeczeństwa.

Konferencja zgromadziła grono naukowców z różnych ośrodków akademickich w Polsce oraz kilka osób z uniwersytetów z zagranicy. Obrady konferencyjne podzielone były na dwie sesje plenarne oraz sześć paneli równoległych. Tematami obrad były: transnarodowi aktorzy współczesnych stosunków międzynarodowych; NGOs na rzecz ochrony praw człowieka; organizacje pozarządowe w demokracjach Europy Środkowo Wschodniej; NGOs wobec zjawisk globalnych; formy aktywności NGOs w środowisku międzynarodowym; NGOs w procesach tworzenia społeczeństwa obywatelskiego oraz relacja państwo - organizacje pozarządowe. Celem ostatniego spotkania (podczas obrad plenarnych) było podsumowanie dyskusji i wniosków z poszczególnych paneli przez ich przewodniczących oraz sformułowanie wniosków konkludujących.

Konferencja, poza merytoryczną aktywnością uczestników, pozwoliła na spotkania około-konferencyjne: przy ognisku oraz na wycieczkach krajoznawczych, gdzie referenci mogli pogłębiać analizę tematu mniej oficjalnie.

A. M.

Nowe studia podyplomowe na Wydziale Politologii

Od roku akademickiego 2007/2008 Wydział Politologii uruchamia nowe studia podyplomowe w zakresie funduszy unijnych w samorządzie terytorialnym. Studia trwają rok i mają charakter doskonalący. Dużą część spotkań stanowią zajęcia warsztatowe oraz analizy konkretnych projektów. Zajęcia odbywają się w Kazimierzu Dolnym, w Kolegium Sztuk Pięknych UMCS.

Celem studiów jest zapoznanie słuchaczy z możliwościami, zasadami i mechanizmami pozyskiwania środków Unii Europejskiej, dostarczenie praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania funduszami w ramach polityki spójności 2007-

2013, a także pogłębienie wiedzy z zakresu funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego oraz zarządzania projektami inwestycyjnymi i społecznymi.

Studia skierowane są między innymi do pracowników jednostek samorządu terytorialnego, którzy z racji wykonywanych obowiązków pragną poszerzyć wiedzę z zakresu możliwości i zasad pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania, w tym środków Unii Europejskiej, a także do absolwentów wszystkich kierunków studiów wyższych, którzy swoje perspektywy zawodowe wiążą z pozyskiwaniem funduszy unijnych.

U STUDENTÓW

Oni u nas – my u nich

Skomplikowane dzieje naszej części Europy odcisnęły swe piętno również na archiwach i przechowywanej w nich dokumentacji. Niezbędne dla historyków dokumenty dotyczące instytucji i osób wszystkich narodowości, działających i żyjących na obszarach I i II Rzeczypospolitej, znajdują się dziś w zasobach archiwalnych wielu krajów, w tym Polski i Ukrainy.

Sytuacja ta skłoniła Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz Wydział Historyczny Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie do poszerzenia nawiązanej już współpracy o działalność dydaktyczną w zakresie specjalności archiwalnej na studiach historycznych. Nowy wymiar współpracy zainaugurowano wymianą grup studenckich w ramach przewidzianych programem studiów wyjazdów naukowych do placówek archiwalnych.

W dniach 26-30 marca bieżącego roku studenci Uniwersytetu Lwowskiego wraz ze studentami UMCS

wzięli udział w wyjeździe do archiwów Warszawy i Krakowa. Jego uczestnicy mieli okazję zwiedzić i poznać zasoby wybranych archiwów państwowych (Archiwum Akt Nowych i Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie oraz Archiwum Państwowe w Krakowie), kościelnych (Archiwa Kapitulne i Metropolitarne w Krakowie), uniwersyteckich (Uniwersytet Jagielloński), oraz archiwum dokumentacji artystycznej Teatru Starego w Krakowie i Działu Rękopisów Biblioteki Czartoryskich.

W ramach rewizyty grupa studentów UMCS gościła we Lwowie w dniach 21-25 maja. Była to okazja do zwiedzenia Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie oraz Lwowskiej Naukowej Biblioteki im. Wasyla Stefanyka, przechowującej część dawnych zbiorów Ossolineum. Zapoznano się z funkcjonowaniem i zasobem tych placówek, przechowujących wiele źródeł istotnych dla historii Polski. Ponadto odbyło się spotkanie ze studentami specjalności archiwalnej Uniwersytetu

Lwowskiego oraz z wykładowcami prowadzącymi zajęcia w ramach tej specjalności.

Program obu wyjazdów, obok elementów właściwych specjalności archiwalnej, dał okazję do odwiedzenia miejsc i zabytków ważnych dla każdego historyka: goście z Ukrainy mieli okazję zwiedzić Lublin, Kraków oraz odwiedzić Ojców, studenci UMCS obejrżeli uroczą starówkę Lwowa, Cmentarz Łyczakowski, zwiedzili Lwowską Galerię Sztuki oraz zabytki Żółkwi.

Rozszerzona w ten sposób współpraca naszego uniwersytetu z jego lwowskim partnerem daje cenną – z dydaktycznego punktu widzenia – okazję zapoznania studentów ze specyfiką funkcjonowania oraz zawartości zasobów ukraińskich archiwów. Może być też krokiem w kierunku zacieśnienia współpracy polskich i ukraińskich archiwistów, która mogłaby ułatwić badaczom korzystanie ze wspólnego dziedzictwa archiwalnego.

MAREK KONSTANKIEWICZ
(Zakład Archiwistyki UMCS)

Pląsy drewnianych rzeźb i studentów z Lublina (park w Briańsku)

Notatki z Briańska W poszukiwaniu ludzi i miejsc

Gdy odkrywanie świata i ludzi staje się pasją, szybko rodzi się chęć, by zacząć szukać gdzie indziej, poza swoim podwórkiem. Szczególnym czasem takich poszukiwań są nierzadko lata studiów, gdy duża łatwość poznawania ludzi pozwala przyjmować ich do siebie lub... wychodzić im naprzeciw.

W czerwcu tego roku członkowie Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów, studenci obecnego drugiego roku filologii polskiej (Klaudia Chudnicka, Katarzyna Plebańczyk i Mariusz Polowy) wraz z opiekunem (mgr Ewą Paclawska) odbyli – jak się okazało niezapomnianą – podróż do Rosji, na zaproszenie prof. dr. hab. Siergieja Michalczenki, rektora Państwowego Uniwersytetu w Briańsku. Rok wcześniej, właśnie w Lublinie, pod opieką członków koła etnolingwistów przebywali studenci briańskiej uczelni. Tegoroczna wyprawa była zatem odpowiedzią w dobrze zaczęty dialog dwóch uniwersytetów.

Ekspedycja udała się dzięki serdeczności dziekana prof. dr. hab. Henryka Gmiterka, a także dzięki trosce i wsparciu opiekuna koła – dr Stanisławy Niebrzegowskiej-Bartmińskiej oraz kuratora koła – prof. dr. hab. Jerzego Bartmińskiego.

Droga do Rosji, długa i obfita w przygody, zakończyła się szczęśliwie nocą

na briańskim dworcu, gdzie przyjął nas sam rektor prof. dr hab. Siergiej Michalczenko.

Pobyt w Briańsku, w każdym punkcie szczegółowo dopracowany, uwzględniał nasze zainteresowania etnolingwistyczne (jak poprzez badanie języka i kultury możemy rekonstruować utrwalone w ludzkim umyśle obrazy świata) i dawał wiele możliwości integracji z rosyjskim – dziś już zaprzyjaźnionym – środowiskiem studenckim.

Każdy dzień zaczynał się wyprawą etnograficzną pod okiem charyzmatycznego i cieszącego się wielką sympatią studentów profesora Aleksandra Dubrowskiego, któremu w podróżach towarzyszył wierny pies – Mucha.

W samym Briańsku wart zobaczenia był park pełen drewnianych rzeźb, z których każda miała swoją historię; świętą, tragiczną, bajkową lub śmieszna, i gdzie obok Matki Boskiej, pary kochanków żegnających się przed wyjazdem kochanka na wojnę, można było także zobaczyć rybaka ze złotą rybką czy wielki młyn napędzany przez biesy. We wszystkie historie tych rzeźb z pasją opowiadała wtajemniczył nas profesor Gurianow.

W najbliższych okolicach Briańska mieliśmy okazję zobaczyć ukryty za miastem, położony w mistycznym leśnym krajobrazie, prawosławny monastyr, a podczas całego pobytu w Rosji jeszcze wielokrotnie zwiedzaliśmy zabytki architektury cerkiewnej.

Wyprawa do Owstugu przybliżyła nam postać rosyjskiego poety doby romantyzmu – Fiodora Tiutczewa, który swoją poezją, a także nietuzinkową osobowością, zdobył sobie szeroką sławę. Właśnie w Owstugu można wyobrazić sobie jak żył Tiutczew, przechadzając się po muzeum pomyślanym jako imitacja domu poety czy po pobliskim urokliwym parku.

W Trubciewsku zwiedziliśmy muzeum etnograficzne, a w nim podziwialiśmy okazy flory i fauny regionu, typowe stroje ludowe oraz przedmioty codziennego użytku. Również w Trubciewsku, po słodkich trudach zwiedzania, zostaliśmy ugoszczeni tradycyjnym podwieczorkiem w domu znajomych profesora Dubrowskiego.

Ostatnim celem wyprawy była wieś Chotylewo. Tam zaś – jak w każdej tradycyjnej wsi – znajdował się „klimatyczny” sklep wielobranżowy, szkoła i nowoczesne domy sąsiadujące z ubogimi, bardzo starymi, ale wciąż zamieszkiwanymi chatami o specyficznej architekturze i kolorystyce (najczęściej niebieskiej).

Organizatorzy zatroszczyli się także o korzyści „czysto” naukowe: przygotowaliśmy krótkie wykłady na temat kultury

Widoki z Chotylewa, na zdjęciu polsko-rosyjska ekipa studencka i prof. dr hab. Aleksander Dubrowski

regionalnej, rosyjskiego szkolnictwa, a także zapewnili możliwość zwiedzania bardzo pokaźnej i bogatej w zbiory biblioteki w Briańsku.

dokończenie na str. 58 >>

Medal prosto z Bangkoku

Rozmowa z Adamem Gładyszewskim, studentem III roku filologii romańskiej UMCS, profilu iberystycznego, srebrnym medalistą Uniwersjady w Bangkoku w strzelectwie

Jakub Kosowski: Skąd zainteresowanie strzelectwem? To dosyć specyficzna dyscyplina sportu i mało znana szerszej publiczności.

Adam Gładyszewski: Zgadza się. Ale gdy kilka lat temu rozpocząłem treningi, była to jeszcze mniej znana dyscyplina. Mój tata uprawiał kiedyś strzelectwo w WKS Lubliniance. Po kilkunastu latach do tego wrócił i mnie wciągnął w treningi. Stąd to zainteresowanie.

J.K.: Od ilu lat trenujesz?

A.G.: Od 6 lat.

J.K.: Czy przez cały czas trenujesz tę samą konkurencję, w której wywalczyłeś medal na Uniwersjadzie (karabin dowolny 50 metrów w postawie leżącej) – czy też jest to pewien blok konkurencji?

A.G.: Konkurencję, w której wywalczyłem medal, trenuję od 2-3 lat, natomiast wcześniej trenowałem głównie w kategorii karabinu pneumatycznego na 10m.

J.K.: Czy te konkurencje znacznie różnią się od siebie?

A.G.: Tak, to są w zasadzie całkowicie odmienne konkurencje.

J.K.: Na co dzień jesteś zawodnikiem klubu Snajper Lublin. Powiedz, jak wygląda rywalizacja w strzelectwie w Polsce?

A.G.: Mistrzostwa Polski, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży, Mistrzostwa Polski Juniorów, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski i Mistrzostwa Polski Seniorów dotyczą wszystkich kategorii wiekowych – mogą startować wszyscy, łącznie z juniorami i młodzieżowcami.

J.K.: Czy do tej pory odnosiłeś sukcesy w tych właśnie zawodach?

A.G.: W Mistrzostwach Polski juniorów zdobyłem brązowy medal. W Młodzieżowych Mistrzostwach Polski - 3 złote medale i 1 srebrny. Natomiast w Mistrzostwach Polski Seniorów do tej pory wywalczyłem 2 brązowe medale.

J.K.: A jakie sukcesy odniósłeś bezpośrednio przed startem na Uniwersjadzie, czyli w 2007 roku?

A.G.: Podczas Mistrzostw Polski Seniorów we Wrocławiu zdobyłem medal brązowy w tej samej konkurencji, w której wywalczyłem srebro na Uniwersjadzie, czyli w karabinie dowolnym 50m. Podczas prestiżowych zawodów ISAS 2007 w Dortmundzie (Niemcy) zdobyłem brąz w tej samej konkurencji, wygrywając m.in. z rekordzistą świata Petrem Litvinchukiem (Białoruś).

J.K.: Wypada więc pogratulować tych sukcesów na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej! Porozmawiajmy teraz o twoich studiach. Czy udaje ci się pogodzić naukę z pasją?

A.G.: Zdecydowanie się udaje, chociaż wymaga to nieco wyrzeczeń, gdyż trzeba trenować 3-4 godziny dziennie i to praktycznie każdego dnia niemalże przez cały rok. Mam tylko jeden miesiąc w okresie wakacyjnym, pozostały czas trenuję. Od kiedy zostałem powołany do kadry narodowej, jeżdżę także na wiele zgrupowań. Są to wyjazdy dwu- trzy tygodniowe, najczęściej do Wrocławia, gdzie znajduje się doskonały ośrodek treningowy. Tam trenujemy nawet po osiem godzin dziennie.

Od lewej: Adam Gładyszewski, Maksym Komirenko (Ukraina), Damian Kontny (Niemcy)

J.K.: Przybliż nam, jak wygląda trening strzelecki.

A.G.: Na początek rozgrzewka, rozciąganie mięśni – to jest podstawa. Później jest trening z karabinem. W okresie przedstartowym są to przede wszystkim treningi zadaniowe, natomiast w okresie przygotowawczym to głównie trening siłowy z karabinem, np. długie przetrzymania. Karabin waży ok. 5-8 kg w zależności od tego, czy jest to karabin dowolny czy pneumatyczny. Z takim karabinem musimy wytrzymać 2-3 godzinne treningi siłowe.

J.K.: Mówiłeś wcześniej o kadrze Polski. Kiedy zostałeś powołany do kadry?

A.G.: Do kadry Polski seniorów zostałem powołany na początku 2007 roku. Jeździłem już na zawody międzynarodowe jako reprezentant Polski. Brązowy medal, który zdobyłem podczas wspomnianych wcześniej zawodów w Dortmundzie, był moim największym sukcesem przed Uniwersjadą. Myślę, że w przyszłym roku także będę startował w tej konkurencji.

J.K.: Co spowodowało, że pojechałeś na Uniwersjadę? Czy trener kadry wybierał skład, czy sam się zgłosiłeś?

A.G.: Od dawna byłem zainteresowany wzięciem udziału w Uniwersjadzie. Trzy lata temu z sukcesem wzięłem udział w Akademickich Mistrzostwach Świata w strzelectwie, które odbyły się w Pilźnie. Tę dyscyplinę sportu uprawiają przede wszystkim „wojskowi” z uwagi na odpowiednie możliwości logistyczne, zaś w środowisku studenckim w Polsce jest to sport mało popularny. Zupełnie inaczej ta sytuacja prezentuje się w innych krajach, co było widać na Uniwersjadzie. A wracając

„Warunki były zabójcze, o czym świadczy fakt, że dwóch zawodników zemdląło”

do pytania, to sam się zgłosiłem, potem trenerzy kadry dostali zadanie wybrać tych najlepszych i tak znalazłem się na Uniwersjadzie.

J.K.: Porozmawiajmy teraz o samym wyjeździe do Bangkoku. Jakie wrażenie zrobił na tobie kraj, miasto, warunki, przyjęcie sportowców itp.?

A.G.: Muszę przyznać, że byłem bardzo pozytywnie zaskoczony. Przede wszystkim zaskoczyła mnie uprzejmość organizatorów i ich chęć udzielenia pomocy, która czasami nawet „przeszkadzała”, ale było to miłe. Odniosłem wrażenie, że było więcej wolontariuszy, niż startujących zawodników. Warunki lokalowe w miasteczku uniwersjadowym były bardzo dobre. No i świetna baza sportowa! Na terenie kampusu uniwersyteckiego był stadion lekkoatletyczny na ok. 50 tys. widzów, pływalnia, 3 hale sportowe. Takich kompleksów uczestnicy Uniwersjady mieli do dyspozycji kilka. Naprawdę, niesamowite wrażenie! Co do samego miasta, to można powiedzieć, iż Bangkok jest miastem z betonu, a jednocześnie jest miastem skrajności i przeciwności. Są piękne budynki, biurowce, a obok slumsy.

J.K.: Przejdźmy teraz do samego konkursu. Jak było twoje nastawienie przed i w trakcie rywalizacji?

A.G.: Nie będę ukrywał, że od początku byłem nastawiony na tę konkurencję – Kdw60 (karabin dowolny 50m, 60 strzałów w postawie leżącej), chociaż strzelałem również w dwóch innych konkurencjach – z karabinu pneumatycznego na 60 strzałów i z karabinu dowolnego na 3x40 strzałów (w pozycji leżącej, kłęczącej i stojącej), które odbywały się wcześniej. Już w trakcie konkursu karabinu dowolnego 3x40 strzałów liczyłem na dobry wynik w tej konkurencji.

W trakcie poprzednich konkurencji zapoznałem się również z warunkami na strzelnicę, które były specyficzne. Do tej pory nie spotkałem się z typem strzelnicy otwartej; a przy tym powietrze było bardzo wilgotne i przez cały czas trwania konkurencji – prawie 4 godziny – panowała niezwykle wysoka temperatura. Warunki były zabójcze, o czym świadczy fakt, że dwóch zawodników zemdlało. Do tego doszedł jeszcze spory wiatr, co w strzelectwie ma

ogromne znaczenie. Wiedziałem jednak co mnie czeka i byłem psychicznie nastawiony na te ekstremalne, jak dla Europejczyka, warunki klimatyczne.

J.K.: Jak przebiegał konkurs? Przeglądając wyniki odnosi się wrażenie, że rywalizacja była bardzo wyrównana.

A.G.: W trakcie samego konkursu nie myślałem za wiele na temat zajmowanego miejsca, skupiałem się jedynie na oddaniu dobrych strzałów. Liczyłem na wynik ok. 590 pkt., co jak na panujące warunki byłoby wielkim osiągnięciem. W fazie zasadniczej uzyskałem 592 punktów, a prowadzący Ukrainiec, Maksym Komirenko, miał ich 593. Po fazie zasadniczej ośmiu najlepszych zawodników awansowało do finału, w którym sumowało się wyniki z obu części rywalizacji. W finale decydowały dziesięć części punktów z dziesięciu strzałów. Uzyskałem 103.1 pkt., tyle samo co Ukrainiec. Nie udało mi się więc odrobić straty, jednak uzyskałem przewagę nad Niemcem i Chińczykiem, którzy deptali mi po piętach.

J.K.: Po powrocie medaliści mieli spotkanie w Ministerstwie Sportu. Jak odbyło się uroczyste powitanie?

A.G.: Były dyplomy i uroczysty obiad. Wszyscy jednak odczuwali trudny podróż i różnicę czasu.

J.K.: Jakie masz plany na najbliższą przyszłość? Odniosłeś sukces, zostałeś powołany do kadry narodowej. Jak będziesz godził naukę z uprawianiem sportu na najwyższym poziomie?

A.G.: Narazie nie miałem problemów na uczelni. Prowadzący są naprawdę bardzo wyrozumiali. Mam Indywidualną Organizację Studiów (IOS), dzięki czemu mogę wyjeżdżać na zgrupowania kadry, które trwają kilkanaście dni. Mam nadzieję, że w dalszym ciągu uda mi się łączyć studia, na niełatwym przecież kierunku, z uprawianiem strzelectwa. To z pewnością zaowocuje kolejnymi sportowymi sukcesami.

J.K.: Dziękuję za rozmowę.

ROZMAWIAŁ:
JAKUB KOSOWSKI

Sekcje czekają...

AZS UMCS zaprasza wszystkich chętnych do zapisywania się na zajęcia sekcji sportowych naszego Klubu. Apel ten skierowany jest przede wszystkim do studentów pierwszego roku, którzy dopiero zaczęli naukę na UMCS-ie. Oprócz dobrej zabawy, ciekawych wyjazdów na zawody, okazji do poznania nowych ludzi oraz możliwości robienia tego co się lubi, studenci I i II roku uczestniczący w zajęciach sekcji są zwolnieni z zajęć wychowania fizycznego. Klub AZS UMCS, jako jeden z największych i zarazem najlepszych klubów uczelnianych w kraju, posiada sporą ilość sekcji i każdy zapewne znajdzie dla siebie coś odpowiedniego. Można wybierać od „b” (badminton) do „ż” (żeglarstwo)! Największym zainteresowaniem tradycyjnie cieszą się gry zespołowe - piłka nożna, koszykówka czy siatkówka oraz sporty dla „indywidualistów” - lekkoatletyka oraz sporty walki.

Aby zapisać się do sekcji należy udać się na zajęcia tejże sekcji i dowiedzieć się wszystkich szczegółów u trenera. Wykaz sekcji i godziny treningów znajdują się na stronie Klubu - www.azs.umcs.lublin.pl oraz w gablocie hali AOS. Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy!

J.K.

Brązowy medal szachistów AZS UMCS w Drużynowych Mistrzostwach Polski

Już po raz ósmy z rzędu w pierwszych dniach września szachiści AZS UMCS rywalizowali o Drużynowe Mistrzostwo Polski, czyli w rozgrywkach ekstraklasy szachowej. W dotychczasowych rozgrywkach dwukrotnie już byli wicemistrzami Polski (2002, 2006), a ten rok miał ugruntować dotychczasową wysoką pozycję lubelskich akademików w Drużynowych Mistrzostwach Polski.

Przed wyjazdem na ligę było wiadomo, iż zespół lubelski będzie zaliczany do grona faworytów. Pomimo wielkich transferów, których dokonała drużyna z Katowic (pozyskanie jednego z najlepszych obecnie polskich zawodników – Kamila Mitonia, który jest obecnie trzeci na polskiej liście rankingowej oraz Litwina – Eduarda Rozentalisa, od lat regularnie grającego w Polsce Warszawa).

Optymistycznym sygnałem przed rozgrywkami o Drużynowe Mistrzostwo Polski była forma czołowych szachistów sekcji – **Marcina Dziuby** (IV r. matematyki) i **Grzegorza Gajewskiego** (III r. politologii), którzy przez ostatni rok grali na wielu Międzynarodowych Festiwalach Szachowych i osiągnęli znakomite wyniki przekładające się zarówno na zdobycie przez nich norm arcymistrzowskich jak i na awans na liście rankingowej. Nic dziwnego, że ekipa udała się na zawody ekstraklasy do Ustronia w bardzo dobrych nastrojach.

Już w pierwszej rundzie akademicy pokazali, że trzeba się będzie z nimi poważnie liczyć. Wysokie zwycięstwo 5:1 nad drużyną Stilonu Gorzów Wielkopolski sprawiło, że AZS UMCS został pierwszym liderem tabeli. Niestety w drugiej rundzie przyszedł zimny prysznic i wysoka przegrana z niezwykle trudnym dla nas przeciwnikiem - JKsZ Jaworzno – w stosunku 1,5:4,5. W ubiegłym roku jedynie z tą drużyną naszemu zespołowi nie udało się wgrać, a więc miejmy nadzieję, że nie będzie to swego rodzaju regułą. Możliwe, że był to klasyczny wypadek przy pracy, ponieważ w kolejnych pięciu rundach nasi szachiści wysoko pokonali drużyny Javeny Suwałki 4,5:1,5, BKS Prokonex Brzeg 5:1, Pocztwica Poznań 4,5:1,5, GKSz Grodzisk Maz. 5:1 i PTSz Płock 4:2.

Po siedmiu rundach prowadziliśmy w tabeli, jednak do rozegrania pozostały dwa najtrudniejsze mecze - z obrońcą tytułu Polonią Warszawa oraz Hetmanem Katowice. Do meczu z polonistami szachiści UMCS przystąpili w dobrych nastrojach, z moc-

Walka w ciszy i skupieniu. Fot. z prawej - Marcin Dziuba - wyróżniający się zawodnik naszej drużyny

nym postanowieniem uzyskania co najmniej remisu, co w praktyce dawałoby złoty medal na rundę przed końcem Mistrzostw. Przebieg meczu był bardzo emocjonujący i wszystko wskazywało na to, że mecz zakończy się remisem. Fantastyczną partię rozegrał Marcin Dziuba, który przetrzymał dość mocny atak arcymistrza Bartłomieja Macieji (jednego z najlepszych polskich szachistów) i w końcówce doskonałymi posunięciami wygrał partię.

Niestety swoją partię przegrała **Marta Przeździecka** i wobec trzech remisów w innych partiach, jej wynik po pięciu zakończonych pojedynkach wynosił 2,5:2,5. Do zakończenia meczu pozostała jedynie partia Grzegorza Gajewskiego z arcymistrzem Bartoszem Soćko. Przez dość długi czas wydawało się, że Grzegorz zdoła uzyskać remis, jednak w końcówce, po 4 godzinach gry, nasz zawodnik popełnił błąd, a doświadczony przeciwnik znakomicie to wykorzystał. Tym samym nasi szachiści przegrywali 2,5:3,5 i na rundę przed końcem do naszego zespołu niespodziewanie wkradło się zdenerwowanie i przynęcenie niewykorzystaną szansą pokonania odwiecznego rywala (w ubiegłym roku Polonia przegrała tylko z naszym zespołem!).

Tym razem to naszej ekipie zabrakło szczęścia i mimo znakomitych rezultatów w poprzednich rundach nie była pewna miejsca w pierwszej trójce. Układ tabeli po ośmiu rundach tak się ułożył, iż mogliśmy zająć zarówno pierwsze, jak i... czwarte miejsce. Ten fakt tak bardzo sparaliżował

niektórych naszych zawodników, że bali się podjąć ryzyko zbyt ofensywnej gry. Ostatecznie mecz ostatniej rundy skończył się remisem, a tym samym szachiści AZS UMCS wrócili do Lublina z brązowymi medalami.

Podsumowując tegoroczne zmagania należy zauważyć, iż dawno nie było już tak zaciętej rywalizacji o medale, która trwałaby do ostatniej partii. Wynikało to z faktu, że cztery drużyny (Polonia Warszawa, Hetman Katowice, JKsZ Jaworzno i nasz klub) grały na bardzo wyrównanym poziomie. Kolejna pasjonująca walka o medale i szansa na złoto już za rok! **J. KOSOWSKI**

Mecze AZS UMCS, czyli tydzień z życia szachisty:

01.09	AZS UMCS - Stilon Gorzów Wielk.	5:1
02.09	AZS UMCS - JKsZ MCKiS Jaworzno	1,5:4,5
03.09	AZS UMCS - Javena Hańcza Suwałki	4,5:1,5
04.09	AZS UMCS - BKSz Prokonex Brzeg	5:1
05.09	AZS UMCS - Pocztwiec Poznań	4,5:1,5
06.09	AZS UMCS - GKSz Grodzisk Maz.	5:1
07.09	AZS UMCS - PTSz Płock	4:2
08.09	AZS UMCS - Polonia Warszawa	2,5:3,5
09.09	AZS UMCS - HetMaN Szopienice Katow	3:3

Lp.	Drużyna	PKT
1	WASKO HetMaN Szopienice Katowice	14.0
2	Polonia Warszawa	14.0
3	AZS UMCS Lublin	13.0
4	JKsZ MCKiS Jaworzno	13.0
5	GKSz Grodzisk Mazowiecki	10.0
6	Javena Hańcza Suwałki	7.0
7	BKSz Prokonex Brzeg	7.0
8	PTSz Płock	6.0
9	Stilon Gorzów Wielkopolski	6.0
10	Pocztwiec Poznań	0.0

Historia startów AZS UMCS Lublin w rozgrywkach ekstraklasy szachowej:

2000 r. Zakopane	8 miejsce
2001 r. Głogów	6 miejsce
2002 r. Lubniewice	2 miejsce
2003 r. Lubniewice	4 miejsce
2004 r. Dźwirzyno	5 miejsce
2005 r. Lubniewice	5 miejsce
2006 r. Ustroń	2 miejsce
2007 r. Ustroń	3 miejsce

Trening BKS SZÓSTKA

Boiska do siatkówki plażowej przy Kolegium UMCS w Biłgoraju

W okresie wakacyjnym Kolegium UMCS w Biłgoraju wzbogaciło się o dwa boiska do plażowej piłki siatkowej. Kompleks powstał z inicjatywy **Zygmunta Dechnika** – dyrektora kolegium oraz **Andrzeja Miazgi** – właściciela firmy MAT (wchodzącej w skład holdingu *Black Red White S.A.*) i prezesa miejscowego klubu sportowego *Szóstka*.

Boiska spełniają wszystkie normy regulaminowe niezbędne do organi-

zacji profesjonalnych rozgrywek sportowych, a na co dzień mają służyć studentom Kolegium, siatkarkom z *Szóstki* oraz mieszkańcom miasta i okolic. Najbardziej zadowolona jest biłgorajska młodzież, która zamierza korzystać z boisk nie tylko latem – w zimie ma powstać w tym miejscu lodowisko.

Budowa finansowana była przez różne instytucje i firmy, m.in. *Black Red White S.A* Urząd Miasta Biłgoraj oraz Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej. Wkład

uniwersytetu to udostępnienie terenów, przygotowanie projektów koncepcyjno-organizatorskich oraz prace gospodarcze, wykonane bezpośrednio przez pracowników Kolegium UMCS. Aktualnie trwają poszukiwania kolejnych sponsorów, planowany jest bowiem rozwój infrastruktury sportowej i zaplecza sanitarnego.

W dniach 4 - 5 sierpnia br., na terenie nowego obiektu odbyły się dwie ważne imprezy: **Otwarte Mistrzostwa Lubelszczyzny w Siatkówce Plażowej Kobiet** oraz **IV Turniej Grand Prix Lubelszczyzny w Siatkówce Plażowej Mężczyzn 2007**, w których wzięło udział trzydzieści drużyn z całego regionu. Rywalizację sportową poprzedziło uroczyste przecięcie wstęgi, czego dokonali m.in. przez prezes Polskiego Związku Piłki Siatkowej – **Mirosław Przedpełski** oraz prezes Wojewódzkiego Związku Piłki Siatkowej – **Krzysztof Iwańczuk** (doktor Wydziału Politologii UMCS).

Reasumując, kompleks stworzył wiele atrakcyjnych możliwości. Ponadto, ta nowa inicjatywa poszerza miejscową ofertę rekreacyjną i popularyzuje ideę zdrowego stylu życia.

W przyszłości na boiskach będą organizowane cykliczne zawody o szerokim zasięgu, promujące zarówno siatkówkę plażową, jak i uczelnię oraz miasto. Już dziś serdecznie zapraszamy i zachęcamy do aktywnego udziału.

EWA BOSAK

Notatki z Briańska W poszukiwaniu ludzi i miejsc

» dokończenie ze str. 54

Jak się okazało, wzbudziliśmy zainteresowanie tamtejszych mediów, więc wkrótce mogliśmy obejrzeć się w rosyjskiej telewizji.

Podczas całego pobytu byliśmy wiani i goszczeni przez pracowników uczelni i placówek kulturalnych; przyjęli nas wspomniany już rektor prof. dr hab. **Siergiej Michalczenko**, dziekan **Wiera Ponomariowa**, mgr **Mirena Keopyowa**, a na co dzień towarzyszyły nam studentki regionoznawstwa – **Anna Feoktistowa** i **Masza Ishutina**.

Każdy dzień był świetną (i w każdym calu wykorzystaną) okazją na integrację z rosyjskim środowiskiem studenckim, co najlepiej sprawdzało się podczas leśnych pikników, ognisk czy prawdziwej kolacji w stylu rosyjskim, z blinami i pierogami. Właśnie wtedy, przy rozmowach i wspólnym śpiewie, zawiązywały się znajomości, rodziły nowe pomysły i plany przyszłej współpracy. Można nawet powiedzieć, że pod tym względem integracja nieco się przedłużyła – wkrótce po powrocie do Polski, w Lublinie pojawiła się **Anna Feoktistowa**, nasza przyjaciółka z Briańska, która uczestniczyła tu w kursie organizowanym przez Centrum Kultury i Języka Polskiego.

Tak można w skrócie opisać spotkanie z Rosją znaną i nieznaną, daleką i bliską jednocześnie, a przede wszystkim spot-

kanie z ludźmi, którzy otwarcie i serdecznie przyjęli nas do siebie. *Wiele z tej wyprawy pozostało w sferze wspomnień i jeszcze do dziś powraca wspólny śmiech, smak blin i nutka nostalgii za krajem, gdzie rozkwitały jabłoni i gruszi....*

EWA PACŁAWSKA

Wiejski domek w Chotylewie

Czerwiec

• 1 czerwca rektor gościł Ambasadora Portugalii **Jose Segueirę a Serpę** z małżonką, którzy przebywali w Lublinie.

• 2 czerwca wyruszyła XIX Wyprawa UMCS na Spitsbergen. Udział w niej wzięli: **prof. dr hab. Jerzy Melke** (gleboznawca) – kierownik wyprawy, **dr Krzysztof Siwek**, **dr Andrzej Gluza** (klimatolodzy), **dr Marcin Świtoniak** z UMK w Toruniu (gleboznawca). W późniejszym terminie do wyprawy dołączyli **dr Piotr Zagórski** (geomorfolog) i **mgr Piotr Bartmiński** (gleboznawca). UMCS, jako jeden z czterech uniwersytetów w Polsce ma stałą bazę w Calypsoben. Jest to jedyna wyprawa, która reprezentuje UMCS podczas IV Międzynarodowego Roku Polarnego. Powrót planowany jest na koniec września.

IV Międzynarodowy Rok Polarny rozpoczął program naukowy skupiony

dowców Svalbardu na zmiany klimatu i jej skutki środowiskowe” (GLACIODYN), w którym udział biorą ośrodki badawcze z 17 krajów. Z ramienia Polski projekt GLACIODYN reprezentują: Uniwersytet Śląski, IGF PAN, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Zakład Geologii i Ochrony Litosfery), Uniwersytet Mikołaja Kopernika i Akademia Górnicza-Hutnicza. Ogólnym celem programu jest opracowanie prognoz zmian zlodowacenia Arktyki, dynamiki lodowców oraz wzrostu poziomu oceanu światowego w najbliższych dekadach w efekcie ocieplania klimatu.

• 4 czerwca Rektor Wiesław A. Kamiński uczestniczył w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa KUL Jego Ekstencji **kardynałowi Paulowi Poupard**. Po południu Ekscelencja Kardynał wraz z rektorem UMCS i dziekanem Wydziału Artystycznego **prof. Urszulą Bobryk** odwiedzili Kolegium Artystyczne UMCS w Kazimierzu.

FOT. M. PRZYSZCCHA

na Arktyce i Antarktyce. Jest on organizowany w 50. rocznicę Międzynarodowego Roku Geofizycznego (IGY 1957-1958) przez The International Council for Science (ICSU) oraz The World Meteorological Organization (WMO). Podstawowymi jego priorytetami są nieograniczony dostęp do baz danych i wymiana informacji. Obejme on dwa cykle roczne od marca 2007 do marca 2009, kiedy to naukowcy reprezentujący 60 krajów z całego świata zrealizują przeszło 2000 projektów (źródło: www.jpjy.pl).

Jednym z nich jest międzynarodowy projekt „Dynamiczna odpowiedź lo-

Tego dnia odbyło się także – połączone z ekspozycją nadesłanych prac – rozstrzygnięcie konkursu na budowę siedziby Instytutu Informatyki i rozbudowę Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki. Zgodnie z werdyktem sądu konkursowego za najlepszą uznano pracę złożoną przez Biuro Architektoniczne Plewa – Mariusz Plewa, Al. Raclawickie 6/8, 20-028 Lublin i przyznano jej autorom nagrody główną oraz pierwszą. Druga nagroda przypadła Jackowi Bułatowi z Poznania, a trzecią uhonorowano Studio S – Biuro

Architektoniczne Michał Szamański z Krakowa.

• 6 czerwca władze rektorskie uczestniczyły w posiedzeniu związanym z projektem Ecotech-Complex. Po południu rektor Kamiński wyjechał do Krakowa na uroczystości 750-lecia lokalizacji miasta.

• 9 czerwca rektor brał udział w uroczystej Mszy świętej upamiętniającej dwudziestą rocznicę nabożeństwa odprawianego przez Ojca Świętego Jana Pawła II w kościele Świętej Rodziny na Czubach.

• 12 czerwca w odrestaurowanych salach wschodniego skrzydła klasztoru Ojców Dominikanów na lubelskim Starym Mieście odbyło się spotkanie z **Czesławem Bieleckim**, autorem książki „Wizja Polski” wydanej przez Wydawnictwo UMCS. W dyskusji o książce, prowadzonej przez o. Tomasz Dostatniego, udział wzięli rektor UMCS **profesor Wiesław A. Kamiński**, abp. metropolita lubelski **Józef Życiński** oraz redaktor **Krzysztof Skowroński**.

• 15 czerwca rektor wyjechał do Warszawy, gdzie brał udział w posiedzeniu Komisji Informatycznej Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Posiedzenie zorganizowane zostało na Politechnice Warszawskiej.

• 26 czerwca w Auli Uniwersyteckiej na Wydziale Prawa i Administracji odbyły się promocje doktorskie połączone z uroczystością wręczenia odznaczeń pracownikom naszej uczelni. Ślubowanie złożyło i odebrało dyplomy z rąk promotorów (bądź z rąk dziekana w zastępstwie promotora) 116 osób ze wszystkich dziesięciu wydziałów UMCS. Najliczniejszą grupę stanowili doktorzy z Wydziału Humanistycznego – 31 osób oraz z Wydziału Filozofii i Socjologii – 20 osób.

Promocje doktorskie poprzedziła uroczystość uhonorowania pracowników UMCS Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi, które wręczał wojewoda lubelski **Wojciech Żukowski**. Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali profesorowie: **Anna Tukiendorf** (obecna Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą), **Nikodem Grankowski** (były dziekan wydziału) oraz **dr hab. Marek Nowosad** – wszyscy z Wydziału Biologii

i Nauk o Ziemi. 12 osób odznaczonych zostało Brązowymi Krzyżami Zasługi.

FOT. M. PRZYBYCHA

- 27 czerwca odbywało się ostatnie w tym roku akademickim posiedzenie Senatu UMCS. Po obradach rektor uczestniczył w konferencji prasowej oraz rozmawiał z internautami na czacie.

- W dniach 28-30 czerwca rektor przebywał w Juracie na posiedzeniu zorganizowanym z okazji 30-lecia Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich.

Lipiec

- W dniach 2-4 lipca rektor przebywał w Kijowie na spotkaniu poświęconym sprawom Kolegium Europejskiego Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów.

- 5 lipca odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów AMICUS LIBRI,

przyznawanych przez rektora UMCS oraz Wydawnictwo Uniwersyteckie przyjaciółom naszej oficyny wydawniczej, miłośnikom książek i najwierniejszym czytelnikom. Tegoroczne dyplomy odebrali **prof. dr hab. Krzysztof Stępnik** za „wieloletnią i profesjonalną współpracę z Wydawnictwem UMCS oraz redakcją naukową serii *Obrazy Kultury Polskiej*” oraz plastycy **Marta i Zdzisław Kwiatkowscy** za „twórczy udział w kształtowaniu wizerunku edytorskiego Wydawnictwa UMCS” (ich dziełem jest uroda takich książek jak: Cz. Bielecki „Wizja Polski”, W. Panas „Willa Bianki”, H. Grynberg „Kronika”). Uroczystość ta odbywa się już od ponad dziesięciu lat, a wśród wyróżnionych dyplomami AMICUS LIBRI są m.in.: Gustaw Herling-Grudziński, Jerzy Giedroyc, abp. Józef Życiński, Jan Karski, Grażyna i Krzysztof Pomianowie, Anna i Zygmunt Nasalscy, Wiesława i Tadeusz Baszyńscy, byli rektorzy UMCS, znakomici profesorowie uniwersytetu, autorzy naszej oficyny wydawniczej.

- 12 lipca, z udziałem **profesora Andrzeja Stelmachowskiego**, preesa Towarzystwa Łączności z Polonią zagraniczną POLONIA, przedstawicielem władz ministerialnych Kancelarii Premiera, władz wojewódzkich i miejskich, odbyła się inauguracja zajęć Lata Polonijnego 2007 organizowanego

przez Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. W ramach „Lata” odbyło się pięć kursów wakacyjnych dla obcokrajowców: Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej, Trzystopniowe Studium Metodyki Nauczania Języka Polskiego, Praktyki językowo-metodyczne dla studentów, Kurs języka i kultury polskiej, Kurs Humanistyczny dla studentów lektoratów języka polskiego. Kilkuset uczestników Lata Polonijnego mieszkało i odbywało zajęcia w miasteczku uniwersyteckim. Oprócz zajęć dydaktycznych, programy kursów obejmowały zwiedzanie najpiękniejszych zabytków Lublina i okolic oraz wycieczki do innych miast Polski, np. do Warszawy i Krakowa, a także seanse filmowe, udział w widowiskach obrzędowych i koncertach.

- 23 lipca rektor przewodniczył zorganizowanemu w Warszawie posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnemu ds. Mobilności i Karier Naukowych.

Sierpień

- 24 sierpnia rektor uczestniczył w uroczystościach XVI rocznicy niepodległości Ukrainy, a 31 sierpnia brał udział w obchodach rocznicowych lubelskiego Lipca „Dzień Solidarności i Wolności”.

OPRACOWANIE

E. MULAWA-PACHOŁ

FOT. M. PRZYBYCHA

Uroczyste wręczenie dyplomów AMICUS LIBRI prof. dr. hab. Krzysztofowi Stępnikowi oraz Marcie i Zdzisławowi Kwiatkowskim